

تور انصاف

تک شماره ۶ ریال

جمعه بیستم دی ماه ۱۳۳۰

شماره ۴۳۹

چگونه دکتر مصدق، ترومن، چرچیل، امینهاورد و مک آرتورا شکست داد؟ (صفحه ۴ را بخوانند)

نظارت در انتخابات

سرفصل از موضوع نظم و میانه‌روی فنی که از نظر سیاسی حائز اهمیت است نظارت در انتخابات از نظر حکومت ملی وعادت کردن مردم با اجرای این وظیفه و استحکام پایه‌های حکومت ملی یکی از مسائل مهمی است که باید در این مملکت اجرا شود و انتخابات بصورت آزاد و حقیقی در آید.

اگر سرفصل اصلاحات اساسی مملکت را بپرسند و بخواهند بدانند که اصلاح را از کجا شروع نمایند همه انگشت روی انتخابات می‌گذارند اصلاح اقتصادی اصلاح تشکیلات اداری اصلاح مالیاتی اصلاح اجتماعی اصلاح قضائی و عدالتی همه موکول با انتخابات آزاد و مجلس خوب است هر کس توقع دارد بدون مجلسی مرکب از نمایندگان حقیقی مردم دولتی روی کار نیاید که بایگانان بچنگد با اصلاحات اساسی داخلی را شروع کند خیالی خام و آرزونی باطل کرده است.

اصلاح انتخابات مراحل مختلفی دارد که یکی از آنها عدم مداخله مأمورین دولت است و با عدم مداخله مأمورین دولت نفس انتخابات تمام نمیشود حوزه بندیها غلط است حوزهها باید کوچک شود و در هر حوزه یک نفر باید انتخاب شود. مردمی که حق رأی دارند باید تشخیص و قبلا اعلام شوند و صاحب کارت مخصوص باشند اشخاصی که میخواهند وکیل شوند باید از طرف یک حزب باعهده زیادی نامزد شوند و مبلغی بخرانه دولت بپردازند که اگر توفیق نیافتند آن مبلغ را بفتح دولت ضبط کنند تا از تعداد اشخاصی که صاحب رأی نیستند و خود را نامزد میکنند کاسته شود.

مردم را باید سواد خواندن و نوشتن آموخت تا خودشان روی ورقه اسم وکیل را بنویسند، مدت گرفتن رأی باید دوازده ساعت بیشتر نباشد و اشخاصی که با تطبیق و تهدید و اذیت انتخابات میشوند باید تعقیب شوند. آنچه به صورت شوخی بلکه طوری که عامه مردم بفهمند دور این طرز انتخابات سر آمده است.

نامزدهای انتخاباتی عادت کنند که در حوزه های انتخاباتی خود مسافرت نمایند برای مردم صحبت کنند عامه را از عقائد و افکار خود آگاه سازند. نظارت در انتخابات کار اشخاص معین نیست که از طرف دولت یا مجلس معین شود این وظیفه مردم است که با چشم دل نظارت کنند و فهمانند که بموضوع علاقه دارند والا يك كميسيونى بنام نظارت در انتخابات جانشین دولت میشود و همان اعمال نفوذ و نظری را که دولت می‌کند کمیسیون میکند. در هر دوره انتخاباتی يك مقامی اعمال نفوذ می‌کرده و گاهی شاهزادگانی نخست وزیر وقتى وزیر دربار دوره ئی رئیس ستاد حالا همان اقتدار در کمیسیون نظارت انتخابات نمر کر پیدا میکند.

نظارت در انتخابات وظیفه مردم است و این حق را نمیشود از هیچ کس گرفت و هیچ کس وا گذاشت همه باید بفهمند که همه ناظر اعمال آنها هستند و کوچکترین کار آنها از زیر چشم قدام مردم پنهان نیست.

اگر نظارت واقعی در انتخابات بوسیله مردم عملی شود هیچ آدم بد و نامناسبی جرئت نمی‌کند خود را نامزد انتخابات نماید و در معرض افکار عمومی قرار دهد. مردم تنها روزنامه نویس ها و کلا سیاستمداران نیستند مردم یعنی همه؛ آن معنی که در نه جاه کار میکنند و آن آهن کوبی که روی شیر وانی چکش میزند باید بر انتخابات نظارت نماید وکیل باید پسند مردم باشد مردم او را بشناسند، با احترام بگذارند او را از خود بدانند.

در خانه وکیل باید روی مردم باز باشد وقت وکیل مال مردم است و کیلی که از رو برودن با مردم بترسد وکیل مردم نیست با نظارت چند نفر بخصوص انتخابات صحیح از آب بیرون نیاید ممکن است جماعت زیادی از مردم مخالف بکنفر باشند ولی باید اکثریت مردم طرفدار شخص منتخب باشند. بعد از این اشخاصی که وارد کار انتخابات میشوند باید باتکاء افکار عمومی و شناسائی در محل خود را نامزد نمایند و این نوع نظارتها که در حدود دست و پندشگری است باید موقوف شود.

روی جلد

جدید پش نخست وزیر ایران يك فرش قیس برای نخست وزیر مصر فرستاد و اکنون نخست وزیر مصر، يك كمدان مرمقیتی از آثار مصر قدیم بنحسب وزیر ایران هدیه کرده است. این كمدان مرمق منطلق رومان فراغت است و در سال ۱۹۳۲ در راهرو های زیرزمینی اهرام «سفره» کشف شده است. در عکس روی جلد، این كمدان را در برابر كتر صدق می‌بینید. تصویر فرشی که صدق برای لباس پادشاه فرستاده، در زمینه روی جلد است.

آرامش در تبریز

بر خلاف آنچه شهرت داده بودند اخبار واسله از تبریز حکایت از آرامش فوق العاده در حین جریان انتخابات می‌نماید این سکوت مدیون وطن پرستی مردم وطن دوست آذربایجان و تدبیر رجال تبریز امتثال کتب و امیر صفر اسکندری است که در ساحل رود ارس نخواستند مردم را بهم انداخته برای ملت و مملکت خود در دسر فراهم سازند.

نوبر انتخابات

بزودی نوبر نمایندگان دوره هفدهم به بازار بهارستان میرسد و تصور میرود زنجان باطالش و کلای خود را معرفی نمایند.

انتخابات جنوب و غرب

دولت تصمیم گرفت که انتخابات نواحی جنوب و غرب را هم شروع کند اینک گفته شده است در خوزستان فعلا انتخابات نمیشود اینطور نیست در قطعی از خوزستان که حکومت نظامی برپا است انتخابات فعلا عقب می‌افتد.

وزیر کشور

در انتخاب وزیر کشور بیشتر نظر روی امیرعلائی و امیرهمایون بوشهری است.

جواب استیضاح

چهار دسته از رجال و مصلحین با دستور و دیکت نخست وزیر مشغول تهیه جواب استیضاح اقلیت می‌باشند ضمیر مامگوبه نخست وزیر از فرصت استفاده کرده بعنوان جواب استیضاح میخواهد يك مامور بزرگ سیاسی داده تاریخچه سیاسی و اقتصاد سیاسی مملکت را در نیم قرن اخیر روی تریبون باز کند و شاید نسبت برویه سیاسی بسیاری از رجال گذشته اعتراض نماید.

انتخابات تهران

اخبار و انتشاراتی که در باب اختلافات جنبه ملی ذکر میشود ست و ضعیف است. افرادی از جنبه ملی شاید برای نامزد شدن در تهران مناسب بوده اند ولی عمل آنها جمعی است یعنی تجمیعی که کرده اند برای تمام نامزدها است اشخاص متفرق ممکن است رأی کم و زیاد بدهند ولی از نظر تشکیلاتی برای هیچ يك فرق نمیکند. بین افراد خارج از جنبه ملک مدنی و کتر معطی - معسودی - کشاورز صدر - امام جمعه - راشد خیلی جلو هستند.

در حوزه روحانی قم پایه کلام جدیدی برای رد

ترهات مانر بالینها گذاشته میشود

در حوزه روحانیت قم از مدتی پیش هیئت از علماء و دانشمندان که آشنائی بفسفه و علوم جدید داشته و باحوال حکماء و متکلمین اسلام آشنائی کامل دارند مأمور شده اند که کتب ضاله ایرا که کمونیستها در ترویج فلسفه مادی و بر ضد دین و آئین مقدس اسلام انتشار داده اند مورد مطالعه قرار داده و با توجه بحقایق آئین مقدس اسلام ردی بر این ترهات بنویسند بطوری که یکی از روحانیون منورم بنظر نگار ما اطلاع داده کار این هیئت با موفقیت و دقت هر چه نامتربیشرفت دارد و اکنون به همت این روحانیون دانشمند پایه (کلام جدیدی) برای رد نوشته های کمونیست ها گذاشته شده است.

روحانی مزبور ضمن گفتن این خبر اظهار داشته بود برای کسانی که بتاریخ اسلام آشنائی دارند این جملات نازکی ندارد، بیفتر سخنان و نوشته های مادون جدید نظیر همان گفته ها و نوشته های زنداقه و ملحدین و شاکین گذشته است که همه را علماء و دانشمندان اسلام با قدرت بیان و منطق رد کرده اند.

تحریر یگان در مرز شمال

در تریبکی مرز ایران و شوروی، در کیند قابوس تحریکات دامنه داری برای ایجاد بلوا، صورت میگردد این تحریکات بیشتر بدست عمال شوروی در مرز، انجام میشود بخصوص در این موقع که مبارزه های انتخاباتی شروع شده است، در محافل تهران بیم آن میرود نقشه های شوروی برای آشوب کردن این نقطه حساس مرزی، موفقیت پیدا کند.

رابطه با ایران

دولت مصر در تهران بوسیله سفارت مصر و دو قاهره، بوسیله سفارت ایران، کوشش دارد روابط سیمبانهتری با دولت ایران برقرار سازد و دوستی ملت ایران را برای خود محفوظ دارد نوسرا در دنیای سیاست امروز رابطه مصر با بیشتر کشورها تیره و با قطع شده و حتی اخیر مصر از دولت شوروی هم مبدل بیاس گرفته است. پس او آنکه اختلافات بین مصر و انگلستان شدید شد، یکی از وزرای مصر سفارت شوروی در قاهره رجوع کرد و اظهار تمایل بفرقراری روابط سیمبانهتری نمود. طبق اطلاع محافل سیاسی، جوایحی که این وزیر از سفارت مصر شتیه این بود: «وقتی اختلافات شما با انگلستان رفع شد، ما را فراموش نمیکند و این سیاست بدرد مانمیشود» و نیز سفارت شوروی شرایطی برای ایجاد روابط تریبکتری بین دو کشور پیشنهاد کرده بود که یکی از آنها، دادن آزادی کامل بعمليات کمونیست ها در مصر بود. این شرط را دولت مصر قبول نکرد و روابط بین دو کشور همچنان در حال عادی باقی ماند. اکنون رابطه مصر با ترکیه نیز تیره است و هر دو کشور، سفرای خود را احضار کرده اند. نوری سید نخست وزیر عراق میخواست بین انگلستان و مصر، میانجی بشود ولی وزیر خارجه مصر با اظهارات تندى که بر ضد عراق کرد، اکنون رابطه عراق را هم با مصر تیره نموده است. رابطه مصر هرگز با کشورهای عراق اردن خوب نبوده و حالا هم عربستان سعودی در سفندشنان مصر است در حالیکه رابطه مصر با هندوستان نیز خوب نیست. رابطه مصر و پاکستان خوب بود آنها اخیراً بهم خورد و علت آن این است که دولت پاکستان از شناختن پادشاه مصر، بعنوان پادشاه مصر و سوادا خودداری کرده است. یونان هم وزیر مختار خود را از مصر احضار کرده و یوگوسلاوی هم بر اثر اختلاف بازرگانی با مصر، روابط نیکویی با این کشور ندارد. چین کمونیست و آرژانتین و اسپانی و دانمارک هم کفورت هائی با مصر دارند و تنها دولت امریکاست که سعی دارد روابط خود را با مصر سیمبانه نگهدارد ولی این روابط نیز اغلب دستخوش تشدد هائی واقع میشود چنانکه مطبوعات و دولت مصر، امریکارا متهم باین کرده اند که کفش بیای انگلستان است و با این کفش، منافع ملک مصر لگد میشود.

ثروت در خرمشهر و تهران

۱- اکنون مقدار زیادی از ثروت ایران، در گمرک خرمشهر و تهران، خوابیده است در زیر باران و آفتاب فاسد میشود و هیچ اقدام مؤثری برای ترخیص آن بعمل نیامد. سه نوع کالا، اکنون در گمرک خرمشهر و تهران، وجود دارد.

۲- کالاهائی که در مقابل اعتبار غیر قابل برگشت وارد شده است و بازرگانان ایرانی باید پول ریالی بیابان بدهند و پس از این وقت عوارض گمرکی، کالاها را ترخیص کنند.

۳- کالاهائی که در مقابل اسناد وثیقه حمل شده و ریاضی بلور گران پول آنرا بیابان بپردازند، اسناد کالاها را از بیابان بگیرند پس از پرداخت عوارض، کالاها را ترخیص کنند.

۴- کالاهائی که در مقابل فروش امواتی حمل شده و ریاضی مخصوصی، پول آن پرداخت گردد. از طرف بازرگانان وارد کنندگان برای ترخیص این سه نوع کالا بعمل نیامد و علت آن، این است

۱- نبودن پول در دست تجار برای پرداخت تعهدات. ۲- ترقی دلار ۳- عدم اطمینان از اینکه این کالا بفروش برسد.

بر اثر این وضع، علاوه بر آنکه ثروت عمده ای در زیر باران آفتاب در حال فاسد شدن است، باعتبار بازرگانان ایرانی در خارج نیز لطمه شدیدی وارد شده است و چون بازرها نیز در رابطه بعضی از بازرگانان ایرانی با شرکت های خارجی بد قولی شده است، بیشتر شرکت های خارجی دیگر حاضر نیستند جز در برابر اعتبار غیر قابل برگشت، با بازرگانان ایرانی معامله نمایند.

فرماندهی خاور میانه

مسئله ایجاد فرماندهی خاور میانه در برابر حملات احتمالی دولت شوروی باین ناحیه و اتخاذ يك سیاست مشترک دفاعی از طرف کشور های خاور میانه، همچنان در لندن دنبال میشود.

خبر هائی که از محافل سیاسی لندن کسب شده حکایت از این دارد که فعلا این مسئله با مخالفت دولت مصر روبروست ولی وقتی اختلافات بین انگلستان و مصر رفع شد، دولت ترکیه اصرار خواهد کرد فرماندهی خاور میانه با ترکیه باشد زیرا ترکیه «رأین قسمت از دنیا» دارای قوتشروع ارتش است. اما در همین محافل اضافه میشود که دولت انگلستان با این نظر مخالفت جدی خواهد کرد زیرا اصولاً ایجاد فکر فرماندهی خاور میانه، در منفر مقامات نظامی انگلیس بوجود آمده تا انگلستان، بران حفظ سیاست های خود در خاور میانه، این فرماندهی را بعهده بگیرد و اکنون حاضریت فرماندهی را بکسب ترکیه بسیار.

چگونه دکتر مصدق بزرگترین مرد سال ۱۹۵۱ شناخته شد؟

مصدق، جمعی از رجال دنیا از جمله چرچیل، ترومن، ایزنهاور و مک آرتور را عقب زد تا توانست بعنوان بزرگترین مرد سال شناخته شود

بزرگترین مرد سال مجله تایم امریکا چگونه انتخاب میشود؟
حوادث سال ۱۹۵۱ در این صفحه خلاصه شده است

ایزنهاور فرمانده نیروهای اروپا فوت قلب مردم اروپا داد ولی مرد سال نشد

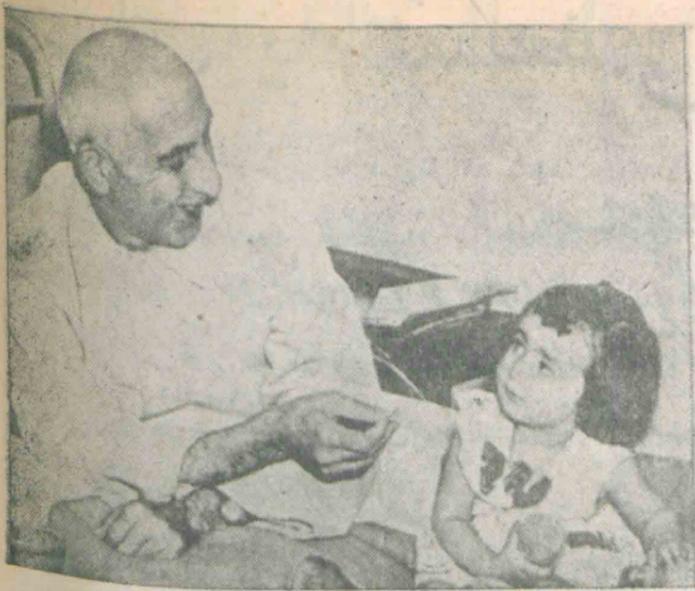

مک آرتور خدای سابق خاور دور بزرگترین سرباز امریکا بود ولی مرد سال نشد

مجله هفتگی معروف «تایم» امریکا دکتر مصدق نخست وزیر ایران را بعنوان بزرگترین سیاستمدار سال گذشته بجهانیان معرفی نموده است. اداره مجله هفتگی «تایم» مجله سیاسی دیگری بنام «لایف» و یک مجله اقتصادی بنام «فرچون» منتشر میسازد که همه در شمار معروفترین مجلات جهان بشمار میروند. با آنکه در خصوص تعداد مجلات «تایم» که هر هفته بچاپ میرسد غلو شده است ولی قدر مسلم آنست که تعداد خیلی زیادی در هر هفته بچاپ رسیده از این رو مدیران و نویسندگان مجلات مزبور در آراء و افکار عمومی جهان نفوذ قابل ملاحظه ای اعمال مینمایند.

«هنری لوس» مدیر مجله «تایم» مانند بیشتر نویسندگان عرص حاضر با محور مشرق زمین علاقه خاصی ابراز مینماید. همسر وی همچنین از نویسندگان مبرز بشمار میرود. هنگامیکه اعلیحضرت همایونی بامریکا مسافرت نموده بودند «هنری لوس» بحضورشان رفت و سال گذشته که وی بایران مسافرت کرد نیز از اعلیحضرت همایونی ملاقات کرد. مجله «تایم» اخبار خود را توسط مخبرین متعدد که در تمام نقاط

دنیا پراکنده هستند بهست آورده آنرا با سبک مخصوص بخود برشته تحریر درمیآورد. مجله «تایم» بقدری هواخواه دارد که چند مجله معروف امریکائی دیگر همه از آن تقلید نموده سعی میکنند اخبار و مطالب خود را مانند مجله «تایم» عرضه بدارند از لحاظ نفوذیکه در افکار عمومی جهان داراست معمولاً تصاویریکه بر پشت جلد مجله «تایم» بچاپ میرسد دارای اهمیت بین المللی میباشند مردان سیاسی معزوف که تصاویر آنها در طی سال ۱۹۵۱ در پشت مجله «تایم» بچاپ رسید عبارتند از مستر ترومن رئیس جمهوری ممالک متحده امریکا - مستر چرچیل نخست وزیر انگلستان - مستر فاستردالس که پیمان صلح با ژاپن را ترتیب داد و بالاخره چندتن از سربازان معروف جهان امروز از قبیل ژنرال ریجوی فرمانده قوای امریکا در خاور دور - ژنرال ایزنهاور و مک آرتور. ولی بعقیده مجله «تایم» هیچیک از این مردان بزرگ سیاسی امروز را نمیتوان با دکتر مصدق نخست وزیر ایران که دنیای مغرب را بلرزاند در آورد مقایسه نمود. از همین لحاظ مجله «تایم» دکتر مصدق را بزرگترین مردان

«مصدق» مرد سال بانوه اش

سیاسی جهان مرجع داشته وی را بعنوان «مرد سال» انتخاب کرده است. از جمله سایر رجالی را که با دکتر مصدق مقایسه نموده اند باید «دین آچسن» وزیر امور خارجه امریکا را اسم برد. «تایم» در این زمینه مینویسد سال ۱۹۵۱ سالی نبود که بتوان دین آچسن را انتخاب کرد از جمله اقدامات بزرگ سیاسی که در طول سال ۱۹۵۱ صورت گرفت عملیات «جان فاستردالس» را باید اسم برد که در حقیقت کارگردان کنفرانس صلح با ژاپن محسوب میگردد ولی پیمان صلح با ژاپن در واقع مقدمه کار محسوب میگردد زیرا موفقیت آن درآینده منوط بر روابط بین امریکا و ژاپن خواهد بود. «ماتیس» رییس هیئت نمایندگان امریکا در خاور دور و سربازان شجاع وی نیز آنچه را که بیشتر میتواند انتظار داشته باشد و بلکه خیلی بیش از آن هم در خاور دور با انجام رسانیدند ولی متأسفانه هنوز قضیه «کره» از

قهرمان سال ۱۹۵۱ از نظر تایم

روزی از روزها در سرزمین کوهستانی بین بغداد و دریای خزر، مردی از خانواده اشرافی زندگی میکرد. این نجیبزاده پس از یک عمر مبارزه با روش حکومت، سرانجام به نخست وزیری رسید و در ظرف چندماه دنیای را با اقتدار، کردار، شوخیا، اشکها، و خشم و غضبش تکان داد. در مسائل خارجی نخست وزیر ایران یک سیاست حکمرا تقبیل میکرد، تا حدی که چراغ دیوانهای دادگستری و شوراها را بین المللی در هزاران فرسنگ دورتر، تا دل شب میسوخت و دولت های دیگر سعی و اهتمام میورزیدند تا بدون آنکه بخودشان لطمه ای وارد شود مطابق میل و دلخواه او رفتار کنند. بدین ترتیب نجیبزاده کهنسال معروفترین شخصیتی شد که ملت تاریخش در طول قرون بوجود آورده بود. وی محمد مصدق نخست وزیر ایران در سال ۱۹۵۱ و بزرگترین مرد سال بود که شهرزاد افسانه ای را بگارت واداشت و سیل اشک او یکی دیگر از ستونهای امپراطوری عقابیه را درهم ریخت، مصدق مظهر میلیونها نفر از افراد داخل و خارج بود که از طرف آنها سخن می گفت، غریب با تمام قدرتی که در سال ۱۹۵۱ داشت در مقابل رهبر بیمار و گریبان یک کشور کوچک توانست کاری انجام دهد، مصدق که از نظراسول و مبنای غریبی، یک سیاستمدار سخت و خطرناک بشمار میرود، نمونه خوبی از سیاستمدارانی است که دول غریبی میبایستی در خاور میانه با آنها کار کنند. جرج واشنگتن ایران محتملادر سال ۱۸۷۹ متولد شده است، مادرش شاهزاده خانمی از سلسله قاجار و پدرش مدت سی سال وزیر دارائی ایران بود. روز هشتم مارس ۱۹۵۱ پس از قتل علی رزم آرا نخست وزیر مقتدر ایران که از دول غریبی جانبداری میکرد مصدق پیشنهاد خود را برای ملی شدن نفت به مجلس ایران تسلیم کرد. پس از چند هفته سیل احساسات ضد غریبی وی را به نخست وزیری رساند. ملی شدن صنعت نفت را شروع کرد و در حالیکه دهان انگلیسی ها از تعجب باز ماند، کار خود را آقدر ادامه داد که کار به بیرون کردن کارمندان فنی انگلیسی از ایران کشید. بعقیده وی بهتر است ایران و ایرانیمانان تا بدست آنها نیکه بنظر او ایران را ویران و استعمار کرده اند یافتند.

ریجوی

دالس

ترومن

چرچیل

هر چهار نفر بطرف «مرد سال»، پیش رفتند ولی هیچکدام موفق نشد این لقب را از دکتر مصدق بگیرد تهران - منصور

ماده گذشته لاینحل مانده است. «ژنرال دولانو» تا سینی» شجاعانه در مقابل امواج کمونیسم در هندوچین ایستادگی نمود و خطرات آنرا مرتفع ساخت ولی در اواخر سال «ژنرال دولانو» در یکی از بیمارستانهای پاریس بستری شد و تراغ هندوچین بمرحله قطعی نرسیده بود. در ماههای اول سال ۱۹۵۱ چنین بنظر میرسد که ژنرال ایزنهاور «قطعا» «مرد سال» خواهد بود. در دسامبر ۱۹۵۰ پیمان اتلانتیک شمالی جز ورقه کاغذ چیز دیگری نبود و محکوم بشکست و فتنه بنظر میرسد ولی طولی نکشید که در اوایل ۱۹۵۱ به تحقق پیوست و در امریکای ژنرال ایزنهاور بر روی هم محبوسیت بدست آورد. اگر اصرار ایزنهاور را تفاوت کنیم وی مرد سال ۱۹۵۱ نمی باشد ولی شاید ۱۹۵۲ سال وی باسال «رابرت تاфт» محسوب گردد و راحتی با وجود کلیه سختی هائیکه راجع به مستر ترومن میشود شاید سال ۱۹۵۲ سال ترومن گردد. از وقایع مهم سال ۱۹۵۱ بر روی کار آمدن چرچیل است. در دو ماه اول روی کار آمدن خود چرچیل با منتهای احتیاط عمل نموده است یعنی شاید بخواد بدنیای ثابت کند که او هم مانند سوسیالیست ها بی رنگ و بوست اما با آنکه از لحاظ سیاسی این طرز عمل شاید صلاح باشد ولی جاب توجه نمی نماید. عده زیادی تصور مینمودند که مک آرتور حقا «مرد سال» خواهد بود. ولی با تمام خدمتانی که انجام داد در میان سالمک آرتور از مقامی که دارای اهمیت ملی بود استعفا داد که سخنگوی عده خاصی گردد. بعضی از نکات سخنرانیهای بعدی وی مبهم و با اصول افکار و اعمالی مغایرت داشت. مع الوصف سخنرانی مک آرتور دو کنسره هنوز در خاطر ما باقی است. مک آرتور اظهار داشت که مردم آسیا امروز خواهان حسن تفاهم و رهبری دوستانه و حمایت دول مغرب هستند نه دستوران آمرانه آنها. مردم آسیا میخواهند از حق تساری بالارویایان بهره مند گردند نه اینکه بنحو خجالت باری در قید بندگی آنان باشند. ممالک متحده امریکا بنحو مبهمی با درخواست «مک آرتور» موافق بود که نسبت با مال ملی مردم آسیا محدودی کند زیرا ترقیات مادی و استقلال ملی مردان از جمله اصول عقاید امریکا بود. ولی با وجود تمام این ها، هیچ عاملی در وجود شخصیت هائی که مستردیم نبود تا یکی از آنها را بجای، دکتر مصدق مرد سال کند. شماره ۴۳۹

شانزده دوره قانونگزاری چگونه انجام شد؟

در نخستین دوره مجلس شورای ملی
تهران شصت و کیل داشت
در دوره های چهارم و پنجم و
ششم عده زیادی از نمایندگان
مستعفی شدند

دوره اول - پس از آنکه فرمان مشروطیت ایران با مضاء مظفرالدین شاه رسید، بلافاصله انتخابات در سراسر کشور آغاز شد. انتخابات نخستین دوره مجلس شورای ملی طبقاتی بود، و شماره نمایندگان نیز ۱۶۲ نفر بود، از این عده شصت نفر از تهران، و بقیه که صد نفر بودند از شهرستانها انتخاب گردیدند، در دوره اول و دوم، شروع انتخابات بنا بر دستور شاه صورت میگرفت، ولی از دوره سوم شروع انتخابات با دستور فرمان از طرف شاه انجام مییافت اولین دوره مجلس شورای ملی در چهل و شش سال پیش یعنی روز ۱۷ شعبان ۱۳۲۴ هجری مطابق ۱۳ میزان ۱۲۸۵ افتتاح شد و در ۲۳ جمادی الاولی ۱۳۲۶ هجری برابر ۲ سرطان ۱۲۸۷ خاتمه یافت. در این دوره در ریاست مجلس رابته ترتیب مرحوم میرالدوله احتشام السلطنه، ممتازالدوله بمهده داشتند.

دوران قنبرت - همینکه در ۲۳ جمادی الاول ۱۳۲۶ دوره اول مجلس شورای ملی پایان رسید، پس از چهار ماه از طرف اهالی آذربایجان جنبش هائی شروع شد و تقاضای تجدید تشکیل مجلس را نمودند، دامنه این نهضت بسایر شهرستانهای ایران نیز سرایت کرد تا آنجا که دولت مجبور شد برای تجدید انتخابات با آزادیخواهان و مشروطه طلبان وارد مذاکره شود، دولت برای شروع در دوره دوم، دکتر ولی الله خان نصر رئیس انجمن نظارت مرکزی بود

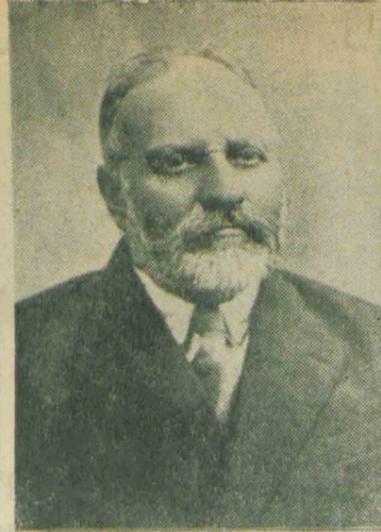
میرزا حسن خان مشیرالدوله، ریاست سوهین و چهارمین و ششمین دوره انجمن نظارت را داشت انتخابات شرایطی قائل شد، از جمله اینکه بجای ۱۶۲ نفر وکیل ۱۲۰ نفر انتخاب وند، و آن انتخاب هم دودرجهائی باشد دولت برای اینکه شرایط خود را بصورت آئین نامه ای تنظیم نموده و آنرا بمرحله عمل درآورد، از ۱۸ نفر از رجال صدر مشروطیت از قبیل مرحوم موتمن الملک، فرمانفرما، سید نصرالله تقوی، مستشارالدوله، شهاب الدوله، مستشار السلطان و جمعی دیگر دعوت کرد که با توافق آنها آئین نامه را اجرا کند. ولی رجال مذکور زیر بار نرفتند و اظهار داشتند که این آئین نامه مخالف اصل چهارم قانون اساسی است، زیرا در ماده چهارم گفته شده «عده انتخاب شوندگان بموجب انتخاب نامه علیحده برای تهران و ایالات فعلا یکصد و شصت و دو نفر معین شده است، و بر حسب ضرورت عده مزبور زیاد تواند یافت الی دویست نفر» بنابراین چگونه ممکن است با بر روی قانون اساسی نهاده و آئین نامه فوق را بمورد اجرا بگذاریم...

بالاخره پس از مذاکرات زیاد هیئت مزبور بمسئولت پیشنهاد کردند که این مسئله را از راه «فرافهمی» و مراجعه بآراء عمومی در انتخابات دوره اول مخیر السلطنه هدایت رئیس انجمن نظارت بود

در دوره های هفتم و هشتم و نهم و دهم عدل الملک دادگر ریاست انجمن نظارت را داشت حل نمایند، از طرف دولت هم در این باره اقدام شد چون در آن هنگام در شهرستانها انجمنهای ایالتی و ولایتی تشکیل شده بود این موضوع را بانجمنهای مزبور فرستادند تا آنها نظر خود را ابراز دارند، انجمنهای ایالات و ولایات هم نظر خودشان را بهر ای انجمن آذربایجان واگذار کردند، انجمن آذربایجان نیز چون تنها هدفش افتتاح مجدد مجلس بود اظهار نظر کرد که این مسئله بمهده مجلس دوم واگذار شود و مجلس دوم اختیار داشته باشد که قانون انتخابات و آئین نامه آنرا جرح و تعدیل نماید

دوره دهم - بدین ترتیب مجلس دوم پس از یکسال و چهارماه و بیست و دو روز قنبرت روز ۲۴ آبان ۱۲۸۸ با حضور ۱۲۴ نماینده تشکیل شد. در این دوره ریاست مجلس شورای ملی با آقایان مستشارالدوله، ذکاءالملک، ممتازالدوله مؤتمن الملک بود. در ۲۸ شوال ۱۳۲۹ طرحی برای اصلاح قانون انتخابات در هشت فصل پیشنهاد شد که مورد تصویب قرار گرفت، قانون مزبور در حقیقت پایه قانون فعلی بشمار میرود، بموجب این قانون عده نمایندگان از ۱۲۴ نفر به ۱۳۶ نفر افزایش یافت و انتخابات هم در دوره شانزدهم حکیم الدوله دهم بر ریاست انجمن نظارت تهران تعیین گردید.

در دوره های یازدهم و دوازدهم و سیزدهم و چهاردهم اسفندیاری ریاست انجمن نظارت بود یکدرجه و مستقیم گردید، معهذا در این قانون چندین بار اصلاحاتی بعمل آمد، از جمله در ۱۲ شهریور ۱۲۹۵ مهر ۱۳۰۴، و ۲۸ خرداد، و ۲۲ تیر ۱۳۰۶، و ۱۰ مهر ۱۳۱۳ و ۲۷ مرداد ۱۳۲۲ تغییراتی داده شد.

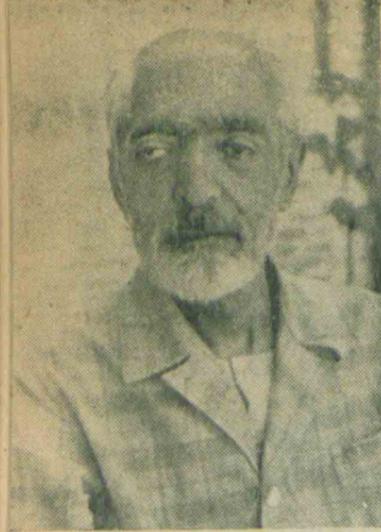
دوره دوم مجلس شورای ملی مدت بیست و پنج ماه و شش روز دائر بود پس از آن در روز ۳ دی ۱۲۹۰ خاتمه یافت. از آن تاریخ دوران قنبرت شروع شد مدت سی و پنج ماه و دوازده روز دوره قنبرت بطول انجامید.

دوره سوم - دوره سوم مجلس شورای ملی در روز ۱۳ آذر ۱۲۹۳ با حضور ۱۰۱ نفر از نمایندگان بر ریاست مؤتمن الملک گشایش یافت، و در تاریخ ۲۱ آبان ۱۲۹۴ خاتمه پذیرفت، در این دوره مجلس شورای ملی فقط مدت ۱۱ ماه و ۹ روز دائر بود، و پس از آن مجلس تعطیل شد مدت ۶۷ ماه و ۸ روز دوران قنبرت پیش آمد.

دوره چهارم - روز ۲۳ خرداد ۱۳۰۲ دوره چهارم مجلس با حضور ۱۱۴ نفر از وکلا افتتاح شد، در این دوره نیز ریاست مجلس با مرحوم مؤتمن الملک بود مدت ۲۴ ماه و دوره مجلس طول کشید، پس از آن بار دیگر ۲۷ ماه و ۲۱ روز مجلس مواجعه با قنبرت شد، از وقایع مهم این دوره آن بود که عده زیادی از نمایندگان مستعفی شدند، از جمله امیر اعظم، سردار معظم خراسانی، حکیم الملک، مشیرالدوله، عمید السلطنه، مؤتمن السلطنه، عماد السلطنه خراسانی، فهیم الملک، مستوفی الممالک، عماد السلطنه فاطمی، رفیق الملک، نظام الدوله، وحید الملک، احتشام الدوله، جزو نمایندگان مستعفی بودند.

دوره پنجم - دوره پنجم مجلس در بهمن ۱۳۰۲ با حضور ۱۲۲ نفر از نمایندگان بر ریاست سید محمد تهرین گشایش یافت و در ۲۲ بهمن ۱۳۰۴ پس از تعطیل مجلس پنجم ۲۶ و ۲۶ روز قنبرت ایجاد شد، در این دوره نیز عده ای از نمایندگان استعفا دادند که از آن جمله سلطان العلماء شیرازی، اعتبار الدوله، سهام السلطان، مشار اعظم، عماد السلطنه طباطبائی، عدل الملک، داور، نظم الملک عظیمی، سردار اجل مشیر معظم، دبیر اعظم، سردار اسعد میباشند.

دوره ششم - دوره ششم در ۱۹ تیر ۱۳۰۵ با حضور ۱۳۰ نفر از وکلا افتتاح شد، ریاست این دوره را از ۲۰ تیر تا بهمن ۱۳۰۶ مرحوم سید محمد تهرین، و از بهمن ۱۳۰۶ تا پایان دوره مرحوم مؤتمن الملک بمهده داشت، دوره ششم ۲۵ ماه و ۴ روز طول کشید پس از آن مدت یکماه و بیست و دو روز قنبرت

در دوره ۱۴ و ابتدای دوره ۱۶ سید محمد صادق طباطبائی ریاست انجمن نظارت را بمهده داشت ایجاد شد، در این دوره نیز میرزا سید مهدی ناطمی، و سید محمد تهرین، داور و حائری زاده مستعفی شدند.

دوره هفتم - دوره هفتم در ۱۴ مهر ۱۳۰۷ با حضور ۱۱۷ نفر از وکلا گشایش یافت، ریاست این دوره با آقای عدل الملک دادگر بود، مجلس پس از ۲۵ ماه و یک روز در تاریخ ۱۴ آبان ۱۳۰۹ خاتمه یافت. آنگاه دوره قنبرت پیش آمد مدت یکماه و ده روز دوران قنبرت بطول انجامید.

دوره هشتم - دوره هشتم در ۲۵ آذر ۱۳۰۷ با حضور ۱۲۵ نفر از وکلا افتتاح شد، ریاست این دوره نیز با آقای عدل الملک دادگر بود، مجلس پس از ۲۵ ماه و در تاریخ ۲۴ دی ۱۳۱۱ تعطیل شد و دو ماه بعد دوره نهم آغاز گشت.

دوره نهم - دوره نهم در تاریخ ۲۴ اسفند ۱۳۱۱ با حضور ۱۱۲ نفر از نمایندگان بر ریاست آقای دادگر مشغول بکار شد، و پس از ۲۴ ماه و ۲۵ روز در تاریخ ۲۱ فروردین ۱۳۱۴ خاتمه یافت.

دوره دهم - دوره دهم از ۱۵ خرداد ۱۳۱۴ با حضور ۱۳۲ نفر از وکلا بر ریاست مرحوم محتشم السلطنه اسفندیاری افتتاح شد، و در ۱۹ شهریور ۱۳۱۶ پس از ۲۵ ماه و ۲۸ روز پایان رسید.

دوره یازدهم - در ۲۰ شهریور ۱۳۱۶ با حضور ۱۳۰ نفر از وکلا بر ریاست محتشم السلطنه تشکیل شد و پس از ۲۴ ماه و ۸ روز در ۲۷ شهریور ۱۳۱۸ تعطیل گردید.

دوره دوازدهم - در ۳ آبان ۱۳۱۸ دوره دوازدهم مجلس شورای ملی با حضور ۱۳۵ نفر نماینده به ریاست محتشم السلطنه اسفندیاری گشایش یافت و پس از ۲۴ ماه و ۷ روز در تاریخ ۱۹ آبان ۱۳۲۰ تعطیل شد.

دوره سیزدهم - سیزدهمین دوره مجلس شورای ملی در ۲۲ آبان ۱۳۲۰ بر ریاست مرحوم محتشم السلطنه افتتاح شد و در ۲۲ آذر ۱۳۲۲ خاتمه یافت.

دوره چهاردهم - در روز ۱۶ اسفند ۱۳۲۲ دوره چهاردهم مجلس شورای ملی بر ریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی افتتاح شد، و در ۲۱ اسفند ۱۳۲۴ پایان رسید.

دوره پانزدهم - پانزدهمین دوره مجلس شورای ملی در ۲۵ تیر ۱۳۲۶ با حضور ۱۳۰ نفر از وکلا بر ریاست آقای سردار فاخر حکمت گشایش یافت و در ۲۴ تیر ۱۳۲۸ دوران عمر مجلس پانزدهم پایان رسید.

دوره شانزدهم - در ۲۰ بهمن ۱۳۲۸ دوره شانزدهم مجلس شورای ملی بر ریاست آقای سردار فاخر حکمت افتتاح شد و در روز ۲۰ بهمن ۱۳۳۰ خاتمه خواهد یافت.

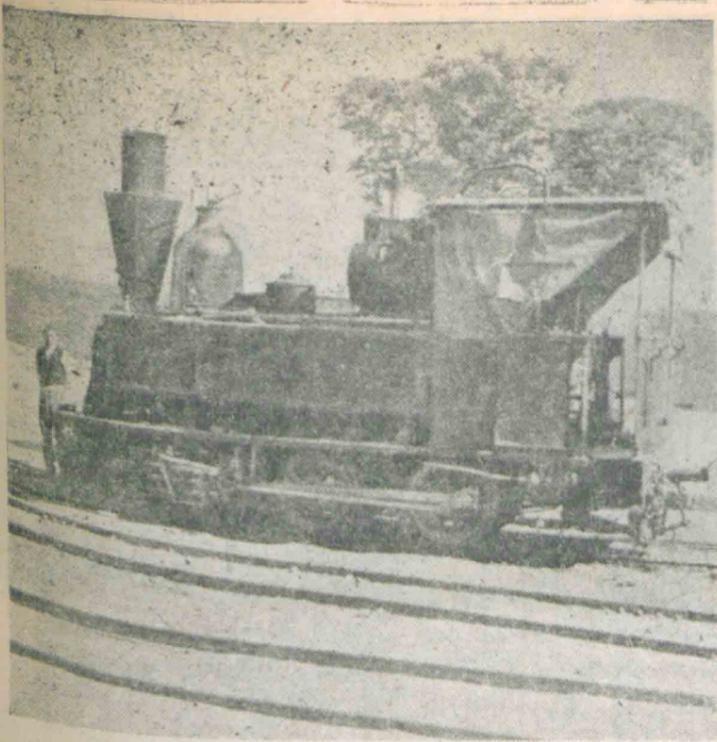
شجاعانه در
پنجاه استادی
اخت ولی در
در یکی از
شد و نزاع
بود.
این چنین بنظر
طفا... مرد
ملك شالی
و محكوم
طولی نکشید
پیوست و
کان پذیرست
هم محبوسیت
دور افتاد
باشد ولی
برت یافت
کلیه صحبت
شود شاید
ی کار آمدن
ی کار آمدن
عمل نموده
ت کند که
ک و پوست
عمل شاید
نماید.
که ممالک
در پایان
لمیت ملی
خاصی
مدی و وفا
داشت
از تور در
ک از تور
امروز
دوستانه
ستورات
از حق
نهایتکه
نیاشند
بهمی با
که نسبت
بر اثر قیامت
ول عقابند
مجلس ملی
دفا یکی
ال کند.

ترن تفریحی تهران!..

هر نیمساعت به نیمساعت در آنجا باز میشود و سبیل جمعیت با هیاهو و جنجال در حالیکه فریاد میکشند، قهقهه میزنند، یکدیگر را صدا میکنند، بهم فشار میآورند بطرف این ترن کوچک هجوم میبرند، ترن هم در مقابل این جمعیت انبوه بناله در میآید و برآه میافتد.

Le train de plaisir de Téhéran

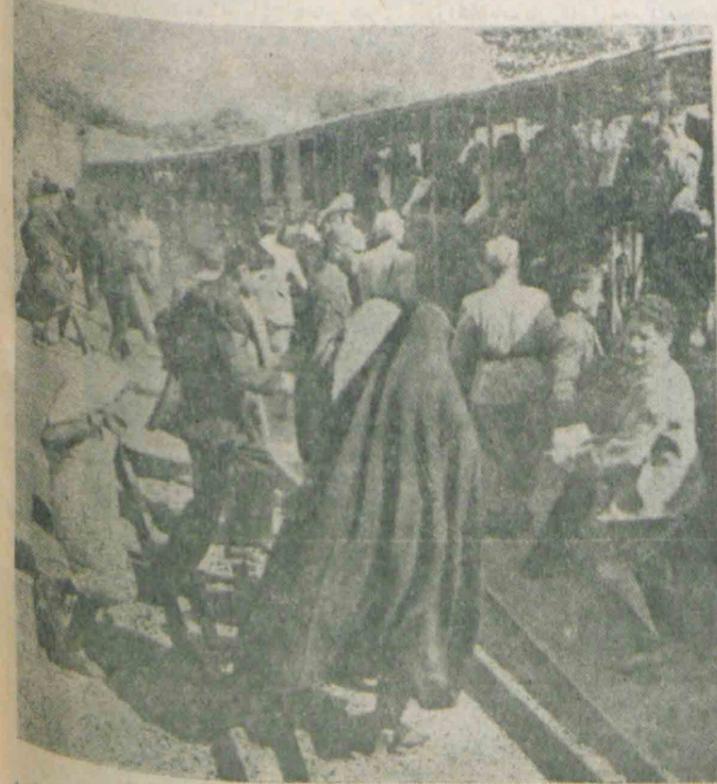
اخیراً مجله «لویانریوت ایلوستره» چاپ پروکسل مقاله‌ای تحت عنوان ترن تفریحی تهران منتشر نموده، و با چاپ عکسهاییکه نمونه آن در این صفحه ملاحظه میشود، ایران و ایرانی را مسخره کرده است! ما اکنون خلاصه‌ای از ترجمه مقاله مزبور را درج نموده و آنکه نظریه خود را بیان نمیکیم، مجله مزبور مینویسد: «اگر ادعا کنیم که کشور ایران دارای عجیب‌ترین و غیرعادی‌ترین راه آهن دنیاست سخنی بگراف ننگته ایم... منظور از عجیب بودن این راه آهن آن نیست که ترن فوق از روی پلهای ست و لوزان عبور میکند، بلکه چیزیکه باعث اهمیت این راه آهن است آنستکه قطار فوق از لحاظ کهنگی و فرسودگی و جمعیت در دنیا نظیر ندارد و از این حیث نسبت بسایر راه آهن های جهان ممتاز مسافت، طول این خط پانزده کیلو متر است و متجاوز از ۲۵۰۰۰ سالست که از طرف يك کمپانی بلژیکی احداث گردیده، موقعیکه ترن به خارج شهر میرسد بجهها به ترن آویزان میشوند و عده‌ای دیگر از واسطونی بواسطون آویزان میشوند، با این عملیات و حیثیات هر آن ممکن است تا این سرنگون شوند

لکوموتیوی که بین تهران و حضرت عبدالعظیم کار میکند قدیمی ترین و کهنه ترین و فرسوده ترین لکوموتیو دنیاست

مسافری وقتی میخواهند از ترن پیاده شوند بعدی یکدیگر فشار میآورند که اندازه ندارد و اینها افراد يك خانواده هستند که با سوار خود بخارج شهر میروند

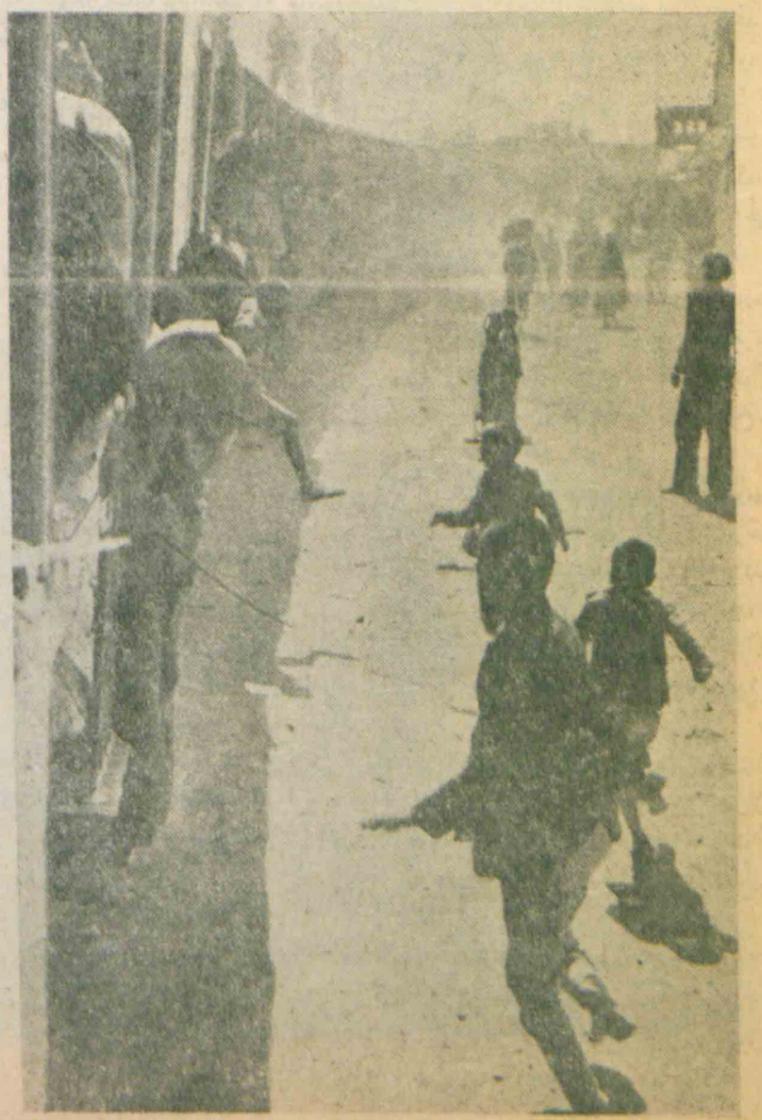
با آنکه واسطونها پر از مسافر است معهذاً باز مردم بدو دیوار آن آویزان می شوند، این واسطونها شبیه واسطونهای یسقطی است که چند قرن پیش در بروکسل وجود داشت و آثار باستانی ایران و تأسیسات عظیم جدید را که طبق آخرین اصول دنیای متمدن ساخته شده است نادیده انگاشته، و به تشریح يك صحنه ضعیف مملکت ما پیردازد، در کشور های مترقی جهان نیز نظیر این صحنه ها

يك محله کارگر نشین تهران وجود دارد، جمعیتی که برای سوار شدن در این قطار بایستگاه هجوم میآورند نظیر جمعیتی است که شب پانزدهم اوت در گار «میدی» اجتماع میکنند، با این تفاوت که جمعیت گار تهران وضع عجیب تر و تماشاگه تری دارد، هر نیمساعت به نیمساعت در های ایستگاه باز میشود وسیل جمعیت با جنجال و هیاهو در حالیکه فریاد میکشند، قهقهه میزنند، یکدیگر را صدا میکنند، بهم فشار میآورند، بطرف این ترن کوچک هجوم میبرند، ترن هم در مقابل این جمعیت انبوه به ناله در میآید و برآه میافتد!..

در تمام راه و هاوینجره های قطار مسافری رو به میولوند!.. این مسافری بعد از آن همه فشار و زرد و خورد و تلاتی در حالی که خسته و فرسوده شده اند از شکلات فروشهای دوره کرد و فروشنده آب خنک استقبال می کنند، اما نمایش سیرک از موسیقی شروع میشود که ترن بحرکت در میآید!.. باید تذکر داد که پنجاه درصد مسافری این خط عادت کرده اند که هیچوقت به گار نروند، مسافری مزبور بمحض آن که قطار بخارج شهر رسید خود را بداخل قطار پرتاب می کنند، با آن که مستحفظین و کنترل ها این جریان را می بینند معهذاً آن ها کاری ندارند زیرا بخوبی میدانند که آنها مردمی فقیر و بی چیز هستند که نمیتوانند پول بلیت ترن را بپردازند.

جمعی دیگر از مسافری پیریدن بداخل ترن را بکنوع ورزش مفرح میدانند و با آن که بول در جیب دارند ترجیح میدهند که خود را بخطر انداخته و با استقبال مرگ بروند و در عوض مجانی سوار ترن شوند!! بعد از آنکه این دسته بقطار هجوم آوردند، آنوقت نازه نمایش آغاز میشود، جوان ترین مسافری بروی سقف ترن رفته و از يك واگون به واگون دیگر میپرد، جای آن دارد که هالیوود از يك چنین آن کره بات هائی که هر لحظه با مرگ دست بگریباندت فیلمبرداری کند!.. بعضی اوقات اتفاق می افتد که این افراد موفق به بریدن از يك واگون به واگون دیگر نمیشوند و غالباً مجروح و گاهی اوقات میمیرند، در حقیقت اینکار يك رسک خطرناکی بشمار میرود، برخی اوقات سقف ترن تمام تحمل این همه مسافران باورده و ناگهان سقف سوراخ میشود و روی ساین میریزند!! این حوادث سبب پیش آمد های ناگوار و زخمی شدن عده ای از مردم میگردد، با وجود این همین مسافری سرسخت بمحض آن که روزیکشنبه «جمعه» فراسید تمام این حوادث شوهر را فراموش میکنند و باز با این قطار عجیب به مسافرت خطرناک خود ادامه میدهند!!

ترجمه مقاله مجله لویانریوت ایلوستره را خواندید، این يك نمونه از سم پاشیهای است که مطبوعات مفرض خارجی در باره ایران میکنند، و گرنه هیچ دلیل نداشت که خبرنگاران این مجله تمدن و فرهنگ

شورای ایالتی آمریکا - در انتخابات مجلس شورایی آمریکا کسانی میتوانند شرکت کنند که در انتخابات مجلس محلی هم حق دادن رای داشته باشند. عده نمایندگان مجلس شورایی از اعضای مجلس سنا بیشتر است، دولت آمریکا بملاحظات نژاد نمیتواند قسمتی از سکنه کشور را از شرکت در انتخابات محروم نماید، همچنین نباید فرقی بین انتخاب زن و مرد قائل شود کسانی میتوانند نمایندگی مجلس شورایی آمریکا انتخاب شوند که دارای این شرایط باشند: ۲۵ سال عمر، تابعیت آمریکا در ظرف مدت لااقل ۷ سال قبل از تاریخ انتخابات، اقامت در حوزه انتخابیه، در حال حاضر مجلس شورایی آمریکا دارای ۴۳۵ عضو است هرچیک از کلا نمیتواند در ادارات ممالک متحده مشغول داشته باشد، کارمندان دولت نمیتوانند و کات انتخاب شوند مگر اینکه قبل از انتخابات از شغل دولتی استعفا بدهند.

سنای آمریکا - کنگره کشورهای متحده آمریکا شمالی، از دو مجلس سنا و مجلس شورایی تشکیل میشود. در مجلس سنا هر یک از ممالک جزء دو نماینده دارد. سناتور ها باید از سی سال قبل تبعه دولت آمریکا بود، و لااقل مدت ۹ سال در حوزه انتخابیه خود سکونت کرده باشند، اعضای مجلس سنا برای مدت شش سال انتخاب میشوند، و هر دو سال یک نوبت آنها تجدید میشود، فعلا در مجلس سنا آمریکا ۹۶ سناتور وجود دارد. ریاست مجلس سنا بانیاب رئیس ممالک متحده است. ولی مجلس مزبور ازین اعضای خود یک نفر را تعیین مینماید که دائمی است و وظایف ریاست مجلس را انجام میدهد، جلسات مجلس سنای متحده است ولی هنگام تصویب قراردادها و موافقت با احکام بوزراء و نمایندگان عالی رتبه دولت جلسه مجلس سنا سری میباشد.

شورای ایالات، از نمایندگان ایالتها تشکیل میگردد، هر کاتون دو نماینده و هر نیم کاتون یک نماینده دارد که جمعا ۴۴ نفر میشوند. شرایط انتخاب شونده و انتخاب کننده و مدت مأموریت آن ها از طرف هر یک از ایالات تعیین میگردد، مدت مأموریت نمایندگان بعضی جا ها یکسال و در برخی نقاط دو یا سه سال میباشد، حتی در بعضی ایالات نمایندگان شورای استان ها، برای مدت چهار سال انتخاب میشوند، مقرری نمایندگان مجلس شورای ایالت ها از خزانه هریالت پرداخته میشود، ووزرا و اعضای مجلس شورایی نمیتوانند در دوره ایالت ها حضور داشته باشند.

شورای ملی سوئیس - در کشور متحده سوئیس، قوه قانون گذاری بدو مجلس شورایی و شورای ایالت ها واگذار شده است. عده نمایندگان شورایی، بستگی بشمار سکنه کاتون ها دارد، و برای هر ۲۲ هزار نفر جمعیت یک نماینده انتخاب میشود، هر کاتون یا نیم کاتون یک حوزه انتخابیه دارد، در انتخابات اشخاصی شرکت میکنند که حداقل ۲۰ سال داشته باشند روحانیون از حق انتخاب کردن محرومند، در سوئیس زنان حق شرکت در انتخابات را ندارند و همچنین برای نمایندگی انتخاب نمیشوند، نمایندگان مجلس و اعضای شورای متحده، و مأمورین دولت نمیتوانند در شورای ایالتها عضویت پیدا کنند، مدت مجلس شورایی چهار سال است.

نمایندگان مجلس عوام، نمایندگان عده ای بین ۵۰۰۰۰ تا ۷۵۰۰۰۰ نفر را دارد. طبق قانون اساسی هند تمام مردان و زنانی که به بیست و یکسالگی رسیده اند حق شرکت در انتخابات را دارند. نامزد نمایندگی مجلس عوام باید لااقل ۲۵ سال، و کاندیدای نمایندگی شورای حکومتها یا شورای قانون گذاری بایستی سی سال داشته باشند. روز انتخابات تعطیل عمومی میشود تا همه در انتخابات شرکت کنند، در روز اخذ رأی در وقت قبل از آن هر نوع میتینگ یا اجتماع سیاسی ممنوع خواهد بود تا انتخابات در محیط آرام و انجام یابد، خرید و فروش رأی طبق قانون جرم محسوب میشود، در بهر مرتبه در انتخابات هند در حدود ۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰ نفره

انتخابات هند - در انتخابات سال جاری هند ۱۷۰ میلیون نفر که نیمی از ایشان زن هستند شرکت میکنند این انتخابات برای تعیین نمایندگان حکومت های محلی، دولت مرکزی، و نمایندگان مجلس صورت میگیرد. هند از بیست و هشت ایالت بزرگ که مجموع آنها را اتحادیه هند مینامند تشکیل شده است، پارلمان اتحادیه هند از دو مجلس یکی «مجلس عوام» و دیگری «شورای حکومتها» تشکیل شده که جمعا قوه مقننه هند را بوجود میآورد. مجلس عوام دارای ۴۹۶ نماینده است، و طبق قانون اساسی میتوان تعداد آنرا تا پانصد نفر بالا برد، ولی شورای حکومتها دارای ۲۰۴ نماینده انتخابی و ۱۲ نماینده از طرف دولت مرکزی است.

سراورد و قتل فجیع سیاسی پنبه خون آلود این تبلیجنس سرولیس

خلاصه قسمتهای پیش

دردوران سلطنت رضاشاه، داوروزیر مالیه و اسدی نایبالتولیه بر اثر ابراز لیاقت مورد توجه شاه شدند، در اینموقع چون محصول خراسان فوق العاده زیاد بود، داورو اسدی تصمیم گرفتند مازاد محصول آن استان را بدولت شوروی بفروشند، چون دولت انگلیس با این امر موافق نبود تصمیم گرفت کسانی را که سبب فرودیکشدن ایران و شوروی شده بودند از بین بردارد، از اینرو دستگاه مخوف این تبلیجنس سرولیس بسکار افتاد و برای از بین بردن داورو اسدی مشغول تلاش گشت، برای انجام این کار در خراسان فحطی مصنوعی ایجاد کرد و بعد موقعیکه موضوع تغییر کلاه پیش آمد، آبادی مرموز خویش را در خراسان به فحالت واداشت و سبب ایجاد فتنه و آشوب در آن استان گردید. گروه انبوهی از اهالی مشهد در مسجد گوهر شاد اجتماع کرده و بسختان بهلول گوش می دادند، بهلول هم در تهییج احساسات مردم مکوشید و آنها را بمبارزه با کهر ولی دینی آشوب می کرد.

شیخ بهلول روی منبر صاحب الزمان نشسته با کمال فصاحت سخن میگفت، و در وصف مردان حق داستان ها بیان میکرد و در مدح آن ها اشعار نغمه میسرود، گاهگاه که خسته میشد سر را در میان دودست می گرفت و احظه ای چند سکوت اختیار می کرد، در اینجا بود که یکی از افراد برجسته متحصنین از میان انبوه جمعیت بر میخاست و پای منبر میآمد و در تأیید اظهارات بهلول مطالبی میگفت، نواب احتشام و حاجی محقق خراسانی هم گاهگاه داد سخن داده و مردم را بیش از پیش تهییج مینمودند در خلال این احوال هر لحظه بر شماره متحصنین افزوده میشد، روز سوم متحصنین به تحصن اکتفا کرده، دستدسته براه افتاده و علماء را باسلام و صلوات از خانه های خود بمسجد میاوردند، در خیابانها نیز هر کس را که با کلاه شاپو و کراوات میدیدند او را ماضروب کرده و کلاه و لباسش را پاره مینمودند هم چنین مردم به چند دکان مشروب فروشی حمله کرده شیشه های دکان، و بطری های مشروب را بگلی خورد کردند.

در آنها اثر کرده بود که از این تهدیدات نمیترسیدند و با آنکه هیئت هائی از طرف کمیسیون مقیم تلگرافخانه برای رفع غائله با نمایندگان متحصنین مذاکره مینمودند و عکس العمل دولت را در صورت مقاومت به آنها گوشزد میکردند مع هذا آنها قانع نمی شدند و همچنان در تحصن باقی بودند. قبل از ظهر جمعه، مداز آنکه جمله نظامیای بی اثر ماند، جلسه ای با حضور نایبالتولیه و سرلشکر مطبوعی و یا کسروان در اداره آستانه تشکیل شد و پس از اخذ تصمیم به بهلول پیغام فرستادند که نمایندگان خود را برای مذاکره بفرستند، نواب احتشام برای اینکار دواطلب شد و با اتومبیل آستانه که برای نماینده بهلول فرستاده بودند به اداره آستانه رفت و به اطاقی که کمیسیون در آنجا تشکیل شده بود هدایت شد. همینکه نواب احتشام را دیدند مطبوعی با تشدد از او پرسید این چه معرکه ایست که بیا کرده اید؟ نواب احتشام با رشادت پاسخ داد: معرکه را شما بیا کرده اید با مردم بیچاره ای که میخواهند به زسرت تا من الاثم مشرف شوندم از طرف مأمورین شما از آنها ممانعت میشود و مزاحمت می بینند؟ مگر همین شما استاد ارتش نبودید که در ایام مشرف که عزاداری میکردید، حالا چه شده که همه را ترک کرده و حتی از ورود

- ۶ -

زوار با آستانه قس جلوگیری میکنید؟ نواب احتشام ضمن صحبت، و رگهای کردش متورم و چشمش چنان قرمز شده بود که مجال اعتراض به آنها نمیداد. بالاخره با دخالت نایبالتولیه و ضایح او قرار شد نواب برود و بهلول را قانع کند و مردم را هم متفرق نماید. نواب احتشام اظهار داشت من پیغام شما را میبرم ولی فکر نمی کنم مردم قانع شوند.

مطبوعی باز با تشدد گفت: مردم بگو اگر نروند با بسب و نارنجک و قوای قهر به نش آن ها را از مسجد بیرون خواهیم ریخت. سید لبخندی زده و با بی اعتنائی خارج شد. نواب احتشام را با اتومبیل آوردند ولی پیاده روانه اش کردند! نواب احتشام وقتی وارد مسجد شد بالای منبر رفت و جریان اغرا را به اطلاع مردم رساند، مردم حاج و واج بهم نگاه میکردند و سکوت عمیقی بر مسجد حکمفرما بود، در اینموقع صدای بهلول سکوت را درهم شکست و گفت میخواستی به آن ها بگویی که این کلوله ها و نارنجک ها برای خود آنها درست شده نه برای این مردم مسلمان، بالاخره کمیسیون هر چند در انتظار شست خبری نشد، عاقبت در حالیکه همه از این وضع متأسسل شده بودند از مرکز کسب تکلیف کردند، مرکز نظریه کمیسیون را خواست، اسدی پیشنهاد کرد قوای نظامی اطراف آستانه را محاصره کنند و اجازه ورود به اشخاص ندهند، ولی خروج را آزاد بگذارند، همچنین در دروازه های شهر از ورود دهائیهائی که بر اثر تبلیغات و تأقیبات عوامل مرموز برای شرکت در تظاهرات مسجد بشهر هجوم میآوردند بوسیله قوای نظامی جلوگیری بعمل آید.

اگر با این پیشنهاد موافقت میشد بی شک فاجعه جانخراش مسجد گوهر شاد بوجود نمیآمد، زیرا مردم ناچار بودند برای تأمین زندگی خود از مسجد خارج شوند و مخصوصاً چون از ورود غذا به مسجد جلوگیری بعمل میآمد مردم اجباراً متفرق میشدند. نظیر همین قضیه در صدر مشروطیت در خراسان رویداد، و مردم بواسطه برقراری مالیات بر نمک غوغائی بر پا کردند و حتی یک نفر از آنها بوسیله مأمورین دولت بقتل ارسید و در نتیجه ده ها نفر بستمند و اهالی بمنزل مرحوم آقامیرزا ابراهیم مجتهد رفته، او جمعی دیگر از علما را به مسجد آوردند. باوجود این عدمای از دموکراتهای مسلح اطراف مسجد را احاطه کردند و کسانی را که میخواهند خارج شوند آزاد میگذاشتند، اما آنهایی را که در صدد بودند وارد مسجد شوند جداً از ورود آنان جلوگیری بعمل

میآوردند، بدین ترتیب پس از مدت کوتاهی غائله خانمه یافت. امداد این مورد متأسفانه بیشنهاد اساسی اسدی را نپذیرفتند. تهران دستور داد قوای نظامی با استفاده از تمام وسایل ممکنه شبانه در ختم غائله عاجلا اقدام کنند. سرلشکر مطبوعی بین فرماندهان هنگ عدهای دواطلب خواست، افسران ارشده هم از کشتار يك مشت مردم مسلمان و بیگناه اگر اهدا داشتند حتی سرهنگ شیخیلی که اهل تنسن بود زیر بار این امر نرفت ولی سرهنگ قادری این مأموریت را قبول کرد و در نتیجه سرلشکر مطبوعی فرمانده لشکر با اجازه مرکز سرهنگ قادری فرمانده هنگ پیاده شاهپور را مأمور اجرای دستور مرکز نمود.

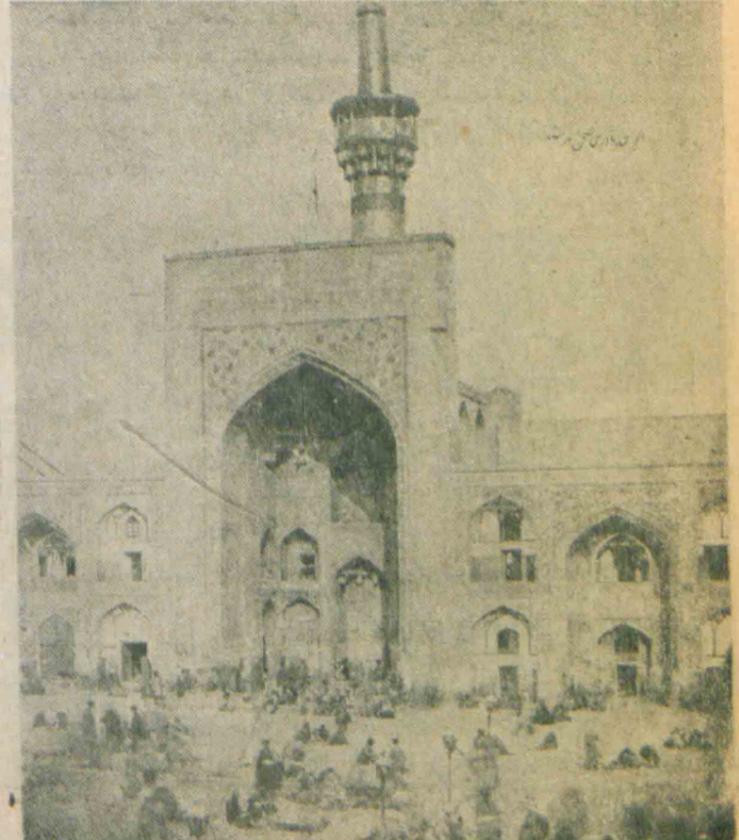
سرهنگ قادری قبلا سربازان خود را از اطراف مسجد روی پشت بامها مستقر کرد و نیز دستور داده عدهای از نظامیها با مواد منفجره پشت درهای مسجد بایستند و هر وقت که دستور داده شد بلافاصله با مواد مزبور درها را بشکنند. عصر روزی که این دستور وحشتناک از مرکز رسید، اسدی چند نفر از نزدیکانش را مأمور کرد که وسایل زخم بندگی و معالجه عدهای از کسانی را که بدون شك مصدوم میشدند در بیمارستان شاهرضا مهیا نمایند، و پزشکان نیز برای معالجه مجروحین آماده باشند، از طرف ارتش نیز قبلا کامیونتهائی در اطراف مسجد آماده شد تا اجساد را از آنجا به قبرستان حمل نمایند، در قبرستان نیز مأمور حفاری ارتش گورهای وسیعی حفر کردند و بدین ترتیب همه کارها برای کشتار دسته جمعی مردم بیگناه فراهم گردید.

آتش بهلول با خیال راحت روی منبر نشسته همچنان صحبت میکرد و مردم را به مقاومت و پایداری در برابر دولت تشویق می نمود، مردم هم چون کم و بیش از ماجرا اطلاع یافته بودند باداس و تبر و چوب و چماق خود را مجهز نموده و پشت درب های مسجد صف آرائی کرده بودند. با آنکه مردم گروه انبوهی از سربازان مسلح را در بالای پشت بامها و روی گلدسته های مسجد میدیدند مع هذا باین امر وقعی نمی نهادند، کوئی تبلیغات بهلول با آنها اثر نموده و اطمینان داشتند که قوای دولتی جرأت آنرا نخواهد کرد که در خانه خدا بروی آنها تیر خالی کند!

مردم مشهد، دهشتناکتر و سهمگین تر از آن شب شنی داسراغ ندارند، دسراسر شهر سکوت مرگباری حکمفرما بود، بانک رسای بهلول که سه شبانه روز بود بلا انقطاع صحبت میکرد بر اثر خستگی زیاد آهسته تر

شده و از چهار دیواری وسیع مسجد خارج نمیشد، از وقایع عجیب آنکه در آتش صدای زوزه گشای در پی بگوش میرسد! کوئی آنها هم وقوع حادثه وحشتناکی را پیش بینی میکردند! دلهای در سینه ها می تپید، مردم منتظر، متحصنین متوحش، فرماندهان ملتپ و سربازان ناراحت بودند. سربازان از این جهت ناراحت بودند که میبایست در آن مکان مقدس بروی برادران خود شلیک کنند. هر چه از شب بیشتر میگذشت وحشت و نگرانی مردم زیادتر میشد، قرار بود ساعت ۱۲ شب حمله به متحصنین آغاز شود، غریبه ساعت شمار ساعت بزرگ آستانه، بکندی بسوی عدد ۱۲ پیش میرفت، غریبه دقیقه شمار نیز در نزدیکهای عدد ۹۵ درجا میزد! یعنی ساعت ۱۲ حدود ۱۲ ربع کم بود. یک ربع دیگر میبایست فجیع ترین کشتار سیاسی صورت گیرد، یک ربع دیگر میبایست گروه بسیاری را بر گبار مسلل بیندند، یک ربع دیگر خانواده های بسیاری فنا میشدند، یک ربع دیگر خون ها ریخته میشد و غم غم خونخوار این تبلیجنس سرولیس از این خونها جرمها مینوشت!

تا تمام

روزیکه فاجعه خونین مسجد گوهر شاد رویداد جمع در مسجد موج میزد، ناگهان از بالای بام و مناره صحن غر یومسلسلهادر فضا پیچید و دسته دسته مردم در خاک و خون غوطه ور گردیدند

نواب احتشام گفت معرکه را شما بیا کرده اید یا مردمی که می خواهند زیارت نامن الاثم مشرف شوند...

دختر این مخترع بزرگ، حق پدرش را از دولت مطالبه میکند

او میگوید (و راست هم میگوید) که دنیا اگر امروز وسائل سریع حمل و نقل و مخابرات و تلویزیون و هوا نوردی دارد همه را مدیون پدر من است با وجود این دولت با او ظلم کرد و حق او را خورد و دماغ او را سوزاند و اینک باید جبران کند

دختر «کلان آدر» که اکنون هفتاد سال دارد ولی با وجود سن زیاد مانند هفتاد سالگی پدرش طراوت و سلامت جوانی را حفظ کرده است، پاداشی را که اواخر قرن نوزدهم میبایستی به پدرش داده باشند از دولت فعلی فرانسه مطالبه کرده و با انتشار شرح زندگی و اختراعات و زحمات پدرش ملت را بشهادت طلبیده و از آن ها برای گرفتن حق مسلم پدرش که قانوناً با او میرسد کمک خواسته است.

«کلان آدر» در سال ۱۸۴۱ در شهر «موزه» متولد شد، وی در حین تحصیل علاقه زیادی به ریاضیات داشت و هر چه سنش بیشتر می شد علاقه پرواز کردن هم در او قوت می گرفت و دائماً لغت پرواز، پرواز در آسمان مانند پرنده گان و ریزبان او بود، گاهی با ساختن «بادبادک» خود را مشغول میکرد و زمانی نیز خیال اختراع لباس پرواز را در سر می پروراند ولی این خیال هرگز عملی نشد. در بیست و سه سالگی رشته عالی مهندسی را پیایان رساند و وارد راه آهن شد زیرا پیش خود فکر کرده بود که برای اجرای آوزهایش بیش از هر چیز بیول احتیاج دارد، در راه آهن نیز یکارنماند و دست به اختراعات گوناگون زد، اولین اختراع او ماشین ریل گذاری بود و این اختراع را در بیست و شش سالگی کامل و عملی ساخت و سپس از کاغذ کوچک برای پوشاندن چرخهای آهنی دو چرخه پائی استفاده کرد و همین پیشرفت سبب اختراع لاستیک براد انواع چرخها شد در بیست و نه سالگی تانک و تراکتورهای کشاورزی را اختراع کرد و از به ای ساخت که با دو زمینواست سی بچه را حمل کند.

پس از پایان جنگ ۷۱ - ۱۸۷۰ وی بار دیگر ب فکر آوردن اولین آرزوی خود افتاد و مشغول فعالیت در این راه شد.

در سال ۱۸۷۳ اولین پرده مصنوعی توسط

این عکس مخترع بزرگ را در شصت سالگی نشان میدهد و در سال ۱۹۰۱ برداشته شده است

فالگیر!

فا تشری
قلم شما

یک روز بعد از ظهر یکی از دوستان پیش من آمد و گفت زن جوانی در یکی از محلات زندگی میکند که در پیشگویی نظیر ندارد تا حالا هر چه برای اغلب از رفقا گفته صحیح در آمده و این زن با کارت مخصوصی فال میگیرد دستمزد غزافی هم مطالبه می نماید و باید قبل از آن وقت گرفت من هفته گذشته از او وقت خواسته ام و امروز ساعت چهار بعد از ظهر را معین کرده ام مایلی با تفاق نزد او برویم! با صلاح هم فال است و هم تماشا! با کراحت تمام لباس پوشیدم و با او از خانه خارج شدم و چون مدت زیادی به ساعت چهار باقی نمانده بود ناچار بجای مترو با تاکسی به طرف مقصد راهسپار شدیم.

خانه این زن در کوچه ای بود با اسم کوچکی و کلبه ای اطاقهای او اتفاقاً در آن آپارتمان طوری واقع شده بود که برج ناقوس کلیسا روبروی پنجره های آنها باز میشد. از پنله ها بالا رفتم و وزن طبقه سوم را زدم خود آن زن آمد و در را باز کرد و ما را در اطاق پذیرائی نشاند و با معذرت خواهی گفت چند دقیقه تأمل کند تا یکی از مشتریان خود را راه بیندازم!

پس از پنج دقیقه ما را به اطاق کوچک مخصوصی که برای فال گرفتن تعیین کرده بود داخل کرد، یک میز کوچک وسط اطاق قرار داشت که فقط دو طرفش دو صندلی موجود بود رفیق من یکطرف نشست و خانم هم روبروی او قرار گرفت ولی رفیق من مرا بخانه نشان داد و گفت این دوست صمیمی خود را هم آوردم که فال او را هم بگیرد!

با تغییر باو گفتم چرا مسخره بازی در میآوری و رو بخانم نمودم و گفتم به بخشید این رفیق بنده آدم شوخ طبعی است من هیچ عقیده به فال گرفتن و پیشگویی ندارم و امروز فقط برای وقت گذراندن آمده ام. خانم از جا بلند شد و به اطاق پذیرائی رفت و یک صندلی دیگر آورد و پهلوی صندلی رفیق من گذاشت و با گرمی بن تعارف کرد که روی آن بشنیم ناچار پهلوی رفیق من نشستم و خانم هم مجدداً جلو ما قرار گرفت و روبرو کرد و گفت به چه علت شما به فال و پیشگویی عقیده ندارید؟

شرح مبسوطی در جواب برایش از حقه بازی فالگیرها و فریب دادن مردم ساده لوح گفتم.

او گفت من اکنون قریب با نصد نفر مشتری دائم دارم که لااقل هر ماه یکدفعه می آیند و در تمام امور یومیه خود با من مشورت میکنند و از روی کارت وضع آتی آنها را پیش بینی می نمایم! گفتم این بهترین دلیل برای حماقت آنها و به بخشید کلاه برداری شماست زیرا چطور ممکن است سرنوشت انسان هر پانزده روز یا یکماه یکمرتبه تغییر کند؟

خلاصه خانم وقتی دید ما خودمان از اهل سرزمینی هستیم که به مملکت افسانه، و جادو و مرماتی و قالیچه های پر زنده مرسوم است، حرفی نزد و یک بطر مشروب از گنجه آورد و با تعارف کرد و خودش خورد و وقتی چند گلیاس پیای خورد و کله اش گرم شد گفت من خودم پیش از شما به این فال گرفتن و سرنوشت گفتن میخندم ولی هم من باید نان بخورم و هم مردم عوام بدون اینکه به معقداتشان لطمه ای وارد آید سراغ کسب و کارشان بروند و اغلب مردم هستند که اگر در محل حاضر بودند و مذاکرات ما را می شنیدند شما را آدم بی اعتقادی میخواندند و ممکن بود حتی بدتان را هم قطعه قطعه کنند هم آنها که اینطور هستند زندگی راحت و آسوده ای میگذرانند و هم امثال شما که هیچ چیز اعتقاد ندارید اما من یک روزی تحمل اخلاق شما را داشتم! دختری بودم جوان و بی نهایت زیبا و در یکسگی از رستورانها آواز میخواندم و قتیکه روی صحنه ظاهر میشدم مردم بی اختیار برای دست میزدند و چون آواز تمام میشد صدای تحسین و بوسه های عاشقانه ای که از اطراف سالن قارم میکردند تا مدتی پنجره ها را میبازیدند و جز زیبایی خود چیزی نمیشناختم و همین سرمایه خندانادی بود که بوسیله آن امرار معاش میکردم و از متوسلین که عاجزانه پیام میآوردند آنچه که میخواستم میگردم و وقتی از بعضی از دخترها که نشان کمتر از من بود می شنیدم که عاشق شده اند خنده ام میگرفت من هیچ نیدانستم عشق چیست و چرا امثال بعضی از زنها و همکارانم از دوری رفیق خود گریه میکنند و غمگین می شوند؟ من هر چه میخواستم برایش فراهم بود و همه اشخاص پولدار را به یک نظر نگاه میکردم و قتیکه شی را با یکی از آنها میگذرانیدم، همه لذت دنیا را در آن شب میدیدم.

یک روز بعد از ظهر که برای رفتن به رستوران از خانه خارج شدم سر راه خود جوان زیبایی را دیدم که بدین من کلاه خود را از سر برداشته و نشانی ها آن رستوران را از من پرسید که من در آنجا آواز میخواندم با تعجب نشانرا باو دادم دیدم نشانی را درست راه نمی برد و کوجه ها عوضی تکرار میکنند به او گفتم من خودم اتفاقاً عازم همین محل هستم ممکن است با تفاق من یا یکدختری خوشحال شد و وقت خانم من شنیده ام دختر جوان زیبایی در آنجا آواز میخواند که مردم برایش سرودست می شنکنند میخوام بروم و آواز این دخترک را گوش بدهم و خودم بعد از او یک دهان آواز بخوانم تا مردم بدانند که تاکنون چه اشتباه بزرگی مرتکب میشده اند و خر مهره را بجای فیروزه قبول نمیکردند این حرف فوق العاده در من مؤثر شد و با تندی گفتم شما که آواز آن دختر را شنیده اید چگونه اینطور قضاوت میکنید؟

خلاصه بدون اینکه دیگر صحبتی بین ما ردوبدل شود به رستوران رسیدیم و من به جایگاه خود رفتم که برای آواز خواندن مهیا شوم و او هم کنار یکی از میزها نشست باری آتش پس از آنکه من آواز خود را تمام کردم و مردم مثل هر شب یا یک زدن های متوالی تقدیر نمودند آن جوان روی من آمد و همان تصنیف مرا خواند ولی چه صدایی! من تردید بودم از لطافت صدایش یهوش بشوم مردم آقدر برایش دست زدند که تصور نمیکند هیچوقت برای من آقدر دست زده بودند همه حتی صاحب رستوران هم به طرف او متوجه شده بودند بطوریکه آن شب پس از چند سال من تنها و با او یوس بمنزل رفتم آقدر غریبه کردم که بالی از اشکهای من خیس شد فردا عصر با حال

غمناکی عازم رستوران شدم بین راه مجدداً آن جوان را ملاقات کردم که با احترام کلاه خود را برداشت و سلامی بمن نمود میخواستم همانجا با دندانهای خود او را پاره کنم ولی بدون این که اشتباه به سردی و عصیت من کند گفت خانم! من چیزی جز آواز خود ندارم که آنرا هم اکنون بیای شما کار میکنم صاحب رستوران دیشب بخواست قراردادای با من به بندد و مرا بجای شما استخدام کند ولی قبول نکردم و گفتم من باید در معیت آن دختر خانم کار کنم... از آنروز به بعد معنی عشق و علاقه ای را که آقدر در استمان را میشنیدم فهمیدم زیرا خودم عاشق شده بودم و حس میکردم که دیگر لحظه ای بدون وجود آن جوان نمیتوانم زندگی کنم اما عشق ما صورت عجیبی داشت زیرا من ناچار بودم برای نگاه داشتن زندگی لوکس و پر زرق زبوری که به آن عادت کرده بودم اغلب شهرها با خواستاران متمول خود بروز آورم و او هم با چند نفر از زنان زیبا که هر شب عاشقانه به رستوران مامی آمدند و محو و مسحور آواز او میشدند روابط نزدیکی داشت و بیشتر مخارج او را هم همین زنها می پرداختند ما هر دو از وضع یکدیگر اطلاع داشتیم و با این وصف عاشق هم بودیم!

سخن زن فالگیر که به اینجا رسید من خنده ام گرفت و او ابروهای خود را درهم کرد و گفت خنده ندارد!

من وارد زندگی همه طبقات هستم و می بینم که صدی بود و نه مردم از فقیر گرفته تا غنی و از زن گرفته تا مرد یک یا چند گونه قلبشان را خالی گذاشته و برای پذیرائی کسانی غیر از آنکه اسماً تمام قلب خود را باو تخصیص داده مهیا کرده اند منتها ما دورتر آدم های صریحی بودیم و بجای نیرنگ زدن و دروغ گفتن حتی اسرار شبهای خود را نیز از هم کتمان نمیکردم! بالاخره یکروز رسید که ما حس کردیم باید متعلق یکدیگر باشیم و تمام اطراف خود را پاک و تصفیه کنیم برای اینکه یک فداکاری لازم بود که هر یک دست از هوس و هوس خود بکشیم و بهمان درآمد جزئی قناعت کنیم همین کار را کردیم نتیجه آن شد که پس از یک سال هیولای فقر جبراً ما را از هم جدا کرد و علی رغم خود هر یک به راه های سابق پناه بردیم دیگر من مثل آن جوان مردی را پیدا نکردم که آقدر در قضاوت خود نسبت به زندگی زن و مرد بلند نظر و دارای وسعت فکر باشد اگر مرد معمولی میدانستند مرا برای چندماه میخواست. و اگر مرد فقیر و تهی دست یا از طبقه متوسطی اظهار عشق و تمایل می کرد در پیش این بود که من باید فقط متعلق به او باشم! هر کدام از من می پرسیدند که قبل از آنها با چه اشخاصی دوست بودم و زندگی خود را چگونه میگذرانیدم همین کنجکاوای باعث شرت من میگردید زیرا من فکر میکردم که آنها از من چه میخواهند من از آنها چه انتظار دارم مگر همین کافی برای زندگی بین دو نفر نبود؟! ۱۹۹۰ بمرور ایام باین مطلب رسیدم که در غریبه بشرح تمکک و تصاحب عجیب حکم فرمات بطوریکه بعضی اشخاص را میدیدم که حتی حاضر نبودند لباس شب نشینی خود را برای چند ساعت بدیگری قرض بدهند! موفقیکه من پس از شکست های زیاد و تحمل زجرها و مرارت ها و ناگامی ها مصمم شدم که تا ابد خود را برای یک نفر وقف کنم و به یک قبله تمام رو آورم و مقصود و مراد خود را از یک بت بخواهم دیدم اطراف خالی است و هیچ دستی حتی دست فقیر ترین و کوچک ترین مردم بسویم دراز نمیشود مگر برای چند لحظه زیرا همه مرا هر جایی و غیر قابل اعتماد و غیر قابل اطمینان میدانستند حق هم داشتند زیرا طومار زندگی من و جز فقر من تا آنروز چنین نشان داده بود. در آن وقت من متوجه این مطلب شدم که شاید هزاران نفر زن و مرد در همین شهری که من زندگی میکنم باشند که سرشان بسنگ آمده و تصفیه گرفته اند از در بزدلی خود را خلاص کنند ولی عدم اعتماد محیط و سرزنش مردم نگذاشته است که آنها از راه کج و سقوط و انحراف بفرسودند و تصفیه خود را عملی سازند آیا نباید یک همدردی کمربست به بندد و آنها را در انجام مقصودشان کمک کند؟ من داوطلب این کار شدم و اینک ده سال است که بطور ناشناس وارد اسرار آمیز ترین جزئیات زندگی مردم میشوم و آنها را به زندگی آینه امیدوار میکنم و روحشان را در تحمل مصائب با دادن نویدها و وعده هایی که ظاهر آ روی کارت می بینم آویز میکنم!

مشتریان من همه ماهه و بعضی هستند که همه هفته بمن مراجعه میکنند و در مصائب زندگی از من کمک میخواهند! چه بسا خانواده هایی را که از خطر اقرض نجات دادم و چه بسا خانواده هایی را که با شرکت افراد ناشناس مشکل کردم! زبنا کلام خود را قطع کرد و چرخه ای مشروب نوشید و گفت آبا با ز این هنر من بنظر شما کلاه برداری است؟ از این حرف او بسیار خجل شدم دیدم کاری که این زن که قبول خود روزی فاحشه و هر جایی بوده در پیش گرفته [وظیفه ایست که مریان اخلاقی بزرگ برای نجات بشر برعهده دارند! گفتم نه! خانم من شما را امروز یکی از مریان و خنده گذاران جامعه میدانم و با نهایت تواضع شما تعظیم میکنم گفت تعظیم لازم ندارد

چند روز یکدفعه عفت سری بخانه خود میزد و او را میدید و چند روز یکدفعه او بحکم انسانیت دقیقه ئی چند بهیادت زن پدرش میرفت و در آنجا عفت مواجه میشد... او هنوز زن خود را از دل و جان دوست میداشت و هرگز نمیتوانست یاد روز کار محبت و فداکاری و صفای او را از خاطر بزداید... گاه شبها در آغوش خود یک جای خالی می کشود ، به نیروی خیال خود عفت را در آن جای می داد و با او بزبان روزگار قدیم ، بزبان هنگامی که عفت درد دنیا هیچ چیز را هم طرازاو نمیشد با او سخن می گفت؛ گاه بیدار می نشست و در دفتر خاطرات خود با بر صفحه کاغذی سطر می نوشت.

یک روز عطفه بر پاره کاغذی که از میان اوراق پدرش گریخته وزیر میز کوچک او افتاده بود این سطور را خواند و ساعتی نتوانست جلو اشک خود را بگیرد؛ پدرش نوشته بود :

«... هنوز دوستش میدارم؛ هنوز او نیمه وجود من است و چه بد است که کسی را مثل روزهای اول ، مثل وقتی که عشق به اوچ خود رسیده است دوست بداریم و مثل همیشه او را نیمه وجود خود و بلکه همه هستی خود بدانیم ولی او ما را فراموش کرده باشد ، او با نظر حقارت بما بنگرد ، او کسانی را که همیشه ما را بر آنان مرجع میداشت بما ترجیح دهد ، او ما را مزاحم خود و مایه بدبختی خود و جگر گوشگانش بشمارد... عفت ، تو با من بد می کنی و من بیشتر میسوزم از آنکه حق اعتراض ندارم... زیرا هر چه باشد تو هم از افراد بشری و بنی نوع بشر عشق و مفا را در سختی و محنت و کرسنگی از یاد میبرد... خوش بحال تو عفت! ... پس چرا من نمیتوانم فراموش کنم! ...»

در عین حال ناظر اوضاع مملکت بود و رنج میبرد... هزبر گذشته شد و او شبی که این بیتوای مغرور به خاک رفت صفحه ئی عبرت انگیز بر دفتر خاطرات خود نوشت

بی عرضه

قلم: انوشه

خلاصه قسمتهای گذشته

پنجاه سال پیش «احمد» از مردی آزادخواه و خردمند بوجود آمد و پدرش او را طبق عالیترین اصول اخلاقی پرورش داد و معتقدش ساخت که بزودی دوران کامروائی دزدان و بی ناموسان و مخنثان پایان خواهد یافت و اهل صلاح پیروز خواهند شد. احمد درین امید بزرگ شد و در فضل و ادب شهرت یافت و عفت دختری یکی از مشولین فریفته فضايل او شد و با چشم پوشی از ثروت پدر بعهده او درآمد. احمد در وزارتخانه ئی بر است اداره رسید ولی در نتیجه درستکاری و مبارزه با دزدان و سرسختی در مقابل بیگانگان مورد بغض قرار گرفت و بتحریر دشمنان نادرست خود و دستور شرکت نفت برکنار شد و هر چه بیشتر کوشید بیشتر با دشمنی و کار شکنی مواجه شد تا بجائی که در زمان جنگ اخیر با داشتن چندین فرزند گرفتار فقر و تهی دستی شد و زن سازگارش عفت نیز در نتیجه فشار زندگی و ملاحظه جاه و جلال اقوام خود زبان با اعتراض کشود و با آنکه احمد بوی اثبات کرد که بسیاری از ترقیات عصری بدست زنان زیبا و بقیعت خود فروشی آنان برای مردان حاصل میشود و با اعتماد سلامت نفس خود شخصاً برای باز گرفتن حق احمد نزد وزیر متبوع او رفت . وزیر جوان و با کفایت (1) با همه ذرات و شهوت پرستی در مقابل مناعت و تقوای عفت سیر انداخت و ناگه از نوشتن دستور انتصاب احمد بمقام مدیر کلی شد ولی رئیس دفتر کل بوزیر وعده داد که این زن را رام کند . در بین میان آقای ع . روزنامه نویسی رذل شهوت پرست در وزارتخانه عفت را دید و با همه درشتی و بی اعتنائی او تصمیم گرفت کامدل از ویستاند. و برای رسیدن باین مقصود هنگامی که احمد شخصاً کار خود را در وزارتخانه دنبال میکرد و بدرستی فهمیده بود که فقط بقیعت استفاده زربنائی زین ممکن است حکم انتصاب او را بدست دهد. آقای ع . یک جوان هرچائی را بتمام اسفهادی و بیمنوان یک ناچرزاده عقیق و آبرومند و دوفاحشه پیرد جوان را بنام مادر خواهر او برای خواستگاری دختر بزرگ احمد بخانه او برد و با نرنک و تزویر جلب موافقت کرد و نقشه اتی این بود که عفت و عاطفه را به باغ دور افتاده ئی بکشاند و مقصود خود را بر آورد. ولی این نقشه در آخرین لحظه بر اثر مرکب پدر احمد باطل شد و احمد پس از تحقیقاتی دانست که تیرگی در کار بوده است و از آن پس زندگی بر احمد سخت تر شد و مایوس از دستگاه دولت از راه غیظ مخفیانه مقدمات تأسیس دکائی بنام ترقیات عصر طلایی مغازه جگر کی احمد نویسنده و دانشمند معروف ، فراهم آورد و آثار و مدارک تحصیلی خود را در ویرترین هائی آماده ساخت که جلو دکان گذارد و خود در آنجا مشغول کار شود ؛ مهدی دوست قدیم احمد او را با دلائل قوی ازین کار که ممکن بود بهانه و وسیله آشوبگری بدست ماجراجویان دهد منصرف ساخت و با قرص کردن مبلغی یک مؤسسه مطبوعاتی تأسیس کردند ولی عالم کسب و تجارت را نیز ملو از قلب و نادرستی و بیشرقی دیدند و با ضرر بسیار دست از آن کشیدند. وضع مملکت روز بروز بدتر و روز بروز گمی احمد سخت تر میشد درین اثنا روزی در یک مجلس سخنرانی فرهنگی آقای ع . را دید و تف بصورت او انداخت و ع . هم تصمیم باین تصمیم گرفت . مهدی در تعقیب اقدامات خود از وزیر و وزیر دربار برای احمد وقت گرفت و چون هزبر باو گفت : «بالاخر حاضر شدی و کیل شوی ؛ بسیار خوب دستور میدهم؛ احمد حتی مواجهه با اینگونه رجال را بکنوع خیانت شمرد و گوشه گیر و در عین حال بی نهایت ماول شد زیرا عفت بمناسبت شدت بیماری پدرش غالباً در خانه پدرش بود و برخلاف میل احمد از خانه پدری چیزی می آورد. احمد از زانم خشمگین و زبی اعتنائی عفت ملول بود و پراقتط...

پیش پرورش داده بودند کم و وارد صحنه سیاست کردند؛ قبله متملقین و موقع شناسان عوض شد ، انوموبیل های درخشانی که جلو دیگر کاخ ها رفت و آمد میکردند راه خود را به طرف ستاد کج کردند ، آنجا مرکز بنده و بست ها ، کارچاق کنی ها ، نوطه ها ، وعده و وعیدها و کانون بساط سازی برای آینده شد ؛ هیچ نیرو تاب مقاومت نیاورد؛ پهلوان میدان همه طرف را راضی ساخت ، روس وانگلیس و امریکا هر یک باجی یا وعده ئی ازو بدست آوردند و باز مامداری او موافقت کردند .

رزم آرا روی کار آمد . هنوز همه کس از باطن کار خبر نداشت ، هنوز عده ئی از کسانی که زساد از اعمال پشت پرده ماهها و سالهای اخیر خبر نداشتند باین مرد باهوش فعال که بارها دم از وطن پرستی زده و اظهارات درخشانی هم درین خصوص کرده بود خوش بین بودند و امید و انتظار میبردند که او بتواند اوضاع آشفته کشور را عوض کند . یکی ازین افراد مهدی بود... یکبار دیگر این دوست دلیک و فداکار بفکر افتاد که خودی برئیس دولت برساند و احمد را باو معرفی کند... رزم آرا بظاهر مؤدب و محجوب و متواضع بود ؛ با همان حجب و تواضع مهدی را یک روز ساعت چهار صبح در باغ شمیران خود پذیرفت ، با کمال دقت گوش بگفته های او داد و سپس گفت :

احمد را در ادوز میشناسم؛ از قول من باو سلام برسانید و بگوئید به استادی او و بدرستی او ایمان دارم و حتماً از وجود او استفاده خواهم کرد و کاری خواهم کرد که راضی شود ، فقط اجازه بدهید درباره او تحقیق کنم .

مهدی خوششنداری نتوانست ، و این

«... خوش آن روزها و شب ها که من بچه بودم و او مردی بلند بالا و چهارشانه با چشمان درخشان و گونه های سرخ...»

تهاد و سر بریز انداخت . معلوم بود که آرام شده و توانسته است موضوع واحدی را در دماغ خود نگاهدارد و روی آن بفکر مشغول شود .

در یک نقطه احمد نشست و مهدی نیز دورتر از ویست درختی پنهان شد. یکساعت بعد احمد برخاست و براه افتاد ، ایندفعه وضع عادی داشت وجهتی را در پیش گرفت که پیدای بود میخواست بطرف خانه خود رود. مهدی یک راه میان بر برگزید و بسرعت رفت بطوری که چند دقیقه قبل از احمد سر کوچه خانه او رسید . احمد چون او را در آنجا دید از وی عذر خواست سپس گفت :

مهدی ، از لطف و مهر بانی تو بسیار ممنونم و خواهش میکنم امشب پیش من میا؛ میخوام چیزهایی بنویسم ؛ بهتر است که تنها باشم .

مهدی با آنکه از تنها گذاشتن او بیم داشت در یافت که اصرار فایده ندارد؛ احمد را بدرخانه رساند ؛ دانست که جز عاطفه و عقیقه کسی در خانه نیست... پس از خدا - حافظی با احمد راه خانه پدر عفت را پیش گرفت و چون به آنجا رسید بوسیله یکی از مستخدمین عفت را بعنوان اینکه پیامی از طرف شوهرش دارد طلبید . عفت بانگرائی بملاقات او آمد . مهدی گفت :

خاتم ، من معتقدم امشب بخانه بروید، احمد خیلی کسل است ؛ مثل اینست که بعض خیالات عجیب بر سرش افتاده است و بهمین جهت از من که میباید بوم امشب نزد او بمانم خواهش کرد بخانه خود روم . گمان میکنم اگر شما امشب بمنزل بروید و مرا فب نشان دهید و ضمن صحبت جسته گریخته بوی بفهمانید که خود و فرزندانان کمال علاقه را با او دارید و زندگی بی او بر شما حرام خواهد بود خیلی بهتر باشد .

عفت که این کلمات اثری در وی نبخشید بود بای حوصله گی گفت :

اولا امشب حال آقا جانم از هزبر بدتر است و هیچکس هم جز من در خانه نیست زیرا دیگران امشب به شنب نشینی کاخ گلستان خواهند رفت ، باین جهت نمیتوانم بخانه خودمان بروم ، نایب شما از چه چیز نگران هستید آقای مهدی خان ؟ مثلاً آیا میت رسید احمد خودش را بکشند... (و همراه بایک زهر خنده تمسخر آمیز)؛ خاطر جمع باشید آقای مهدی خان ، من احمد را بهتر میشناسم ؛ او حتی عرضه این کار را هم ندارد ؛ اگر تا این اندازه هم همت میداشت روزگاران اینطور نمیشد .

مهدی از شنیدن این کلام سخت متأثر و بلکه خشمگین شد و بالحنی ملامت آمیز گفت :

اوه ؛ خانم ؛ از شما بعید است ؛ بر ازنده شما نیست که اینطور حرف بزنید ؛ اگر من بتوانم باور کنم که شما این کلمات را از روی عقیقه و ایمان گفته ئید ناگزیر بر آن خواهم بود که یا احمد حق بدهم ...

عفت شاه بالا انداخت و گفت ؛ بسیار خوب ، می هم به احمد حق میدهم ؛ حق هر کس است که مطابق ساختمان خود باشد؛ احمد هم اینطور ساخته شده است و بهمین دلیل جای نگرانی ندارد ؛ اینکه نخواسته است شما امشب پیش او بمانید حتماً برای آنست که تنها بنشیند و تاسیح از آن مهملاتی

داستان بی مانند پسر ابعه

این نیز تصویر یکی از قهرمانان زیبای پسر ابعه است... این داستان که خوانندگان ما با کمال یقینی در انتظار آن هستند از دو شماره بعد شروع میشود

«ملت سازد؛ اگر دزدان و مفلوین و منفورین اجتماع در دستگاه شرکت نفت تظهير شوند و در رأس امور کشور قرار گیرند، اگر يك رعیت کوچک با اجعاف او تذبذب سازد ملاک شود برای حفظ ملک و ثروت خود مقامات عالی را در آنچه میباید سهم سازد و از این راه زبور سیاست بر خود آراند و در صف اعلی متمکن گردند، اگر بی ناموسی، با عرضه داشتن زیباییان خانوادۀ خود، و زدی بخاطر حفظ اموال خود، و نو کریمانه بی برای موفق شدن در جاسوسی خود، و وطن فروشی برای اینکه درین معامله بیشتر متفع شود خود را بهر قیمت شده است در دستگاه دولت انبازند و بر سر مردم سوار شوند، اگر خائن زاده مجنونی برای پیش بردن مقاصد خود و ارباب خود حاضر شود که آلت اجرای افراس يك سیاستمدار پیر منفور و ازین راه بر جان و مال و ناموس مردم مسلط شود، اگر يك جاسوس فراری بكمك اجاب علم طغیان و تجزیه طلبی در يك گوشه مملکت برافزاند، اگر گروهی جاسوس مسلم و نشان دار انگلیس در گیر و دار و خم و پیچ سیاست مبلغ نظریات و مقاصد روس شوند و نفوس ساده لوح را بفریبند، اگر متمولینی با پول خود و بیگانه برستانی به زور حاکمان خارجی خود و آقا ادکانی بكمك آقا زاده کی خود و بی ناموسانی بخاطر خط و خال نوامیس خود در لیست انتصاباتی دولت وارد شوند و وکیل این ملت بیخبر گردند، اگر در

کشود، و محتویات آنرا پراکنده گذاشت و برخاست؛ پای طاقچه ای که هنوز مقداری پس از چند نایب جستجو یک جلد از بینوایان هوگو یافت، آنرا با خود آورد، بر جای اولش، کنار جعبه نشست، کتاب را کشود و در آن به جستجو پرداخت تا آنچه را که میبجست پیدا کرد و با کمال دقت بمطالعه پرداخت؛ سطلوری که میخواند اینها بود که بدنبال سطلری که پدرش نقل کرده بود نوشته شده بود:

«... کاهایی درین عصر چیزی بی نهایت زشت است؛ شباهت دروغین آن به لیاقت حقیقی باعث گمراهی مردم شده است؛ در نظر عوام کامیابی تقریباً بصورت تصوف و فضیلت جلوه میکند... کامیابی، این مشابه هنر و استعداد یک چیز دیگر را نیز میفریبد و آن تاریخ است... کامیاب شویده» رأی و نظریه زمان حاضر است، شیرین است، «لیاقت» فرض میشود، در بخت آزمائی پیرید، مرد قابل هستی؛ هر کس پیروز شود محترم است... شانس داشته باشید همه چیز خواهید داشت... خارج ازینج با شش استثنای بزرگ که باعث رونق و شکوه یک قرن میشوند تحسین و تمجید معاصرین دلیلی جز ضعف باصره ندارد... بیسرو پا بودن اهمیت ندارد مشروط بر اینکه شخص موفق و کامیاب شود... اگر يك دختر نویس خود را تغییر شکل دهد و وکیل ملت شود، اگر يك خواجه موفق به تملك يك حرم سرا گردد، اگر يك مسخره نظامی بر حسب اتفاق از جنگ قاطع يك عصر فاتح بیرون آید، اگر يك دواساز از راه تقلب صد هزار لیره غایبی برای خود ترتیب دهد، اگر ناظر يك خاندان متمول در نتیجه دزدی از آن خاندان ثروتی اندوزد و بوسیله این ثروت وزیر مالیه شود مردم این چیزها را نبوغ مینامند... احمد چشم از کتاب برداشت و زیر لب گفت: آری، مردم این چیزها را نبوغ میگویند، مردم این چیزها را لیاقت و قابلیت و عرضه مینامند، و من بی عرضه ام، بی عرضه!

کتاب را فرو بست، چشم بنقاط مجهول دوخت و پس از چند دقیقه سکوت و تفکر آهی کشید و گفت:

سولی ازین لحاظ هیچ نقطه دنیا در هیچ عصر، مثل مملکت ما نبوده است؛ هیچ جا و هیچ وقت عرضه و لیاقت این معنی را که امروز در مملکت ما دارد نداشته است.

دست روی کتاب بینوایان زد، جلد آنرا بلند کرد، چشم بتصویر هوگو دوخت و گفت:

خوش بحال تو و خوش بحال مملکت تو و خوش بحال زمان تو که با آنکه زمان اغتشاش و آشوب و بی حسابی بود، فریاد اعتراض تو فقط ازین جهت به آسمان میرسید که مردم يك دوا فروش متقلب را که متحول شده بود بوبك نظامی مسخره را که اتفاقاً فاتح شده بود و يك ناظر دزد را که وزیر مالیه شده بود لایق و با عرضه میشمرند؛ سر از خاک مملکت خود بردار، عصر خود را پشت سر بگذار، بمملکت ما، به عصر ما بیا و بین عرضه چیست...

آنگاه کتاب را فرو بست، با عجله و با حرارت از جا برخاست، قلمی با چند صفحه کاغذ برداشت و باز نشست و مشغول نوشتن این سطور شد:

کمری پدرش بود بر داشت لرزه نمی اسرار آمیز بر پیشش افتاد، این سلاح محقر را چند دفعه در دست خود بالا و پائین انداخت؛ آنرا کشود، دو گلوله در آن یافت؛ امتحانش کرد، دریافت که نه عیب کرده و نه زنگ زده است و مثل روز اول کار میکند؛ دست خود را که آنرا گرفته بود روی زانوش نهاد، بفکر فرو رفت و با خود گفت:

مرد دلیری بود، تیرانداز ماهری بود؛ چه مبارزات خونینی کرد؛ چه فداکاری ها کرد؛ خوش آن روزها و شب ها که من بچه بودم و او مردی بلند بالا و چهار شانه با چشمان درخشان و گونه های سرخ و دهان گرم و مشت های قوی... می نشست دلاوری های خود را برای من شرح میداد و دستش را با این ششول بالا میبرد و میگفت: «همه وقتی دست مرا مسلح میدیدند زهره میترکانند زیرا میدانستند من در تیراندازی چقدر مهارت دارم» يك روز ضمن اینگونه صحبت ها سر بالا کرد دست خود را بانشول و ویک درخت نگاه داشت؛ در پس قلعه بودیم و نزدیک يك درخت تنومند گیلاس نشسته بودیم؛ پدرم یکی از شاخه های دور دست را نشان داد و گفت: «می بینی آن شاخه را؟ میان بر گهای زیر سن آن سه دانه گیلاس است، گیلاس کالوسبز؛ ازینجا هر کدام بقدر يك مائش دیده میشود؛ حالا وسطی را در نظر بگیر!... من نگاه کردم و تیر بسدا در آمد، پدرم بالحنی فاتحانه گفت: «گو؟ نشان بده...» چون بر گهای درخت از حرکت ایستاد فقط دو گیلاس سبز باقی مانده بود، گیلاس وسطی بجای خود نبود... آنگاه پدرم بازوی مرا گرفت و گفت: «اما احمد با وجود این تاکنون این ششول بدست من کسی را نکشته است، هم میتوانستم بکشم، هم حق داشتم و هم شاید مایه افتخار و مباهات من میشد اما من هیچوقت بخود حق نمیدادم يك هموطن خود را بدلیل آنکه غافل و ابله است یا با شتابه افتاده است بقتل برسانم؛ بارها در معرکه ای گرفتار افتادم که دشمنان من دهیست نفر بودند و من تك و تنها، با این ششول، با شش گلوله آن آنها همه را بتسلیم واداشتم و فاتح شدم؛ نه تیرهای من به در درفته بود نه آنان مرده بودند؛ اگر ناگزیر از زدن میشدم یا میزدم که فتنه شان فرو نشیند یا خراشی وارد میآوردم که متنبه شان سازد!...»

تزدیک یک ساعت ششول پدرش را بدست داشت و با آن حرف میزد؛ بعد با حرکتی غیر ازادی و با کمال تأنی در قوطی حاوی فشنگ را باز کرد و شش گلوله بر گزیده در فتنگدان ششول گذاشت، آنگاه ششول را بجای خود نهاد و به چیز های دیگر پرداخت.

ضمن مطالعه اوراق مختلف که رقی در دلت افکنده و اشکش را جاری کرده بود بر باره کاغذی این عبارت را خواند:

«هوگو میگوید: کامیابی درسی است که قطره قطره از تجاوز و لبریزی فساد اخلاق فرو میریزد!»

این کلام او را بفکر انداخت؛ با خود گفت:

در بسیاری از تصور تمدن جهان «کامیابی» و «لیاقت» مفهومی ازین قبیل داشته است.

که همیشه مینویسد و غالباً پس از نوشتن همه را پاره میکند بنویسد... فردا اگر حال آقا جانم بهتر بود باو سر خواهم زد؛ علاوه عاطفه و عقیقه در خانه هستند و او را خواهند پایید!

مهدی دیگر جوابی نگفت، زیر لب خدا حافظی کرد و برآه افتاد و تا به ایستگاه اتوبوس خط شمیران پرسد با خود حرف میزد و میگفت:

روزی که امور مادی جای همه چیز را بگیرد و معنویات را پایمال کند هم امروز است؛ بیچاره احمد چون پول ندارد هیچ چیز دیگرش بحساب نمیآید؛ این حساب عفت است که مال و دولت و جاه و جلال پدر خود و عیش و عشرتی را که میتوانست مثل خواهران و برادرانش داشته باشد بخاطر احمد زیر پا گذاشت و وقت تا با نان و پنیر او بسازد و به فائز و معنویات او بر دیگران بنازد؛ اکنون اعراض و ناسازگاری این زن عامل مهم یأس و تلخکامی احمد است؛ چه خوب است که تا زدی مادی روی خوشی به احمد ننموده است این زن و شوهر با هم مواجه نشوند و گرنه یکدفعه که احمد از زبان عفت کلامی ازین قبیل که وی بمن گفت بشنود آخرین ضربت به روحش وارد خواهد آمد و این ضربت مهیب و مرگبار خواهد بود...

اما احمد در خانه بزحمت و با خوب نشستن داری بسیار ساعتی با عطفه و عقیقه به صحبت پرداخت؛ بعد با طاق خود رفت، در صندوق کهنه اش را کشود و چند دقیقه بدرون آن خم شد، چشم به محتویات معشوش و غبار گرفته آن دوخت و بیخبر گشت ماند؛ درین میان چشمش به جعبه کوچکی افتاد، مدتی مدید بود این جعبه را بر نداشته و در آنرا ننگشوده بود؛ چند روز بعد از مرگ پدرش آن را که بر بالین آن پیر مرد و نزدیک متکای او جا داشت به صندوق خود منتقل کرده و دو هفته بعد، در آنرا کشوده و نگاهی به درون آن افکنده بود؛ محتویات آن آخرین چیزهایی بود که از پدرش یادگار مانده بود؛ چند یادداشت، مقداری اوراق پراکنده و بعضی اشیاء شخصی... درین موقع احمد دلش خواست این جعبه را بیرون آورد، جلوان بشنیدند، درش را بکشاید و ساعتی با تماشا و مطالعه محتویات آن سرگرم شود.

در جعبه، گذشته از چند دسته کاغذ که لوله شده و تیغ بکمر آن بسته شده بود و چند دفتر کوچک جلد تیماجی، و يك کلام الله و يك کتاب دعای بغلی خطی و تذهیب شده و چند تومار و چند پاکت حاوی کاغذ های مختلف، يك عینک با قاب، يك قلمدان حاوی دوات نقره و قلم تراش و قد زدن و قاشق و چند قلم، يك دوربین کوچک ساخت قدیم، چندین عکس خانوادگی، يك ششول کوچک، يك قوطی حاوی فشنگ و چیز های دیگر، يك خنجر سر بر گشته يك دجبی، يك چاقوی راجز و مقداری مهر و حلقه و انگشتری های گوناگون بود، احمد این اشیاء را يك يك با نگاهی تأثر آمیز بنگریست، هر يك را لحظه می چند متفکرانه در دست نگاهداشت و بر زمین نهاد... هر يك ازین چیزها خاطره ای را در ذهن او بر میانگذاخت و پدرش را بنحوی در نظرش مجسم میساخت؛ بمناسبت این اشیاء بعضی حکایات و اندرزها، بعضی حالات و حکایات پدرش بیادش میآمد؛ چند دفعه این یادآوری ها قطره اشکی بچشمش آورد... چون ششول کوچک را که سلاح

کالسکه بحر کت در آمدن آقابالاخان احساس کرد که هر دفعه سم اسبان بزمین میرسد ، و هر تکان کالسکه ضربتی بر قلبش وارد میآورد . سرش داغ و سنگین شده بود ، و کلاه پوستش مثل یک قید آهنین جسمه اش را فشار میداد . ذبیح الله خان پرگویی میکرد و میخندید و چون بجای آنکه پسرش بنگرد از پشت شیشه درجه کالسکه خیابان را تماشا میکرد متوجه سیمای مشوش و چشمان ترس آلود پسرش نمیشد . آقابالاخان نیز برای پنهان داشتن اضطراب و وحشت خود از طرف دیگر رو بخیابان کرده بود ولی هیچ جا و هیچ چیز را نمیدید . بخود فرو رفته بود ، میکوشید نظمی به افکار خود دهد و در باره حادثه موحشی که بزودی با آن مواجه میشد فکری کند . درین حال در دل متقلب خود میگفت :

اگر پیش آمد بمن کمک نکند ، اگر توانم تدبیری بکار بندم رسوا خواهم شد ؛ حتماً تاکنون مقنی ها جسد غزال را درجا یافته و آنرا بیرون کشیده اند ؛ بمحض آنکه وارد باغ شوم باغبان و مقنی ها با وحشت خیر خواهند داد که جسد زنی در قعر چاه پیدا شده است ؛ پدرم متوحش و غضنک خواهد شد ، از باغبان تحقیق خواهد کرد که چه کسی درین اواخر وارد باغ شده است و او را نشان خواهد داد و قسم یاد خواهد کرد که کسی جز من قدم در باغ او نگذاشته است ... بر فرض هم بیایم بگویم مسلم است که خود او فهمیده است من این زن را کشته و بچاه انداخته ام ؛ زیرا فقط من بودم که بایک زن وارد این باغ شده ام ... او ؛ چکنم ؟ معلوم میشود بخت واقبال از من برگشته است ؛

گرفتگی قلبش را بایک نفس تند و طولانی تخفیف داد و باین نفس سروسینه اش حرکتی کرد که ذبیح الله خان را متوجه ساخت . پیر مرد کلامی را که در دهان داشت ناتمام گذاشت بر عتدوی پسرش کرداند ، میج دستش را که روی زانوش بود گرفت و خنده کتان گفت :

چرت میزنی آقابالا ؟ نماشامی - کنی ؟ حواست کجاست ؟ هیچ فهمیدی چه گفتم ؟ آقابالاخان فوراً خنده اش ساختگی بلب آورد و گفت :

آری آقا جان ، گوهم بشماست . تو میبری که نیست ؛ اگر راست میگوئی بگو ببینم چه میگفتم ؟ آقابالاخان که حتی یک کلمه از پر حرفی پدرش را هم نشنیده و فهمیده بود بی تأمل گفت :

سربس من میگذاشتید آقا جان ، شوخی میکردید ؛ ذبیح الله خان که این جواب را با کفته های خود بی تناسب ندید گفت :

اینها شوخی است ؛ اینها سربس گذاشتن میگویند ... بالاخره کار دنیا همین است ، تو هم یک روز مثل من پیر خواهی شد و با پسررت بگردش خواهی رفت ؛ امروز من هستم و پسر تو وجود خارجی ندارد ، آرزوی پسر تو وجود خارجی خواهد داشت و من نخواهم بود ؛ اما حرفم این بود که اگر همین نسبت که تو از من بلندتر و درشت تری پسر تو از تو نکره تر از آبدرد پسرش از سقف کالسکه خواهد گذشت !

لقم جیب

خلاصه قسمتهای گذشته

آقابالاخان با زن زیبای خود ماریو بعد از جنگ بین المللی از فرنگ تهران بازگشت . پدرش ذبیح الله خان حامی ماریو بود ولی مادر مقدس او خانم بزرگ و خواهر مزوروش خاترازه خانم ناراضی بودند و میخواستند آقابالاخان را بترک او و اولادش ازین رو چون از عشق آقابالاخان به یکی از اقوام خود فروغ آگاه شدند که شیدانه با دامن زدن به آتش این عشق ماریو را بدبخت کنند . آقابالاخان بکسک چنگیز که خود شیفته ماریو شده بود فروغ را بخانه غزال فاحشه کشاند ولی سعی او بی نتیجه ماند ، و بعد برای پنهان ماندن از زنی مجبور شد غزال را بقتل رساند . برای رد گم کردن بایک فاحشه و لگد هم آغوش شد و از سوزاک گرفت و بعد دانست که چنگیز بختیش بی برده و برای ایمن ماندن از شر او موضوع را در نامه های متعدد نوشته و بدست چند نفر سپرده است تا پس از مرگش بکشایند و بخوانند . ضمناً وزیر جنگ که از طرفی عاشق ماریو شده بود و از طرف دیگر ذبیح الله خان قول داده بود فروغ را برای پسرش محمد ولی ، خان بکیرد آقا بالاخان را با درجه سرتیپی استخدام کرد و با او فرار گذاشت که از گرفتن فروغ برای پسرش چشم ببندد بشرط آنکه پس از آنکه آقابالاخان ماریو را طلاق گفت و فروغ را گرفت خود بتواند با ماریو عروسی کند . در حالی که ماریو با استنباط بیوفائی شوهرش پریشان خاطر بود و ذبیح الله خان میکوشید او را به سازش و مقاومت وادارد و خانم بزرگ و خاترازه خانم موعول جادو جنبل شده بودند آقابالاخان ماریو را بمنون گردش بشیران برد ولی ماریو تا در آنجا خود را جلو باغ وزیر جنگ و مواجه با او دیدگریخت . جستجوها برای یافتن او بی نتیجه ماند ولی یاسی از شب گذشته هنگامی که آقابالاخان در نتیجه شدت بیماری خطرناکش در منزل وزیر جنگ افتاده بود و نمیتوانست حرکت کند وزیر جنگ با کمک عدّه بیشتری به جستجوی ماریو پرداخته بود ماریو با شهر بازگشت . خانم بزرگ و خاترازه خانم چون دیدند آقابالاخان باز نگشته است بماریو حمله کردند ، ذبیح الله خان بکسک ماریو رسیدوزن و دخترش را دور کرد ، ماریو را که همانم بیهوش شد باطاق برد و پس از آنکه او بهود یافت زبان ملامتش گشود و ادارش کرد که با شوهرش با خوشروئی مواجه شود و صبح روز بعد در باغ انتظار کشید تا آقابالاخان وارد شد . ذبیح الله خان به توبیخ وی پرداخت و آقا بالاخان بهر آن دانست که فعلا سازش کند و نشسته خود را بیرو صدا اجرا کند . چند روز بعد چنگیز خان را برای تحقیق درباره گم شدن غزال فاحشه بتأمینات جلب کردند ، هماروز آقابالاخان با لباس سرتیپی خودخواست با کالسکه برگردد رود شاید موفق بدیدن فروغ شود ولی ذبیح الله خان هم در کالسکه نشست و گفت دستور دادم چاه بزرگ باغ بیرون دروازه کمرک را که برای آب حفر و غراب شده بود اصلاح کنند و باید اکون برای سرکشی به آنجا بروم . تو هم بمن بیای و بگردش برو . آقابالاخان بو حشت دچار شد ولی نتوانست از همراه بودن با پدرش امتناع ورزد و ذبیح الله خان به کالسکه پی گرفت : برو باغ بیرون دروازه کمرک ...

و چون سر بالا کرد تا بیکبار دیگر بلندی پسرش را نسبت بخود بسنجد خنده اش را قطع کرد و گفت :

مثل اینست که اوقات تلخ است آقابالا ؛ چشمات تابنا شده ، آه هم که میکشیدی ؟ بلکه دلت نمیخواهد با من بیایی ؛ اگر خیلی نا راضی هستی بگویم نگاه دارد پیاده شویی کار خودت برو . آقابالاخان دهان گشود تا بگوید :

آری آقا جان ، بادم آمد که کار لازمی دارم که اگر الان بدنیا شس نرم دیر میشود ولی فوراً بنظرش رسید که اگر پدرش تنها باغ برود جسدرا ببیند و باغبان را شخصاً زیر استنطاق کشد با او را به کمیساریا برد نامورد استنطاقش قرار دهند خلی بدتر خواهد شد و راز او با احتمال قوی از پرده بیرون خواهد افتاد . ازینرو فوراً چهره اش حیرت آلود بخود داد و گفت :

چه خیالاتی میکنید آقا جان ؛ من نه فقط اوقات تلخ نیست بلکه خیلی هم خوشحالم ؛ راستن اینست که وقتی شما حرف میزدید من حواسم کاملاً پیش شما نبود ، بفکر روزگار قدم افتاده بودم ، بیست سی سال بمقبره رفته بودم مخصوصاً روزی را بنظر آورده بودم که باشما بهمین باغ میرفتم ، اول تابستان بود ، تو تها رسیده بودی ، یک درخت توت بزرگ بر سر یک درخت زرد آلو نوری که با اندازه بزرگهای خود بلکه بیشتر زرد آلود داشت سایه انداخته بود ؛ عدّه دیگری هم بودند ، آرزوی مثل این است که خیلی بهم خوش گذشت است زیرا یکی از چیزهایی که از روزگار کودکی خود بیاد دارم همان روز است . راستی من در آن موقع چند سال داشتم ؟

ذبیح الله خان که این توضیح ماهرانه آقابالاخان هر گوه بد خیالی راز مغزش را نده بود بالحنی مسرت آلود گفت :

خوب بگو ببینم چه حال ؟ چه خبر ؟ مقنی آوردی ؟ مشغول شده ؛ کاری کردندی ؟ باغبان یا صدای لرزان گفت : آری آقا ، از صبح مشغول کار شده ؛ اما دو ساعت است دست کشیده اند ، و من بهزار زحمت نگاهشان داشتم تا شمانش فریاد برسد . ذبیح الله خان دوبارو گرداند و گفت :

برای چه باین زودی دست کشیدندی ؟

خیال میکنم سه سال ، یا منتهی چهار سال . پدر و پسر مشغول صحبت در باره خاطرات قدیم شدند . آقابالاخان بر اضطراب خود غلبه کرده بود و تصمیم داشت پدرش را همینطور مشغول دارد تا بیایغ برسند . اما در باره آنچه که در باغ احتمال میرفت پیش آید فکری نکرده و بهتر آن دانسته بود که منتظر پیش آمد بماند و فکر خود را روی چیزی که هنوز بدستی نمیداند چگونه خواهد بود خسته نکند . در باغ بسته بود ، پدر و پسر جلو در پیاده شدند و در زدند . بزودی باغبان پیر در را گشود ، به ذبیح الله خان تعظیم کرد و آقابالاخان را که در لباس سرتیپی خود در نظر اول شناخته نمیشد با نگاهی ترس آلود و ر انداز کرد و سر بر انداخت . ذبیح الله خان به پسرش که استاد و چشم به پیر مرد باغبان دوخته بود گفت :

چرا استاد می آقابالا ؟ بروم نو ، بنظرم باغبان باشی ترا شناخت . باغبان سر بر داشت و نگاهی به آقا بالاخان کرد و بادستی چکی سلام گفت و آقابالاخان لبخندی محبت آمیز بروی او زد . ذبیح الله خان که آرنج پسرش را گرفته و وارد باغ شده بود به باغبان که دو دست بر سینه نهاده بود ، بدنبالشان میآمد گفت :

خوب بگو ببینم چه حال ؟ چه خبر ؟ مقنی آوردی ؟ مشغول شده ؛ کاری کردندی ؟ باغبان با صدای لرزان گفت : آری آقا ، از صبح مشغول کار شده ؛ اما دو ساعت است دست کشیده اند ، و من بهزار زحمت نگاهشان داشتم تا شمانش فریاد برسد . ذبیح الله خان دوبارو گرداند و گفت :

برای چه باین زودی دست کشیدندی ؟

خیال میکنم سه سال ، یا منتهی چهار سال . پدر و پسر مشغول صحبت در باره خاطرات قدیم شدند . آقابالاخان بر اضطراب خود غلبه کرده بود و تصمیم داشت پدرش را همینطور مشغول دارد تا بیایغ برسند . اما در باره آنچه که در باغ احتمال میرفت پیش آید فکری نکرده و بهتر آن دانسته بود که منتظر پیش آمد بماند و فکر خود را روی چیزی که هنوز بدستی نمیداند چگونه خواهد بود خسته نکند . در باغ بسته بود ، پدر و پسر جلو در پیاده شدند و در زدند . بزودی باغبان پیر در را گشود ، به ذبیح الله خان تعظیم کرد و آقابالاخان را که در لباس سرتیپی خود در نظر اول شناخته نمیشد با نگاهی ترس آلود و ر انداز کرد و سر بر انداخت . ذبیح الله خان به پسرش که استاد و چشم به پیر مرد باغبان دوخته بود گفت :

چرا استاد می آقابالا ؟ بروم نو ، بنظرم باغبان باشی ترا شناخت . باغبان سر بر داشت و نگاهی به آقا بالاخان کرد و بادستی چکی سلام گفت و آقابالاخان لبخندی محبت آمیز بروی او زد . ذبیح الله خان که آرنج پسرش را گرفته و وارد باغ شده بود به باغبان که دو دست بر سینه نهاده بود ، بدنبالشان میآمد گفت :

خوب بگو ببینم چه حال ؟ چه خبر ؟ مقنی آوردی ؟ مشغول شده ؛ کاری کردندی ؟ باغبان با صدای لرزان گفت : آری آقا ، از صبح مشغول کار شده ؛ اما دو ساعت است دست کشیده اند ، و من بهزار زحمت نگاهشان داشتم تا شمانش فریاد برسد . ذبیح الله خان دوبارو گرداند و گفت :

برای چه باین زودی دست کشیدندی ؟

و چون با دقت چهره پیر مرد باغبان را نگرست) چرا رنگه و رویت پریده است ؟ چرا می لرزی ؟ پیر مرد گفت : چهره ام کتم آقا ؛ درجا یک چیز عجیبی پیدا کرده اند ؛ ذبیح الله خان استاد کاملاً بطرف او برگشت و گفت : چیز عجیب چیست ؟ و آقابالاخان هم کمرش سرخ شده و عرق بر تنش نشسته بود ولی خوب خوبشتن داری میکرد برای اینکه سکوتش موجب سوء ظن نشود گفت : چه پیدا کرده اند ؛ باغبان گفت : تشریف بیایید خودتان ملاحظه کنید . والله بخدا چاکر از وقتی که صدای فریاد استاد مقنی از نه چاه در آمد سی و سی بندم تکان خورد و زانوهایم از قوت افتاد ...

ذبیح الله خان گفت : جانوری چیزی در چاه پیدا کرده اند ؛ آقابالا ان توانست خنده اش سدا دار کند و در خلال این خنده گفت : شاید گنج پیدا کرده اند ؟ باغبان که آشکارا می لرزید گفت : والله زبان چاکر یاری گفتن ندارد ، الان خودتان ملاحظه میفرمائید ...

ذبیح الله خان بسرعت برآه افتاد و به آقا بالاخان گفت : بروم ببینم چه چیز است این دهانی ها مردم عجیبی هستند ... مرد که زیر لفظی میخواهد تا حرف بزند ... آقابالاخان گفت : حتماً چیز مهمی نیست ؛ مهمل میگورند ؛ از اولین خیابان باغ بخیا بان بار بکتری پیچیده . ذبیح الله خان بمحض ورود در آن خیابان بینی خود را بالا کشید ، چهره عبوس و درهم کرد و گفت : چه بوی بدی ؛ بوی لاش مرده ...

آقابالاخان هم این بورا که فضای باغ از آن پر شده بود درک کرد و مخصوصاً این بو بشارت دی بمراتب زننده تر آمد بطوری که چون چند قدم پیش رفتند نتوانست تحمل کند ، دستمال خود را بیرون آورد و جلو پیشش گرفت ضمناً رو به پیر مرد که لنگه انگان بدنبال میآید کرد و با لحنی که بهیچوجه زننده نبود زیرا آقابالاخان نمیتوانست پیر مرد باغبان را نسبت بخود بر سر خشم آورد گفت :

باغبان باشی ، افلا میتوانی بگوئی این بو از کجاست ؟ باغبان چشمان گود افتاده خود را لحظه ای در چشمان او دوخت و گفت :

قربان ، از همان چیزی است که از چاه بیرون آورده اند ؛ ذبیح الله خان باز هم بطرف باغبان برگشت و ایستاد و تعجب گفت :

از چاه ؟ از چاه ؟ از چاه آب لاش مرده ؛ لاشه سگ ؟ الاغ ؟ اسب ... ؟ چرا حرف نمیزنی احق ؟ لاشه چه چیز ؟ باغبان گفت : الان ملاحظه میفرمائید قربان ... هر چه هست کسار راه پاشیر آب انبار است ...

و خود چنانکه گفتی دیگر نمیتواند پیش آید بدتر ختی تکیه کرد و گفت : شما بفرمائید تا چاکر بروم مقنی ها را خبر کنم خدمتان برسند ؛ بیچاره ها آنطرف باغ مشغول جای خوردن هستند ؛ خیلی عذاب کشیدند تا نتوانستند این چیز وحشت آور را از چاه بیرون بیاورند ؛ ذبیح الله خان فریاد کتان گفت :

مرد که جواب مرا بده ؛ بتو می گویم از چاه چه بیرون آورده اند ؛ پیر مرد تضرع کتان گفت : آقا بیضا بنده بی تقصیرم خودتان تشریف بیارید ملاحظه فرمائید . ذبیح الله خان فریاد دیگری زد ولی آقابالاخان بازوی او را گرفت و گفت :

آقا جان چرا حسابی میشود ؛ لابد چیزی است که این بیچاره را متوحش کرده ؛ بروم ببینم چیست ، آب انبار کدام طرف است ؟ ذبیح الله خان برآه افتاد و با خلق تنگی گفت : همین طرف است . غرولند کتان و بسرعت یسی از خیابان را پیسود ، تندی بوی زننده او را نیز ادانت که دستمالی جلوه دهان و بینی خود گیرد از خیابان وارد یک قسمت درخت کاری شد و گفت :

از میان بر بروم . هر دو برای عبور از زیر درخت های کوتاه سیب و زرد آلو و آلوبالو سر خم کردند ... چند دقیقه بعد ، بمحض بیرون آمدن از قسمت درختکاری و قدم گذاشتن بر یکی دیگر از خیابان های باغ بسکه خوردند و ایستادند زیرا در بیست قدمی خود ، نزدیک دهانه یک لکان پاشیر آب انبار ، روی یک برجستگی خاک چیزی وحشت آور و نفرت انگیز دیدند :

هیکی عرض و طولی بود ، قسمت مهم آن از طرف بالا زیر چند پاره گونی پنهان بود ولی در قسمت پائین چیزی از آن نمایان بود که مویز آنرا مینشاند راست میکرد ، و آن دورای متورم و خاک آلود آبی بود که پاره های جراب مشکی ابریشمی بوسی موجب با آن چسبیده بود ...

ذبح الله خان يك قدم بقهقرا رفت ،
و بلو حش و حیرت گفت :
- نش آدم !
آقا بالاخان که بیه همه چیز را بتن
مالیده و بدینوسیله توانسته بود تسلط کامل
برخوشتن بیضا کند بازوی او را گرفت و با
لحی مردانه و اطمینان بخش گفت :
- چه خیر است آقا جان ؟ بر فرض که
نش آدم باشد ، آدم خودش چیست که نمیش
چه باشد ، اینک ترس ندارد ... بروم جلو ببینم
چیت ؟ ... ترسید ؛ من با شما هستم ...
ذبح اله خان که واقعا ترسیده بود
ولی نمیخواست خود را ترسو معرفی کند
گفت :
- موضوع ترس نیست پرس : موضوع
رسوایی است ؛ موضوع بی آبرویی است ؛
فردا صدا در شهر میپیچد که در باغ ذبح الله
خان ، يك نش آدم از سوی چاه بیرون
آورده اند ؛ دیگر برای ما چه باقی میماند ؟
آقا بالاخان گفت : این چه مربوط به
آبروست ؛ بمن و شما چه ربط دارد که نش
از چاه بیرون آمده ؛
- آخر جانم ، عزیزم این موضوع را
که همینطور ول نمیکنند ؛ میاننده میبرند ،
پرس و جواب میکنند ؛ بالاخره این بیچاره را
بگنفرند چند نفر زنده یا مرده ، در چاه
انداخته اند ؛ چاه در باغ من است ، چاه
فقات هم نیست که بگوئیم مجرا و کوره و
آب فراوان دارد و آب این جنازه را از جای
دیگر بیاورند آورده است ، هست نیست این
آدم در باغ من ، از همین دهانه چاه بیابان
انداخته شده است ؛ مگر ممکن است باین
آسانی دست از ریش ما بردارند ؛
آقا بالاخان باخونسردی بسیار گفت :
- زیاد حرص و جوش ترید آقا جان ؛
بگذارید ببینم چیست ، مقنی ها بیایند
خودمان موضوع را تحقیق کنیم ؛ اصلالزم
نیست فوراً داد و فرماد راه پنداریم که اینجا
نش پیدا شده است ... شاید پس از
رسیدگی خودمان معلوم شود چیز مهمی
نیست و میشود صدایش را دریاورد .
- چطور ممکن است پرس ؛ مگر این
فیصل چیزها را میشود مخفی کرد ؛
آقا بالاخان کلام او را قطع کرد و گفت :
- شما فعلا حوصله کنید آقا جان ؛
اگر منترسید جلو بیایید همینجا بایستید یا
نوروز روید من بروم جلو ببینم این نش
چطور چیزی است ؛ مقنی ها و باغبان هم الا ان
میایند ؛ شاید خودمان بتوانیم مطلب را
روشن کنیم .
و بطرف چاه راه افتاد .
ذبح الله خان گفت : پیش تر پرس ،
حالت بهم میخورد ...
آقا بالاخان بخنده گفت : حال من ...
من آنقدر نمشهای فچیج و جسد های پلاره
پلاره و وحشت آورده ام که این جسد پیش
آنها حکم گل وریحان را دارد ؛
وراضی ازین کلام و این تشبیه خود و
از جرات و جلالتی که پیدا کرده بود باقیم
های بلند و محکم خود را به جسد رساند ،
شلاق خود را پیش برد و با سر آن گویی هارا
از روی جسد بر کنار کرد و بولی بعضی آن که
چشمش به چهره غزال افتاد با همه خوبش
طوری بستنی متشنج شد و بی اختیار يك قدم
بمقب جست و دستمالی را که جلوی پیش گرفته
بود تا جلوی چشمش بالا برد ؛ چهره درشت
و مسوزن فاقه در نتیجه تورم از دو برابر
هم بزرگتر شده ، آلودگی به خاک و گل و

پیر خراحق حرف بز ، يك روز غروب که آمد ؟

شکستگی و یاری و دریدگی نقاط مختلف
آن منظره بی هراس انگیز به آن بخشنده
بود ولی ترس او تر از اینها همه دو چیز بود ،
یکی دندان های این زن که با حالت غیظ
و انتقامجویی شدیدی بهم فشرده شده و از
میان لبانی که گفنی برای دهان کچی کردن
نیمه باز شده است نمایان مانده بود ، دیگری
چشمان غزال ، چشمان درشت و سیاه و جذاب
غزال که بهیچوجه آسیب ندیده بود و هیچ
وجه بسته نبود بلکه درشت تر از زمان حیاتش
باز بود ، نگاه میکرد ، نگاهی ثابت ، نگاهی
خیره ، نگاهی که خیال میکردی فقط در
چشمان آقا بالاخان دوخته شده است و با
هزار زبان خموش میگوید :
- توقائل منی ؛ خوب بیای خود آمدی ...
خوب بدام افتادی ؛
آقا بالاخان این دهان و این چشمان را
با همه قسمت های وحشت آور این چهره و
همچنین گلوی سیاه شده و پستان های
متورم ترك خورده و کبود این زن را که از
پیراهن دریده اش بیرون افتاده بود با
نخستین نگاه دیده و چنان ترسیده و چنان
منقلب شده بود که ناچند ثانیه نمیتوانست
تعادل خود را حفظ کند و بی آن داشت که بر
زمین افتد .
ذبح الله خان که در جای خود ایستاده
بود و میلرزید و بخوبی دید که سرش از دیدن
جسد بیحال افتاد و در حالیکه نمیتوانست
دندانهای بهم فشرده خود را از هم بگذراند
گفت :
- چیست آقا بالا ؟ چیست ؟
آقا بالاخان فوراً احساس کرد که اگر
بیش ازین خود را ضعیف و متوحش نشان
دهد بخطر خواهد افتاد ، خواست خونسردی
خود را باز گیرد و توانست ولی همانند بنظرش
رسید که اگر نمیتواند آثار این وحشت را
بزدی از خود دور سازد لاف اقل میتواند ترس
خود را طبیعی جلوه دهد ؛ از نزد بی آنکه
برای عوض کردن صدای خفه و لرزان خود
کوشی کند و پندش گرداند و گفت :

مهارت قاچاقچی ها

یکی از مامورین گمرک در باره کارهای
عجیبی که در دوران خدمتش از قاچاقچی ها دیده
است چنین نقل میکند :
- مردم میخواست پازره کیلو گوشت را
که در يك لاشیک ماشین پنهان کرده بود با
خود ببرد .
- يك تنام چهار کیلو گوشت سرخ شده را
در کیف دستی خود جا داده بود .
و از همه عجیبتر اینک يك دختر جوان
قاچاقچی است کیلو «سوسیس» را میتوان اینک
گردش داد میکند در زیر يك پارچه بدور گردنش
بسته بود .

بیر مرد با کمال سادگی گفت :
- والله نه فقط درین ده پانزده روز
آخر بلکه از یکسال یا بنظر فهم حتی يك
هر غریبه یا باین باغ نگذاشته است ، فقط
يك روز غروب ...
و ناگهان کلام خود را قطع کرد و
سراپاش باشدی بی نظیر لرزیدن گرفت
زیرا همان لحظه نگاهش به آقا بالاخان
افتاد و او را دید که چشمش را مثل دوشعله
سوزان بروی او دوخته ، يك انگشتش را
باز کنار دستمالی که جلوه مان و بینی گرفته
بیرون آورده و روی استخوان بینی نهاده
و پادست دیگر در کنار دست شلاق دسته
شمشیر خود را هم با وضعی تهدید آمیز
گرفته است .
بیچاره بیر مرد با همین يك نگاه همه
چیز را فهمید و موضوعی که بنظرش خیلی
ساده میرسد یعنی بهیچوجه فکر نمیکرد
ورود آقا بالاخان با يك زن بی باغ آنها در
سورتیکه وی مجدداً او را با يك زن مثل
همان زن که هنگام ورود همراه داشت
در حال مراجعت جلوه در باغ در کالسه دیده
بود ربط و تماسی باین نش متضمن داشته
باشد با نهایت اهمیت ، با اهمیتی وحشت آور
در نظرش مجسم شد ، فوراً قسمت عمده
کلامی را که میخواست بگوید بلعید و
ساکت ماند .
ذبح الله خان که با کمال دقت و کنجکوی
گوش بدندان باغبان داشت چون سکوت ناگهانی
او را دید گفت :
- ها ؟ چرا خفته شدی ؟ فقط بگرور
غروب چه ؟ که با اینجا آمد ؟ چرا لا شدی ؟
حرف بز ...
بیر مرد مجدداً از زیر چشم به آقا بالاخان
نگریست ؛ آشکارا دید که وی تهدیدش می
کند ، مثل این بود که از چشمان آتش بار
و لسان متنبض او و انگشتی که روی بینی
او قرار گرفته بود و فرمان سکوت میدهد
این کلام را با سرحاقت بسیار میشنود ؛
«خفته شو» ؛ حرف بز بی ، اگر بگوئی
تر خواهم گفت ...
زبانش لنگت گرفت ؛ چند کلمه نا
خفیم بر لب آورد ...
ذبح الله خان با هیجان خشم جلو
جست ، گریبان او را گرفت و فریاد زبانش
گفت :
- پیر خراحق سوخته ؛ حرف بز ...
بیکروز غروب که آمد ؟
باغبان که گفنی زد يك است خفته شود
نش زنان و ناله کنان گفت :
- الا ان عرض میکنم آقا ، چشم ، اجازه
بفرمائید ...
و با آن که طاقت ایستادن نداشت با
حرکتی رفت انگیز جای خود را عوض کرد
بطوری که تقریباً پشتش بطرف آقا بالاخان
قرار گرفت ، آنکله بیحال و لرزان بر زمین
تست و در مقابل پافشاری تهدید آمیز ذبح
الله خان که بیای فریاد میزد مهای سخن
گفتن شد ...
آقا بالاخان که همه قوای خود را بکار
برده بود تا پیر مرد را متوجه خود سازد و
با آن وضع وحشت آور فرمان سکوت بوی دهد
چون چنین دید دو حالیکه صدای ضربان
شعید قلب خود را بگوش میشنید دردد گفت :
- دیگر تمام شد ... بیر مرد خواهد
گفت = غزال شناخته خواهد شد ...
نا تمام

آقای
تجدد خوب
متاهل شد
داشته باشند
افراد روز
پشیمانیشان
کسی که
ساده و نجیب
آبرومندند
که شما بر
بگیرید که
دارد و لابد
اسلامبول

همیشه تازه
عسر زیاد
قوی و نیرومند
برای همه نوع رادیو

RAY-O-VAC
Portable RADIO BATTERY

اینها محنت و مزایای باطریهای ری.او.اک است که شهرت جهانی دارد
باطریهای جنبی ری.او.اک در دنیای رقیب است

RAY-O-VAC
TRADE MARK

مراکز فروش - مغازه محبوبی خیابان نادری - الکترون لاله زار خیابان رفاهی - فروشگاه رادیو البرز
پشت شهرداری - فروشگاه باطری رادیو پالاس خیابان اسلامبول - فروشگاه رادیو حلیمی خیابان فردوسی جنب سنما
همای - نمایندگی انحصاری - ری - ۱ - واک سرای امید - تلفن ۲۳۳۶۳

دکتر حجاب نیار
متخصص بیماریهای زنان و زایمان و نازایی
از دانشگاه طبی نیویورک و پاریس
نازائی طبق آخرین متد معالجات
بیمارستانهای آمریکا و اروپا و با
آخرین سیستم دستگاههای طبی و
برقی مداوا میگردد - خیابان جامی
چهارراه استخر

لبهای آراسته
زبان طراوت گل
عطر سنبل دارد

VIZ-ZAN-DE

کتی
عطر
سرایینز
COTY

بینی گرفته را در پنج ثانیه
باز کنید!
هر وقت بینی شما از تنگم برآمده شود و ویکیس را در برکت
نرسوا همای بی قرار داده و نفس بکشید تا فوراً بینی در
شما باز شود.
قلم ویکیس در بدن شما بی گدازد و ویکیس تمام
بیماریهای بینی را در پنج ثانیه از شما براندازد

VICKS Inhaler
Par les fabricants de Vicks Vapo

سرا در پی پای
زیبا محکم و بادوام
دارای موج ۷۵ متر مخصوص شهرت نام با برق ضعیف قوی هم کار میکند

«فوق العاده»!
جیب نوین «جبلات هفتگی»
یکشنبه ۲۳ دیماه

هاکوزان
صحنه ایست مقوی

HACOSAN

رفما تیس...
سیاتیک...
اگر بر روی دست یا در دایره شایان مبتلا هستید
شمع الکوکشن استفاده و یک قطره آن در
عمل درد الصاق کنید تا جان صدمه با حرارت
مطبوعی که تولید میکند خون را جریان بخشد
و در درآسکین دم - الصاق
شمع الکوکشن قرن العاده است
بوده و بعد از شمار از کار باز نیاید
زود کلامه دارد خانه های منبر موجود است

الکوکشن طبی
باو یکد شما مشغول
کار خود هستید، او هم کار خود را انجام میدهد!

داروی سریع و مطمئن برای سرماخوردگی، سینه درد و سردرد
بنام ما طولاً طوم سینه و گلوئی ممتد را فوراً خشک
و راحت میکند. بخشایش نهایت انجام و دفع سوزش آن فوراً در پوست
باز کرده سینه و درون را از زمین میبرد
بخاطر این، ما طولاً طوم هم برای بی زخم زنده و انبساط را میبخشد
و شما دوباره با سانی متوانید تنفس کنید. این داروی عجیب و انبساط بخش را
برای سرماخوردگی استعمال نماید. همین امروز بزرگ قوطی و پاشویه آنرا
بخرید و خانه خود را از عوارض سرماخوردگی برسانید
نماینده انحصاری:
شرکت سهامی ایران شرق، دروازه دولت - تلفن ۲۸۲۵۲

MENTHOLATUM
QUICK ACTION BALM

چند ساعت پرواز تا سواحل
دیشترانه
دمشق ۵۵ پروت
با هواپیمای چهار موتور -
اسکاندیناوی مسافرت برای کار
با گردش چقدر لذت دارد -
این هواپیمای با قیمت مناسب
شما را به بیروت، دمشق یا قاهره هلند قاهره
در بار پرواز میدهند

- هواپیمای از فشار هوا محفوظ
- غذای زیاد و موزا
- پذیرایی ممتاز
- ارتباط سریع

برای اطلاع و گرفتن جا به شرکت توان کور
میدان فردوسی تلفن ۳۵۵۱۷ و ۳۳۵۰۶ یا
به سایر نمایندگان مجاز مراجعه فرمایید.

خطوط هواپیمایی اسکاندیناوی
FLY SA

تجرد خوب نیست؛ به هزار و یک دلیل باید متأهل شد و طرفداران تجرد هر دلیل که داشته باشند مغلوب و مجانبند و لباً اینگونه افراد روزی پشیمان میشوند که دیگر پشیمانیشان سودی نمیبخشد... اما برای کسی که بخواند زن بگریزد دختر خوب و ساده و نجیب از خانواده های محترم و آبرومند هنوز فحش نیست و باین جهت دلیل ندارد که شما بروید آن دختر خود آرای لوس را بگریزد که ناخن بلند و مژگان ریمال مالیده دارد و لابد پرورش یافته خیابان لاله زار و اسلامبول و کافه رستورانها و محافل رفص

و باده و... و به همین دلیل حاضر نیست سادگی و بیخودت پیشه کند، تصمیم خود را نگیرد و کن بر هم تزیید ولی دنبال اینگونه کنش نرود.

آقای محمد شیروانی - تهران -

با که در عین اشتغال به کسب و کار خود با بنهمه شوق و علاقه درس خوانده نیدید است که علم و دانش را فقط بخاطر گواهی نامه نمیخواهید بلکه علم خود را دوست میدارید بنابراین اگر آئین نامه های فرهنگی اجازه ندهد که شما امسال دوره کامل متوسطه را

امتحان دهید چیزی کم نکرده اید، با کمال جدیت به تحصیل و مطالعه و تکمیل خود پردازید و وقتی مقررات اجازه داد امتحان بدهید و البته نتیجه این امتحان خیلی بهتر خواهد بود... درس بخوانید، با کمال جدیت و دلسرد نشوید.

دوشیزه م. ح. تهران -

نمونه هایی از نوشته های ادبی خودتان را بفرستید تا دیده شود.

آقای فریدون مظاهری تهران -

راجع به نویسنده داستان آفت حدس شما کاملاً صائب است ولی در مورد «بی عرضه» بی لطفی کرده اید نویسنده این داستان همان کس است که سرگذشت های معروف «ارابه» و «قصه انسانی» را نوشته است و آگوست خودتان ندانید بسیاری از دیگر خوانندگان تهران مصور میتوانند او را بشما معرفی کنند.

آقای محمدرضا شمس اسحق -

داستان نویس ما از حسن نظر و اظهار لطف شما بسیار ممنون است و ذیل نامه شما این سطور را بعنوان جواب نوشته است: داستان بی عرضه از حقیقت خارج نشده است؛ کسی که اینطور بار آمده و اینقدر در طریق صلاح و تقوی ثابت قدم مانده است در محیط ما چگونه ممکن است بجز این باشد... معذرتا تحمل فرمائید و راجع به نتیجه در پایان داستان که شاید یک ماه دیگر برسد فتاوت فرمائید.

دوست اندرزمیگوید

شما و راهنمایی میکند

خانم پ. ن. تهران - شما

خود را درین وسوسه و این عشق کثیف و شیطانی بهیچوجه ذبح ندانید و اگر برای خود سرسوزنی شرافت انسانی قائلید تا این اندیشه در دل و دماغ شما باقی است بخود لعنت بفرستید... این لعنت دائم بخویشتن، برای شما بمنزله تلافی خواهد بود که هرفته رفته قبیح و زشتی حقیقی عشق منفوران را در نظر شما مجسم و شما از آن بیزار خواهید کرد. البته برادر شما هم مضر است که رفتار شما تحریس به باقی ماندن درین رغبت جانورانه میکند... خوب دقت کنید خانم، شما در آستانه خطر بزرگی قرار دارید و بدانید که اگر روابط شما با برادران قدری گرم تر شود بمرحله گناهی خواهد رسید که در همه دنیا نزد هیچ قوم و طایفه قابل بخشودن نخواهد بود و سیاه روز خواهید شد... برود رابطتهای با خدای برقرار کنید و وظائف دینی خود را انجام دهید شاید درین راه روح شما مصفا گردد و شیطان دست از شما بشوید... ضمناً شوهرتان را وادارید شما را بمسافرت برد و حتی المقدور از ملاقات با این برادر سست اخلاق و بی ایمان احتراز جوئید.

آقای ح. م. اردبیل -

اگر شما بخوانید اکنون که جوان هستید و موقع زن گرفتنتان است در تردید بین این دو خواهر بپرورید و خود را بساخواستن و نخواستن آنها دچار درس سازید و وقتتان میگذرد... شما چه اصرار دارید کسی را بخوانید که شما را نمیخواهد، بهترین زن آنست که شوهر خود را بخواند و باو علاقه مند باشد. مشکل شما بسا نهایت سهولت و بایک اقدام خیلی کوچک خودتان حل میشود و آن اقدام اینست که لجبازی رهوس خود را کنار بگذارید و باخواهر دومی که هم او بشما علاقه ندارد و هم کسان شما با او موافق هستند مزاجت کنید.

آقای ع. ب. نوتاراج تبریز -

عده ضریان قلب در دقیقه بسته بن اشخاص و نسبت به مواقع مختلف فرق میکند. بعضی یک مرد متوسط سالم هر دقیقه بین هشتاد و نود دفعه میزند.

آقای ع. ا. تهران - اگر اطباء

واقعا جواب پاس داده اند و بضاعت هم ندارند که معالجات را بخرج خود دنبال کنند بیماران را یکی از بیمارستان های دولتی ببرید و اطیبان داشته باشید که همه مساعی خود را بکار خواهند برد تا اگر امید عاجی باشد حاصل شود.

آقای م. د. تهران - ممکن

است شما در نتیجه همان ورزش هالتر و عدم مراقبت تاحدی مبتلا بمرض فتق شده باشید. فعلا علاج آن همان فتق بند است که طبیب شما داده است و البته باید هالتر را فراموش کنید و بعداً اگر این مرض شدت کرد و موجب ناراحتی شد یک عمل ساده بی خطر جراحی راحتتان خواهد کرد.

دوشیزه نسترن ج. ح. -

این مجله بصورت کاندیداتی برای انتخاب ندارد، وظیفه وطن پرستان است که افراد صالح و وطن پرست و عقیف را انتخاب کنند، و البته این عفت باید شامل عفت زبان و عفت قلم هم باشد.

غرض ورزی

اداره فرهنگ شهرستان خرمشهر نوشته است که شرح مندرج در شماره ۴۲۵ راجع بمدیبر

دستان کمال بموجب نامه این مدیر دستان

مبتنی بر غرض ورزی و دراز حقیقت بوده است و این شخص از آن نسبت ها که بوی داده اند میرا است.

ده روز حقوق

آقای محمد حسن خوئی مقیم ساری نوشته است مرا از اداره ژاندارمری اخراج کرده اند و حقوق ده روز خود را طلبکارم که مدت سه ماه است هر چه مراجعه می کنم نمیپردازند!

پس از قداکاری در راه وطن

آقای ابراهیم خدائی قادیانلی مقیم شاهی ضمن نامه ای که برای احقاق حق خود به آقای نخست وزیر نوشته و رونوشتی هم برای مافراستاده شرح داده است که در سالهای ۱۹۲۴ و ۱۹۲۵ در مقابل بیگانه پرستان و ماجراجویان فداکاری و جان نثاری کرده و در نتیجه همه اموالش بفارت رفته است و هر چه درین مدت تظلم کرده کسی بدانش نرسیده است.

تکذیب

آقای حبیب الله شهبازی پزشک بهداری راه آهن یل سفید نوشته است شرحی که درباره من درین ستون چاپ شده از طرف کسی بوده که با من غرض اداری دارد. آن شرح را جداگانه تکذیب میکنم که دیگران نتوانند مخالفین خود را به عنوان توده ای لکه دار نمایند.

مخالفت متنفذین با روشن شدن

ذهن مردم

نماینده مادر پرازجان نوشته است که متنفذین محلی اقدام کرده اند تا نمایندگان مطبوعات را در محل منحل کنند زیرا مردم محل در نتیجه خواندن جرائد هوشیار میشوند و حقوق خود را می شناسند و دیگر متنفذین محلی نمیتوانند خون آنها را مثل سابق بشیسه کنند.

زباله دانی اهواز

آقای ن. ف. : کارمند راه آهن اهواز از کثافت قسمتی از شهر شکایت کرده و پرسیده است اصلاح این شهر بعهده کیست و چرا محوطه تاریکی را که جنب راه آهن بنام باغ ملی وجود دارد ولی زباله دانی و مرکز کثافات و کانون قبیح اهواز شده است روشن و آباد نمی کنند.

دوای موی مجعد

آقای که موهایی صافی داشت از مقال یک عطر فروشی میگذشت، اعلان داروی مجعد کردن مو توجه او را جلب کرد، وارد مغازه شد و پس از خریدن یک شیشه از آن دارو از فروشنده پرسید: - بخشید، چند شیشه باید از این دوای بخورم تا موهایم مجعد شود؟

خانم فرخ. ک. نامه شما بمنزله

اعتراف شما بجهل خودتان است و این اعتراف خوب است زیرا قدم اول هوشیاری شمرده میشود - شما خانم یقین بدانید از یقین هم یقین تر بدانید که رمالی و جادوگری هیچ نیست جز شیادی و دروغ پردازی و سوء استفاده از ساده لوحی افرادی که به آن عقیده دارند... تاکنون سدها دفعه از رمال ها فجابمی کشف شده و حتی یک دفعه هم معجزی از آنها دیده نشده است. شوهر شما کاملاً حق دارد که ازین رمال پرستی شما متنفر است زیرا بید است که زنی معتقد به رمال و جادوگر باشد و بتواند کلیم خود

را سلامت از آب بیرون آورد بلکه مسلماً یابی شوهر و بی خانمان و سیاه روز خواهد شد، یادبوانه و بافاسد و تباہ - از امروز خدارا بهتر بشناسید، بدانید که دستورات و تعالیم بزرگان دین است و اخلاق کاملاً با علاقه مندی به رمال و جادوگر منافات دارد و از همین دقیقه رسماً ازین روش توبه کنید.

آقای حسن صالحی - همیشه

میتوانیم در جواب نامه محبت آمیز و مملو از احساسات شما پس از تشکر بنویسیم که آنچه درباره نویسنده معروف تهران مصور در یک روزنامه خوانده اید دروغ و افترای صرف است و مطلعین به آن میبخندند زیرا میدانند آن روزنامه جبرم خوار یکی از افرادی است که در داستان بی عرضه آنچنانکه هست معرفی شده است.

آقای ع. ا. هفده ساله - هنوز

اشعاری که سروده اید صورت شعری بخود نگرفته است. اگر به اشعاری علاقه دارید باید هم قواعد شعرا تحصیل کنید و هم از اشعار شعرا بزرگ زیاد بخوانید.

آقای حجت. س. ماکو -

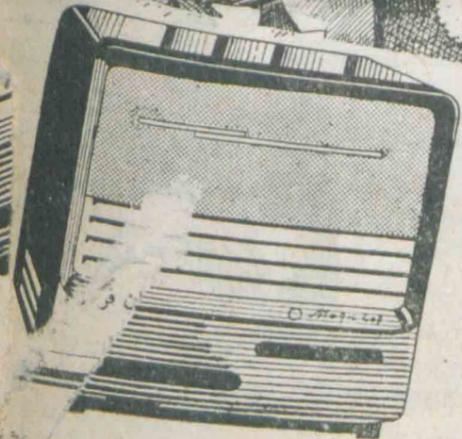
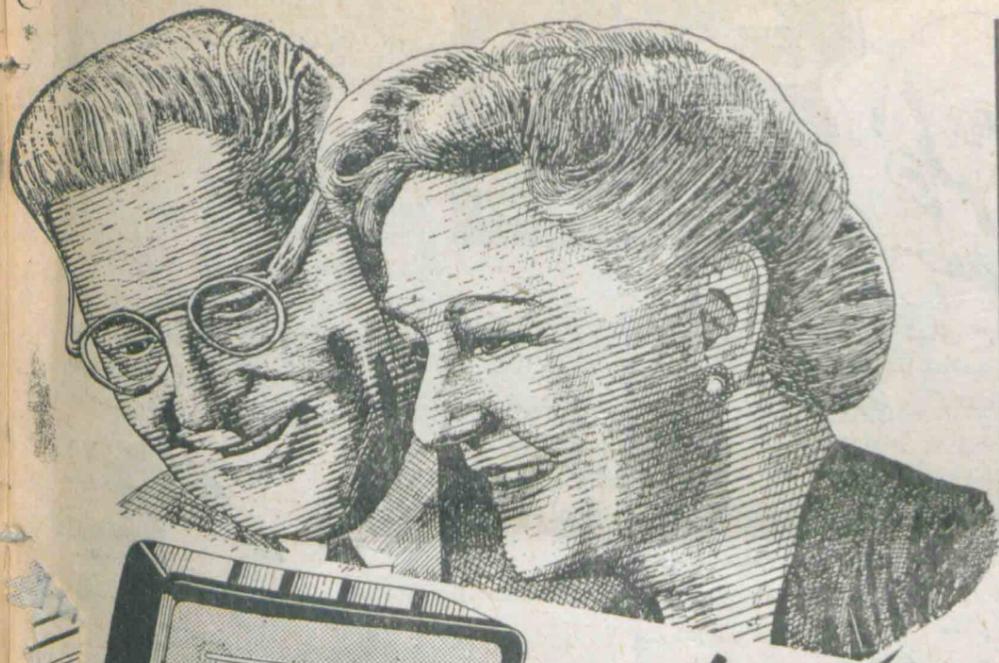
ترشی سر که اگر زیاد تند باشد و ادویه تند و تیز نداشته باشد و بمقدار زیاد مصرف نشود چندان مضر نیست بازم بشرط آنکه شخص مبتلا به ضعف قلب و خستگی معده و کبد و امراض ربوی نباشد و هفته ای دوسه دفعه بمقدار کم با غذا مصرف کند.

آقای م. تهران - بیماری

«اکرما» معالجه دارد ولی البته با یک نسخه و بایک دفعه مراجعه به پزشک رفع نمیشود، یک طبیب حاذق امراض جلدی مراجعه کنید و تصمیم بگیرید که دوره معالجه را با کمال صبر و حوصله بپیمائید تا بیماری ریشه کن شود.

آقای رضا. ط. - قدری حوصله

کنید، خود را فعال و هوشیار و دوستدار آینده و معیاره بهتر مرد زندگی نشان دهید مسلماً اگر کسی که منظور شماست عیب و ایرادی از نظر خانوادگی و اخلاقی نداشته باشد مخالفت پدرتان پایان خواهد یافت.

ماژیک شیف

واقعا تماشایی است

بجاری نفقی ماژیک شیف دارای

۱۲ مزیت اختصاصی است

Magic Chef

نماینده انحصاری شرکت سهامی فیروز خیابان سعدی

درین

drene

بسیار

شامپو

ستارگان سینماست

عمده فروشی درین شامپو بنگاه داروئی سهیل خیابان ناصر خسرو کوچه خداپنده لو
خرده فروشی داروخانه های معتبر تهران و شهرستانها

اتو فارس

همه روزه با توکار های اتو فارس
به اصفهان و شیراز و مشهد و کاظمین
مسافرت کنید. میدان بهارستان شرکت
آژانس جهان سیر تلفن ۷۵۲۲-۹۴۶۴

دل آلمان لباسهای
چه گانه زیبا - لاله زار

مادرانی که تقویت و سلامتی کودکان عزیز خود
علاقتمند آنها را با اسکالین
در تایید ویکالین
ساخته اند که در هر روز
تقویت کننده

شکلات ویکالین دارای ویتامین C.B.D. فسفر آلی کلسیم
میباشد - برای بانوان باردار و نوزادان - از یاد شیر مادران
برای تکمیل شدن و جوش خوردن بنوع سرخه و نمک و نمک
مصرف شکلات ویکالین برای اطفال شیرخوار
بازمان در انحصاری حاصله کجبه کالیم ضرورت
و جذب می ۵۴ شکلات و تمام داروخانه های معتبر موجود است

خطا بود که بنویسند عطر زیبارا

از پیک

GARDIN MACK

زمن فصل سرما
گاردين ماک
دشمن سرما خوردگی

تکلیف
دشمنه
سرود - دندان درد
کمردرد و عوارض زمانگی

کوکومالست

سلامتی - نشاط - جوانی - تندرستی
و شادابی همه اسیر کوکومالستند
من نیز در بند او

Ocomal
TRADE MARK
MALTED FOOD DRINK

درمان قطعی سوزاک - سرویس مخصوص
برای بانوان
ان کامل سیفلیس و امراض جلدی و درمان ضیق مجرا - ورم پرستات و سستی
لب خیابان سیه مقابل پست خانه تلفن ۳۳۴۱۶ دکتر دانشگر

آداب معاشرت

لباس بانوانیکه در ادارات کار میکنند یا شغل دیگری دارند

خانمهاییکه کار میکنند مخصوصاً باید چند نکته را رعایت کنند اول اینکه لباسهای ساده و راحت بپوشند. دوم لباسهای آنها باید حتی المقدور پوشیده و موقرانه باشد و موهای خود را باید مرتب نگاهدارند و در آرایش زیاد زوری نکنند. سوم کفشهای پاشنه کوتاه و پوشیده یا نیم پاشنه و ساده بپوشند و رویهمرفته طرز لباس آنها باید خلوصی باشد که جلب احترام مراجعین را میکند و وسیله چشمچرانی آنها گردد.

تا چه حد استعمال جواهرات برای آقایان مجاز است

هیچ چیز در يك مرد زنده تر از يك سنجاق کراوات برلیان یا انگشتر برلیان زیاد قیمتی نیست. آقایان میتوانند دکمه سردست و دکمه بقه قیمتی استعمال کنند و با انگشتری ساده از طلای ساده یا با سنگ عقیق یا نیکت کت کنند ولی هرگز انگشتر برلیان و غیره برای آقایان مناسب نیست. چنانچه لباس تمام رسمی میتوانند دکمه بقه مروارید استعمال کنند. دکمه سردست نباید دارای سنگ قیمتی بزرگ باشد و معمولاً با لباس شب زنجیر ساعت ظریف انتخاب میکنند. آقایانیکه با نصب جواهرات جواهر خود را نشان را بر مردم میکشند، باید دارای شخصیتی کوچک و بسیار ضعیف باشند و این مورد پسند هیچکس نیست.

لباس يك دوشیزه

لباس برای دوشیزه فریده - ف ۱۸ ساله از اراک طرح شده است

همانطور که خواستند آستین این پیراهن بلند است و خود از پارچه پشمی نازک دوخته شده است دامن آن کشادگوش است آنرا ترک نیز میتوان دوخت. آستین سر خود تنگ یا بنه کوچک کرد سلاکی خاصی بآن میدهد.

کارهای دستی برای دوشیزگان

عده ای از دوشیزگان جوان درخواست کرده بودند که کارهای دستی و ساده در این صفحه با آنها آموخته شود. از این شماره چیزهایی را که دختران جوان میتوانند خودشان در منزل درست کنند با آنها یاد میدهم و فراموش نباید کرد که اینها بسیار ساده و آسان است و برای کسانی است که تازه میخواهند کارهای دستی را بیاموزند.

۱- چگونه میتوان از طبیعت برای نقشه و طرح ایده گرفت

از برگهای لرزانی که از شاخهها جدا شده بس و رو و بعد بیابان میریزند، از دانههای برف و لانههای پرندگان که بین شاخههای عربان یا در دل شکوفهها قرار گرفتهاند، از گلهای رنگارنگ و کوه و دشت و بیابان از اینها همه و هر زمان چیز دیگر میتوان کمک فکری گرفت برای رنگ نیز از طبیعت کمک بگیرید.

۲- رنگهای اصلی عبارتند از: قرمز، زرد و آبی

الف - از ترکیب قرمز و زرد نارنجی بدست میآید. ب - قرمز و آبی با هم رنگ بنفش درست میکنند. پ - از اختلاط زرد و آبی رنگ سبز ساخته میشود.

البته برای بدست آوردن انواع مختلف سیرو روشن يك رنگ باید یکی از دونهها را بیشتر استعمال کرد مثلاً با ترکیب آبی بیشتری با زرد سبز سیر و با استعمال زرد بیشتری سبز باز یا پسته بدست میآید. برای مخلوط کردن آب رنگ آب و برای رنگ روغنی باید تریاتین بکار برد. اگر آب رنگ برای نقاشی اشیائی از قبیل سد

بی عرضه

بقیه از صفحه ۱۱

« میان صدها صاحب منصب کوچک يك باجندتن بدلیل توفیق یافتن در يك خونریزی و بغما » ثروت اندوزند و به نیروی این ثروت « در يك چشم بر هم زدن سرتیب و سر لشکر » شوند، اگر يك تقریر نویس حقیر و يك « قاضی بی مقدار در نتیجه با مال کردن يك « قتل سیاسی قاضی عالی رتبه و وکیل مجلس » و سیاستمدار شود، اگر يك بچه آخوان « مزلف دیروز آفتاب با دخارجی زیر پوستش » افتد که خود را لیدر پارلمان شماره اگر « يك نخست وزیر خودخواه پست نهاد يابك » ماجراجوی دیکتاتوری طلب نظامی گروهی « از ارادل و اوباش را برای حفظ خود و پیش بردن سیاست خود وکیل سازد، اگر يك « جاسوس عربیده جوی انگلیس که هنوز گوش » مردم از صدای او هنگام توهین بمقدسات « ملی پرست رئیس تبلیغات محبوب بزرگان » کشور شود و در عین حال با کمال حرارت « باجرای نقشه از باب خود پردازد، اگر « گروهی از سوداگران به نیروی احتکار » و تقلب و شرکت در دزدیها و توطئهها و « سوء استفاده های اقتصادی دستگاه دولت » به مقامات عالی نزدیک شوند سیاستمدار « و وکیل و وزیر و همه کاره از آب درآیند، » اگر يك سادسوری با دست باسرفت مواظف « و آثار بزرگان، دانشمند بزرگ و خطیب » معروف شود: اگر چند مهمل نویس کاغذ « خراش بدلیل آنکه بفق روس وانگلیس

مرگ فراموش نشود منتها خاطره ای مخوف و وحشتناک که بقول یک نفر اگر شب بخاطر انسان بیاید مانند کابوسی هولناک است. خانم چه اصراری دارید مرد را بترسانید؟ این چه جور بیایست؟ مگر شما اراده ای از خود ندارید که مسخره دست مد یا مدسازها شدهاید موسی آبی و سبز و بنفش به چشم رنگ کرده شباهت دارد نه بمو!

رنگ قرهئی - تواضع

دوشیزه - پورا نداشت از کوهاناش ۱- از لطف شما متشکرم. رنگ قرهئی که پیشنهاد شد بود منظور (آبی قره) نبود بلکه خاکستری خیلی کم رنگ و واقعاً برنگ قره، رنگهاییکه مابین رنگ میابند عبارتند از زرد، صورتی، خنایی - (سرفک چای) و خاکستری پررنگتر.

۲- خانمها معمولاً جلوی آقایان بر نمیخیزند مگر اینکه صاحب خانه باشند دیگر در صورتیکه آن آقا خیلی مسن باشد یا دارای مقام بزرگی باشد ولی در مملکت ما بهترین راهها در این مواقع حس موقع شناسی و ذکاوت خودتان است زیرا بعضی حتماً توقع دارند که شما جلو آنها برخیزید و چون اینطور بار آمده و بزرگ شده اند شما هم گاهی توقع آنها را آورید خوشحال میشوند!

کک و مک و مرگ!

دوشیزه ج ۷۵ ساله دارای ۱۵۸ سانتیمتر قد شما معتقدید که کک و مک شما بالاخره منجر بمرگ خواهد شد!! من تا بحال کسی را ندیده ام که از مرض کک و مک فوت کند. ولی چون عقیده شما خلاف اینست اگر انشاءالله شما جان سلامت برده و تا چند سال دیگر زنده ماندهاید زندگی در سهای مقیدی شما خواهد داد (که شاید بالاخره رفع کک و مک شما را هم بکنند).

توالت!

این چشمهای فرم جدید! و موهای آبی و سبز و بنفش!

این چشمهای ریمل مایلیده و سورمه کشیده که دور نا دور آنرا سیاه میکنند و مزگان را بقدری ریمل میزنند که بدست و پای سوسک و حشرات بیشتر شباهت دارد تا بمزخیلی ناشائی است. خاطره این چشمها بقدری باوام و طولانی است که شاید تا دم

« چیزی نوشته اند از نویسندگان بزرگ » کشور بحساب آیند، اگر عبارت پرداز « بیماهی با سرمایه وقاحت و خود ستایی و » تعلق کوئی در بارگاه اعظم داخلی و « خارجی خویش را نویسنده و دانشمند » شهر شمارد، اگر چندتن افرادی سوازی « که حتی زبان مادری خود را نمیدانند با » چند سال توقف در فرنگ و آموختن « رقص و هرزگی و خریداری يك ورق پاره » قلابی، و با افراد بیماهی تری با رساله هائی « که دیگران برای آنان نوشته اند خلعت » ستادی ببر کنند، اگر ولگردی در نتیجه « بی حسابی مملکت روزنامه نویسنده شود و » به نیروی هاشی و هتاکتی و سازش با هر باد « موافق تمول سرشار بدست آورد و عالیترین » مقامات را هم برای خود حقیر شمارد، « اگر افراد موقع شناس و این وقتی در » سایه سازش با هر نوع سیاست و بندوبست « با هر طبقه و دسته بتوانند مقام و تمول » خود را در همه حال حفظ کنند و بر آن « بیفزایند، اگر انواع دزدیها، تقلبها، » تزویرها، بی ناموسیها، خود فروشیها، » وطن فروشیها، چاپلوسیها و کلیه بدیها « و زشتی هائی که در همه قاموسهای بشری » نوشته شده است موجب ترقی و کامیابی « و عظمت و ثروت این و آن شود، چشمان » ناپسندی عصر هم این چیزها عرضه و لیاقت « میسازد ...

احمد دقیقه ای چند قلم از روی کاغذ برداشت ولی صدها نفر از کامیابان عصر که وی همه را میشناخت و میداد است که چگونه و از چه راه موفق شده اند ولی قاموس عصر و اصطلاح زمان همه آنها را « مستعد » و با « کفایت » و « باعرضه » بشمار میآورد در نظرش مجسم شدند و او باز نوشتن پرداخت، نوشت و نوشت و اسرار کامیابی هر يك از ایشان را در يك سطر مجسم ساخت و بدین ترتیب چندین صفحه را سیاه کرد. شب از نیمه گذشته بود که ذیل این اوراق بخط درشت نوشت:

فهرستی از کامروایان عصر ..

بعد همچنانکه غوطه ور در تفکر بود ناگهان سر بر آورد و گفت: - با وجود این من عده زیادی افراد باسرف و پرهیزکار میشناسم که در عین حال فاضل و دانشمند و صاحب قریحه و حقیقه لایق و با کفایتند؛ خوب است بروم یکبار دیگر پس از مدت ها بیخبری حالی از آنان بیروم و بزرگ گانی شان بیروم و بعد فهرستی هم از آنان تهیه کنم. صفحه کاغذی برداشت و با تانی و دقت مشغول نوشتن بعضی اسمی بر آن شد؛ این اسمی بتدریج بدانش میآمد و گاه چند دقیقه فکر میکرد تا اسمی بنظرش آید و بر صفحه کاغذ بنکارد.

این کلاه عجیب تا وقتی طول کشید که اشعه آفتاب از پنجره اطاق بدرون آمد ... بدنبال آن عفت نیز وارد شد و شوهر خود را دید که از بیخوابی رنگش زرد شده و چشماش در قعر چشم خانه فرورفته است و لایق هنوز مشغول فکر کردن و نوشتن است. عفت بی اختیار صدا بلند کرد و بدوشی گفت: احمد چه میکنی؟ این چه وضع است! از جان خودت چه میخواهی؟ از جان ما چه میخواهی؟

يك مسابقه جالب توجه

عجيب ترين شخصي كه ديده ام

جناب سرهنگ جانفشاني هاي مادرش را اينطور ياداش داد

سالهاي قبل نايب حسن ، صاحب قهوه خانه وسبزي فروشي مختصري بود كه با جزئي درآمد آن زن و چند بن فرزند پسرو دخترش را اداره ميكرد و نان بخور نميري با آنها ميرساند . دست اجل كيربان نايب حسن را گرفت و بدنياي ديگري فرستاد . فرزنداش بعد از او غير از مادر من بي سواد خود نان آورد ديگري نداشتند . بارفتن پدر ، بزرگترين فرزندش به نثاني شروع كرد و دو مين آنها به نو كرى پرداخت . ولي اعاشه بقيه بچه ها با مادر بيچاره بي سواد بود .

مادر به شغل دلالي يعني معرفي نوكر و كلفت به خانواده هاي اعيان و اشراف تهران دست زد و حتي گاهي اوقات براي زن بي شوهر و بيوه ، شوهر و براي مردان بي زن عيال انتخاب و معرفي ميكرد . هنوز خانواده هاي سرشناس صدای زير نه حسين را از ياد برده اند و خوب بخاطر دارند كه اگر ظهر بمنزل آنان ميرفت و از خوراكيهاي چيزي تعارفش ميكردند ميگفت نه جان من اشتها ندارم قسمتي مرا بدهيد ميبرم منزل با بچه ها ميخورم و شما را دعا ميكنم . روزهاي گرم تابستان پاي برهنه از آكر آباد دولاپ با هفت هشت دانه نان سنگك كه روي سرداش بعبله بمنزل مي آمد و در او نيمه راه بهر كس كه ميرسيد ساعت ميپرسيد تا اطمينان حاصل كند قبل از مراجعت بچه ها بمدرسه نان و پنيري با آنها خواهد رسانيد . چه ساكه اغلب شهباي زمستان بياده از منازل اطراف خيابانهاي شمالي يا جنوبي تهران مثل جلاله ياسر قير آقا پس از معرفي نوكر و كلفتي با گرفتن دريا ۳ ريال دوان دوان خود را بخانه ميرساند تا بچه ها سري شام زمين نگذارند .

هنوز ترك هاي پاشنه هاي پايش كه تابستان عرق از آن ميچكيد و زمستان خون از آن جاري بود با آنكه سالهاي سال مي گذرد خوب نشده است . بهر صورت با هر ذلت و زنج و مرارت و مشقتي كه بوديك زن بي سواد و در مانده بچه هاش را بمدرسه گذارد و يك يك آنها را بشمر رساند چنانكه كوچكترين پسر اش امروز سرهنگ ارتش است بچه ها از پسرو دختر هر کدام امروز بسهم خود صاحب زن و شوهر و خانه ملكي وزندگي آبرومند سونوه و تبچه ميباشند . ولي تعجب نفرمائيد از اينكه هيچيك از اين پسرو دختر مادري را كه با آنهمه زنج و خون دل آنها را پروراند است ، بمنزل خود راه نداده اند و حتي عار دارند از اينكه نام او را بر زبان بياورند . قسمت شنيدني اين سرگذشت اينجاست كه پير زن در اين اواخر روزي بمنزل كوچكترين فرزندش كه سرهنگ ارتش و صاحب چندين خانه عالي و حمامي باچند ن دستگاه نمره عمومي و باغي بسيار بزرگ و پول فراوان است وارد شد ، بمجرد ورود او با آنكه همگي تازه شروع به تناول ناهار

زنداني تيره رور و جانور صفت ساعتی قبل از مرگ خود نزد يك رفيق زنداني خود اعتراف کرده و بوي گفته بود :

باين دليل خود را ميگشتم كه مرتكب زشت ترين جنايات شده ام

فقط من از آن اطلاع دارم بردارم شايد بدنيوسيله بتوانم اندكي از بار سنگيني را كه بر دوشم قرار دارد بكاهم . من تا بحال بتو گفته بودم كه در خود كشي زن و نا دخترتم هيچ دخالتی نداشته ام و امروز هم قسم ميخورم كه عين حقيقت را بتو گفتم اما يك چيز را تا بحال از تو پنهان كرده ام كه اينك در اين دل شب كه شايد چند دقيقه ديگر زنده نباشم تصميم دارم اين را زرا بتو بگويم .

الته اين چيزيكه ميخواهم براي تو تعريف كنم ممكن است صدمه رسد با خود كشي آنها ارتباطي نداشته باشد ولي من آنها را با خود كشي زنم و دخترش مربوط مي دانم .

دست نميدانم شش سال پيش بود يا بيشتر كه با « اغول طواق » زن متوفي خود كه در نوقت بيوه و داراي دختری دوسال و نيمه بود ازدواج كردم . زنم در زندگي جزيه مان دختر خرد سالش قوم و خووشي نداشت . مدت پنج سال زندگي ما بخوشي سپري شد تا اينكه ناگهان اتفاق عجيبی كانون خانوا : كيما نرا بر هم زد و آن عشق و علاقه جنون آميز من به دامربانو نادترتم بود .

او با اينكه هنوز هشت نه سال پيش نداشت باندازه اي زبا و مليح مينمود كه دل و ديشم را بيكاره از دست داده بود . براي اينكه توجه او را كاملا بخود جلب كنم خيلي بوي مهرباني ميكردم . فلذلك اوائل كه اين محبت و علاقه مرا ميديد خيال ميكرد پدرانه دوستش دارم و روي همين اصل بي دريغ خود را در آغوش مني انداخت و من هم از اين فرصت استفاده ميكردم ، با حرص و ولع او را مي بوسيدم و مي بوئيدم بنحويكه پس از چند ماه كه از اين جريانان گذشت كم كم سوء ظني نسبت باهملور رفتار من در او و مادرش پيدا شد .

امربانو ديگر مانند سابق با من صحبت نميكرد . هر قدر او از من دوری ميكرد آتش اشتياقم تيزتر ميشد بطوريكه ديگر نتوانستم بيش از يكماه تحمل كنم و روزي بدون كوچك ترين ترسي او را در آغوش گرفتم و مانند نشنعاي كه پس از چند روز سرگرداني در بياباني خشك و بي آب و عاف به آب گوارائي بقيه در صفحه ۱۹

بهر امكلاي و زن و نادخترش را بخوبي مي دانند و حاضر است در صورتی پرده از روي راز اين سه خود كشي عجيب بردارد كه در مجازاتش تخفيفي قائل شوند .

بلافاصله اين زنداني احضار و از روي بازجوئي شد . زنداني كه نامش بردي محمد بود پس از اينكه صحت گزارش پاسبان را تأييد كرد اظهار داشت :

آقاي رئيس ، من از جريان خود كشي اين خانواده سه نفری بخوبي اطلاع دارم : حاشرم در صورتيكه شما زودتر تكليف را بكسره كنيد آنها براي اتان تعريف كنم . در خلال اين چهار ماهي كه بهرامكلاي را بر زندان آوردند هيچكس باندازه من با او نزديك نبود . از همان روز اولي كه با زندان گذاشت با من آشنا شد و چون هر دو داراي يك اخلاق مشترك بوديم بزودي باهم صميمي شديم و ترديكديگر درد دل ميكرديم . اوائل هر قدر علت گرفتاري او را سؤال ميكردم ميگفت : من بيگناهم بيجهت مرا توقيف كرده اند .

آخر اينهم شد مملكت ، اگر كسي زن و دخترش خود را مسموم كنند بجرم قتل آنها دستگير شود من قسم ميخورم كه بهيچوجه در مرگ آنها دخالتی نداشته ام و بدون هيچ دليل و مدركي مرا بچنين جنايتي متهم كرده اند . تا اينكه شب واقعه من چون خسته بودم بعد از صرف شام وقدري گفتگوي متفرقه از او خدا حافظي كرده خواييدم . درست نمي دانم چند ساعت بود خوابيده بودم كه ناگهان بر اثر تكان سختي كه بمن داده شد سرايميه از خواب بيدار شدم و ديدم كه بهرامكلاي در بالينم نشسته است . سؤال كردم چرا بجهت ما خواب ميشوي در خالي كه معلوم بود خيلي گرفته و افسرده است با صدائي كه بزور از گلويش خارج ميشد گفت : از اينكه در اينوقت شب مزاحمت شده و از خواب بيدارت كردم ام با اندازه معذرت ميخواهم و اميد دارم مرا ببخشي ، توميداني كه مرا بيجهت توقيف كرده اند و من نيز اقرار ميكنم كه بعد از مرگ زن و نادخترتم ديگر بزندگي عشق و علاقه اي ندارم و تنها آرزويم اينست كه هر چه زودتر با آنها ملحق شوم و ولي دلم ميخواهد قبل از اينكه دارفاني را وداع گويم پرده از روي راز موحشي كه

ساعت ترديك دو و نيم بعد از نيمه شب بود كه ناگهان صدای داد و فريادي از درون زندان عمومي شهرستان كرگان بشنيدم و توجه پاسبانان نگهبان را جلب كرد . موقمي كه پاسبانان بيدار شدند زندان رفتند مشاهده كردند كه عده اي از زندانيها اطراف (بهرامكلاي) حلقه زده اند و هر يك دستورهاي عجيب و غريبي ميدهند .

بلافاصله پاسبانها مشغول فعاليت شدند و پس از چند دقيقه فهميدند كه بهرامكلاي بقصد خود كشي تريك خورده است و در حال ترع بسر ميرود .

فورا او را از زندان به بیمارستان بردند ولي معالجات تبچه نبخشيد و بهرامكلاي دار فاني را وداع گفت . (بهرامكلاي) مدت چهار ماه بود كه از قريه « چكرعطا » از قرا لا تر كمن سحرا به كرگان اعزام شده بود و در زندان آشهر در بلا تكلفي بسر ميرد . چهار ماه پيش يكروز وقتي از كار روزانه خوش مراجعت كرد با منظره فجيبي مواجه شد كه براستي رفت انگيز بود .

زن و نادخترتي هشت ساله اتان كه صبح آنها را صحيح و سالم ترك كرده بود مرد مرده بودند .

بهرامكلاي بديدن اين صحنه دوستي نوسرش زد و فورا مقامات صلاحيتدار را از جريان مطلع ساخت . پس از اينكه پزشك قانوني از جسد مادر و دختر معاينه دقيقي بعمل آورد اظهار داشت كه : اينها بوسيله تريك خود را مسموم كرده اند و چون علت خود كشي آنها را از بهرامكلاي سؤال كردند وي اظهار بي اطلاعي كرد ولي چون باز پرس اين خود كشي عجيب را بي علت نميدانست ناچار قرار باز داشت بهرامكلاي فرزند شاه نظر را صادر كرد و بالاخره بهرامكلاي نيز پس از چهار ماه اقامت در زندان نيمه شبتي با تريك كه معلوم نيست از كجا تهيه كرده بود خود را مسموم كرد .

از طرف مأمورين كليته زندانياني كه باشخص متوفي معاشر بودند مورد بازجوئي قرار گرفتند ولي اظهارات هيچكدام نتوانست مأمورين را در كشف موضوع راضعنايي كند و در آنموقتيكه از همه جا مأبوس شده بودند روزي يكي از پاسبان گزارش داد كه يكي از زندانيان مدعي است علت مرگ

کتابفروشی فرانسه

تازه ترين مجلات و روزنامه هاي روزانه و هفتگي را در اختيار خوانندگان عزيز ميگذارد . چهارراه يوسف آباد

آیا زن و مرد

هر دو یک وظیفه دارند و باید دوشادوش یکدیگر کار کنند یا هر یک را وظیفه و کار خاصی است؟

اگرچه در این روزها کسی جرأت مخالفت باخانها و خصوصاً مخالفت با تساوی حقوق زن و مرد را ندارد ولی عده ای از روانشناسان و علمای اجتماع بدون بیم و پروا با آرزوهای ایندسته مخالفت میکنند و صریحاً بآنها اعلام میدارند که زن و مرد هر یک برای کاری ساخته شده اند و کاری که از دست مرد ساخته است زن از انجام دادن آن عاجز است و بهین ترتیب مردم توافقی انجام دادن کارهای زنانه را ندارد.

امروز علمای اجتماع صادر شدن و بجه داری را یکی از بزرگترین وظایف خانها می شمارند و بآن خانهای که آرزوی کار خارجی و برابری با مردها را دارند یادآوری میکنند که اگر زن هم بخواهد از صبح تا شب مانند مرد بدنبال کار و کوشش برود آنوقت از ایفای وظیفه بزرگ خود که عبادت از تولید مثل است باز خواهد ماند و بدین ترتیب خانواده ها برزور زمان کم خواهند شد و از بین خواهند رفت و نسل بشر هم رو به نقصان خواهد گذاشت و بالا تر از همه اینها کمی جمعیت با امور سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشورها زبان بزرگی خواهد بیاورد. این روزها روانشناسان و علمای اجتماع وظایف سنگین و پر زحمتی برای خانها تعیین کرده اند، این وظایف اگر چه تا زگی ندارد و از زمان قدیم هم میبایست آنرا انجام میدادند ولی امروز مشکلات بزرگ و زحمت بیشتری باید برای رسیدن باین هدف متحمل شوند زیرا مادران امروزی باید زنی باشد صرفه جو، آشنا به بهداشت و نظافت، مطلع از امور اجتماعی، دارای معلومات تربیتی و اخلاقی و ده ها شرایط دیگر که بدون شك فرا گرفتن و تجربه پیدا کردن در هر يك از آن ها مدتی وقت و کوشش لازم دارد.

علاوه بر صفاتی که ذکر شد زن امروزی باید متواضع، و ظریف شناس و خوش اخلاق باشد زیرا در غیر اینصورت فرزند او فرد اجتماعی و قهیمه ای تربیت نخواهد شد و يك يك صفات زشت مادر را بمراتب بدتر فرا خواهد گرفت.

مسئله دیگر آزادی زنان است که روز بروز طرفدار بیشتری پیدا میکنند و اکثر دختران جوان هم میخواهند هر قدر که ممکن است آزاد باشند و از این آزادی استفاده کنند، هر جا میخواهند بروند، هر کار مایل هستند بدون کسب اجازه از مری یا پدر و مادر انجام دهند و صورتیکه این آزادی خصوصاً برای دختران جوان خطرناک و وظیفه هر پدر و مادر سنجرب و مطلع است که با تمام قدرت و فشار از آن جلوگیری کنند و مایه صریح و منطقی قوی راه زندگانی خوب و بدون خطر را بفرزندان خود نشان دهند.

کتاب، اجتماعات کثیف و فیلمهای سینمایی نیز اثر بسزایی در روحیه و اخلاق خانها دارند و غالباً یکی از این عوامل سبب میشود که خانهای ظاهر بین دچار اشتباه شوند و زندگی خود، شوهر و فرزندانشان را برهم زنند، مثلاً خانمی با دیدن هنریشه زن يك فیلم عشقی و تجملی با خود میکوبد، چرا من يك چنین زندگی خوش و لذت بخشی نداشته باشم. و هرگز فکر نمی کند که آنچه دیده یا شنیده است در سینما یا در کتاب

دختر این مضرع بزرگ

بقیه از صفحه ۹۸

باشد و علاوه بر مقدار فوق پنجاه هزار فرانک هم جایزه بگیرد.

آدرمشغول کار شد ولی در حین عمل با خرجهای گزاف و مشکلات زیادی روبرو شد و مجموع خرج و پاداش او را در حدود سیصد و شصت میلیون فرانک بحساب فراک فعلی تخمین زدند و وسیله ای که وی تا آن موقع ساخته بود با ارتفاع سیصد متری پرواز می کرد ولی دولت وقت قرار داد خود را نقض کرد و پولی به آدر دادند، آدر هم بدون اینکه توجیهی باین پول بآینده دخترش داشته بر نداشت تا اینکه باز هم عده ای با او مخالفت کردند و سبب رکود کار هایش شدند از این رو بیک روز خشمگین و دیوانه و اربابکار گاه رفت و بیکار گران دستور داد همه آلات و ادوات کار را خرد کنید، همه را بسوزانید و چنین گفت: من یازده سال شب و روز زحمت کشیدم تا توانستم اولین وسیله پرواز با موتور را بسازم ولی در این راه علاوه بر اینکه کسی بمن کمک نکرد سبب رکود کارم هم شدند، همه را خرد کنید، دیگر س است.

آدر در آنسال خانهای را که در پاریس تهیه کرده بود فروخت و به «موره» رفت و خود را با کارهای دیگری سرگرم کرد تا اینکه در سال ۱۹۰۶ «سانت دومون» اولین مرتبه در آسمان پرواز کرد و سپس در سال ۱۹۰۷ برادران «رایت» امریکائی پرواز بوسیله هواپیما را عملی کردند و این اختراع بزرگ که پایه آن بوسیله آدر فرانسوی گذاشته شده بود بنام امریکائیها مشهور شد و در شمار صد ها اختراع آن ها در آمد ولی جسد آخرین هواپیمائی که آدر ساخته بود و قدرت پرواز تا سیصد متر ارتفاع را داشت هنوز در یکی از تماشاگاههای هنری فرانسه وجود دارد.

بعدها دولت فرانسه ب فکر قدر دانی از آدر افتاد و مخصوصاً در جنگ بین المللی اول در جنگهای هوائی، استفاده هواپیما در جنگ از وجود آدر استفاده زیاد کرد و این مرد چندین سال از اواخر عمر خود را بخدمت در این راه گذراند و چندین نشان افتخار گرفت و در سال ۱۹۲۵ فوت کرد ولی تا موقع مرگش دولتهای فرانسه هیچکدام حاضر بپرداخت پاداشی که طبق عهدنامه باو بدهکار بودند نشدند و اکنون هم که دخترش مطالبه این پول گزاف را کرده است کاری از پیش نخواهد برد و موفق به طلبهای سوخت شده نخواهد شد.

زندانی تیره روز

بقیه از صفحه ۱۸۸

رسیده باشد او را میبوسیم اما امر با تو نیز در مقابل بیکار نبود و مرتب فریاد میزد و از مادرش کمک میخواست تا اینکه ناگهان مادرش خود را بمارسانید و به محض دیدن این موضوع چنان عصبانی شد که بزمن و زمان فحش میداد.

وقتی دیدم که دیگر کار از کار گذشته دست زدم را گرفته با هم باطابق رقیم ولدی- الوردو گفتم:

من عاشق دخترتم، سرم نمیشود بچه است یا بزرگ تو باید هر طور شده مرا بوسالت برسانی. زلم بشنیدن این کلام ابتدا املاتم کرد و گفت آیا این دختر بدبخت و بیتم که جز من و تو ملجاء و پناهگاهی ندارد بنده خدا نیست که تو میخواهی او را بدبخت کنی ولی وقتی به او گفتم اگر اینکار نشودم تو وهم دخترت را از خانه بیرون میکنم بیچاره چون هیچکس را نداشت ناچار تسلیم شد و شخصاً دخترش را در آغوشم انداخت. اما از آنروز بیعد بکی دیوانه شده بود و بالاخره نتوانست در مقابل این تنگ مقاومت کند و درست يك هفته بعد با تریاک هم خودش وهم دخترش را مسموم کرد. امان، دوست عزیزم باید بدانی که چند دقیقه ای دیگر بمرم باقی نمانده است. آخر مگر چقدر میتوان در مقابل وجدان سرافکننده و شرمنده باشم من همان روز از عمل خود پشیمان شدم و از روزی که آنها خودشان را کشتند و مرا با اینجا آوردند همه هوش و حواسم متوجه این بود که شخصی را پیدا کنم که برایم چند مثقالی تریاک خریداری کند و امروز این آرزوی دیربزم بر آورده شد و بکنفر اینکار را برایم انجام داد.

اینک که در مقابل نوشتن این حرفها را میزنم نيم ساعت از تریاک خوردن میگذرد و در این دم واپسین از خدا طلب بخشش می کنم.

آقای رئیس بیچاره اینرا گفت و ناگهان، حالتش بهم خورد و صدای من ساز زندانیان نیز اطراف او جمع شدند و مأمورین نیز او را به بیمارستان بردند. اما بیچاره خودش میدانست که چند دقیقه ای از عمرش باقی نمانده است.

«اسد»

روان آزادی با مطالب انتقادی و خواندنی عصر جمعه و صبح شنبه منتشر میشود

بعد از بازار مهران چشم همه به بازار لاله زار روشن

تهران مصور

برای تفریح

صرفه جویی خانم!

خانمی بعضی اینک در خیابان چشمش به يك پالتو پوست گران قیمت در یکی از مغازه های بزرگ افتاد. فوراً از شوهرش درخواست کرد که آن پالتو را برای او بخرد ولی شوهرش که همیشه او را به صرفه جویی دعوت میکرد در جوابش گفت:

مگر توبقول نکردی که از این پس صرفه جویی کنیم؟

مادمتی است که در غذا صرفه جویی می کنیم در عوض توهم بایستی يك ماشين رختشویی برای صرفه جویی در شست و شوی لباسها و يك دستگاه تلویزیون برای صرفه جویی از رفتن بسینما و تماشاخانه تهیه کنی و این پالتو هم برای من بخری تاغصه نخورم و از لحاظ سلامت مزاج من صرفه جویی کرده باشی.

عشق مکزیک

«پانچو» در یکی از کوچه های شهر «تاکسکو» پارقیش «خوزه» ملاقات کرد: «خوزه، چطور اینقدر خوشحالی؟» «چرا خوشحال باشم، میخوامهم ازدواج کنم.»

«بسیار خوب؛ مبارک» «باکی» «با «کارمن» از شنیدن نام «کارمن» چهره پانچو درهم فرورفت و گفت:

«باکارمن؟ شوخی میکنی» «چرا شوخی، جدی میگوم» «مگر نمیدانی که این زن بانام مردهای «تاکسکو» رابطه دارد» «عجب ندارد برای اینکه «تاکسکو» شهر کوچکی است و عده مردهای آن به هزار نفر هم نمیرسد!»

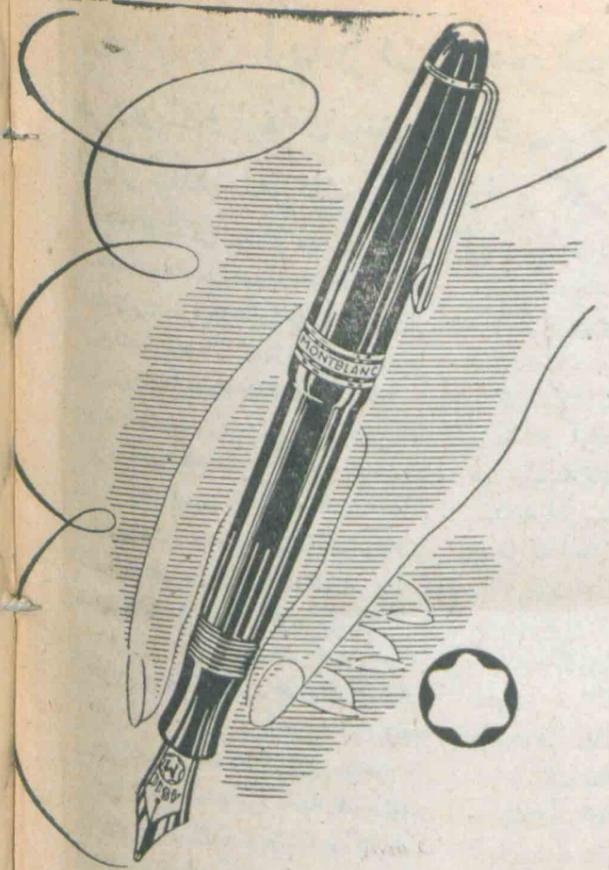
کم حواس عجیب

مردی به کلاتری شکایت کرد که ماشینش را در دیده اند، پاساها پس از گرفتن نشانی ماشین بجهتجوی آن رفتند و اتفاقاً ماشین را جلویخانه صاحب آن پیدا کردند، پس از اینکه صاحب ماشین را باخبر کردند باتمجب گفت: «باران ماشینم را شسته بود و بدینجهت آرا شناختم!»

بوسه نخستین

این نام يك كتاب فلسفی و اجتماعی است که آقای رضایی سپاهی نگاشته و در آن پس از يك سلسله تفکرات و تفصیلات فلسفی درباره اصل آفرینش و ابداعیات اجتماعی شده است - خود نویسنده عیادت کتاب را در پایان آن بدین مضمون خلاصه کرده است:

«اصل ترارش طبیعت بر پایه يك اصل مسلم استوار است و آن تلاش در برقرار ساختن تعادل است...» «یکی از فنونهای اصل تعادل، وجود «وحیات بشر میباشد که تابع فعالیت و تاثیر متقابل نیروها در زمان و مکان است. حیات بشر مشمول اصل تعادل و تعادل موجود «قانون ادامه نسل است - آلات و عوامل «اجرای قانون ادامه نسل بشر مرد است و زن که هر يك دارای وظیفه خاصی است. «وظیفه مرد و زن در ادامه نسل پیروی «تعادل از طریق تکامل میباشد. «وظیفه مرد و زن باید به آن نتیجه رسد «که قانون ادامه نسل مقرر داشته است...» «این وظیفه در درجه اول نطفه گذاری «و در درجه دوم کمک بزن و فرزند است. «سهم زن در وظیفه مشترک ادامه نسل «نسل برانطباقش از سهم مرد است و «بنابراین مسئولیت بیشتری دارد و چون مسئولیت «بیشتر حقوق بیشتری را الزام میکند و «حقوق بیشتر هم نظارت بالاتری را ایجاب «دینماید ناچار مرد تحت التفاع و مطیع «او امر و هدايت زن قرار بگیرد و بنابراین «حکومت اجتماع بشر باید در دست زن «قرار گیرد!»

راديو هرنیسن ۱۹۵۲
با ۷۵ متر

نایند انحصاری در ایران شرکت نسبی فراد خیابان اوجی در تهران

کارخانه صنعتی نسبی در تهران

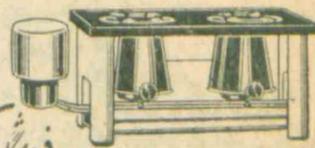
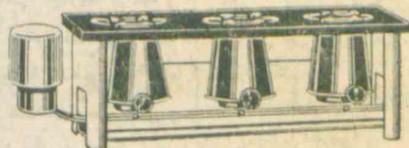
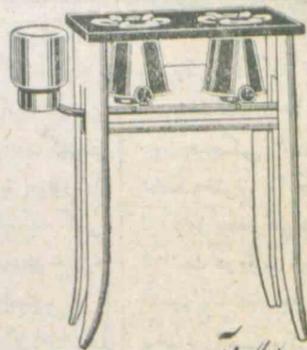
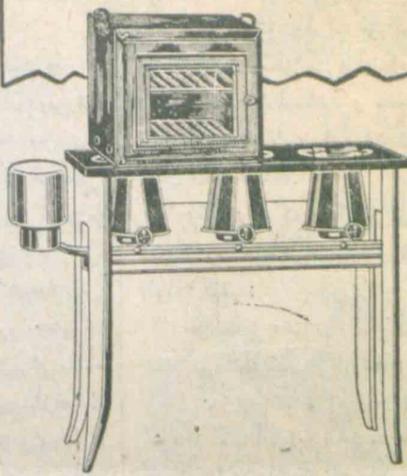
نایند انحصاری در ایران شرکت نسبی فراد خیابان اوجی در تهران
اجناس ساخت رنگین را فقط در کارخانه آن تهیه کنید

با نکه دوست دارید موم بلان بدید کنید
تا همیشه در یاد شما باشد

MONTBLANC

چراغهای خوراکپزی «کلین» شمارا بطبع علاقت نماید.

Coleman

«کلین» بیش از آنچه انتظار دارید راحتی
شمارا در طباشچی فراهم نماید. مدلهای مختلف
کلین در آشپزخانه اطاق ابرو و هر جایکه میل
شما باشد مورد استفاده قرار گیرد. «کلین» پر حرارت ترین
و بهترین چراغ خوراکپزی در دنیا است.

محل فروش: شرکت سهامی بزرگانی آری - سرای قاضی - تلفن ۲۴۲۲۲
فروشگاه کیمیا - خیابان فردوسی - مقابل مغازه انجمن - تلفن ۳۹۰۳۷

کانون آگهی زیبا

مژده بمانوان هنریژوه
هنرستان خیاطی مادام هفینه ها کوپیان بدینوسیله اطلاع میدهند
که علاوه از کلاسهای صبح اخیراً کلاسی هم برای عصرها دایر نموده تا
بتواند عده بیشتری از بانوان هنردوست را پذیرفته و از این راه تجارب هنری
خود را که ۳۴ سال سابقه بهترین معرف آن است در دسترس عموم قرار دهد
انواع رش با آخرین متد متمد پاریس و هنرهای دستی تعلیم داده میشود.
نشانی خیابان سوم اسفند جنب هنرستان دختران

بیو هرینی
آخرین و مهمترین کشف برای
روئیدن موی سر که ترکیبی است از ۴۲
داروی مختلف گیاهی و شیمیایی که
پس از استعمال اثر معجز آسای آن برای
سرها طاس و حتی کچلی در کمترین مدت هویدا میگردد این دارو دوع
مختلف بسته بندی شده است بیوهرین نمره یک برای مرهای خشک و طبیعی و
بیوهرین نمره ۲ برای موهای چرب و بدو طریق بسته بندی شده است بسته بندی
کوچک در (هشت بطری) برای موهای آقایان و خانمهایی که موی سرشان
کوتاه است قیمت آن ۷۵۰ ریال و با اضافه ۵۰ ریال برای مخارج پست و بسته بندی
بزرگتر برای خانمها نیکه دارای موهای بلند هستند ۱۰۰۰ ریال و با اضافه ۵۰
ریال و با اضافه ۵۰ ریال برای پست و بسته بندی. سفارش دهندگان از شهرستانها
باید نمره ۲۰۹ را در نظر داشته باشند کسائیکه میل دارند شخصاً با قرار دادن
از ریزش موی سرشان جلوگیری و برای روئیدن مو میتوانند سالن زیبایی مژده
اقدام نمایند نمایند انحصاری بیوهرین در ایران سالن زیبایی مژده تهران
خیابان لاله زار کوچه ممتازکاشی ۵۲ ساعات پذیرایی بانوان از ۱۰ الی ۱۲
آقایان ۱۶ الی ۱۹۰۵ آزانس متر

گراوات آلمانی وارد شد
زیبا لاله زار
حب فولاد

تنها معالج سستی اعصاب و ضعف قوه با و قوای تناسلی -
فروش در کلیه داروخانه های کشور
به شهر - شهسوار - چالوس را با ایران بیما خیابان برق
ملایر - بروجرد - خرم آباد را با اتو ملایر باب همایون
همدان را با کاراژ شیشه خیابان سیه بابل را با بابل تور مسافرت کنید.

Veramon
Fehring A. G. Berlin

آگاه باشید

برای اینکه قلب و اعصاب شما اثرات زین بخش قرصهای تعلیدی محفوظ بماند.
بیشتر مواجب باشد تا قرص ورامون شریک آلمانی اصل را خریداری بنمایید
زیرا سالهاست ورامون شریک آلمانی را می شناسید و نتایج سودمند
و گرانمای آنرا در دسترسین در دنیا دیده اید.
ورامون شریک آلمان از ترکیب کریستالیزه فایرفرینتینه شیمیایی
ماده اضافی ندارد و قلب و اعصاب را سالم نگاه میدارد.
بسته بندی ۱۰ قرصهای چهار عددی و ۱۰ عددی و ۲۰ عددی و ۳۰ عددی و ۴۰ عددی
محل فروش: تمام داروخانه های بزرگ تهران و شهرستانها
نایند انحصاری شرکت نسبی برادران مخزن فراد خیابان اوجی در تهران

تبریز - رضایه - مشهد - شیراز - اصفهان
ب ا ت ت یوسف آباد

شیر خشک هنو

شیر خشک هنو محمول
هلند بکانه عامل تندرستی کودکان
و خانواده ها

مرکز فروش عمده:
بستگاه داروئی الوند
ناصر خسرو

برای اینکه اتوبویل فرسوده شما منظره نو داشته باشد

این اتوبویل فرسوده مدل ۱۹۳۶

دو کوکس
دو لوکس
صرف نماید

پس از آنکه ماکارای یک رنگی لال!

DU PONT
DU CO DULUX
REG. U.S. PAT. OFF.

فروشده انحصاری در ایران: آ. حکیم و شرکا. جهان سدی - تلفن ۳۰۹۱۲۱
در ولایات ارزشهای زیر تهیه فرمایید

مشهد - آقای عبداله و باب پور - سرای پروین
اصفهان - آقای حاجی محمد رضا و غنی - خیابان شاهپور
تبریز - آقای کوزه کنانی و شریک - بازار
اهواز - تجارخانه آقای محمد حسن کلادور
بازرگانی آقای سید صادق و ششم توکی
همدان - لوازم در رنگ فروشی خورشید - خیابان بوعلی سینا
یزد - تجارخانه آقای محمد حسن لایق

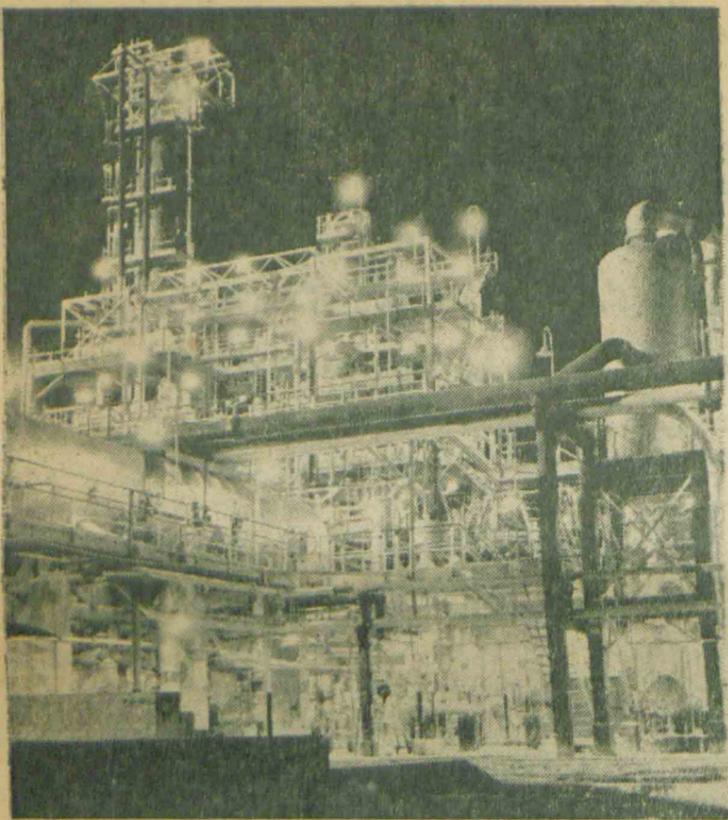

فاز هر کجا این سلامت را دیدید حتماً بیداری فرمایید

بار دیگر شعله‌های آتش، بر فراز آبادان می‌گشاید

باحفر این چاه در دل گوه‌های بختیاری، بدبختی و فلاکت ایران آغاز شد
در مسجد سلیمان سی چاه نفت وجود دارد که هشت چاه آن کار می‌کند
این زن ناشناس، عاشق مکی شده است!

هفته گذشته هیئت مختلط نفت برای بازدید موسسات نفت جنوب و رسیدگی بکارهای هیئت مدیره موقت، با آبادان رفت. محمد رضا عسکری، تهاروزنامه نگاری که همراه این هیئت رفت، این مقاله را درباره اوضاع آبادان و مناطق نفت خیز هنگام مسافرت هیئت مختلط، نوشته است.

آبادان، حالا باز مثل موقی که انگلیسی‌ها در آنجا بودند شب‌ها در یک نور خیره کننده غرق می‌شود. در پرتو نور افکن‌ها، تصفیه‌خانه آبادان ایستاده و جلال خاصی پیدا میکند. این عکس از یک گوشه تصفیه‌خانه در شب برداشته شده است.

می‌گفتند که از ناحیه انگلیسی‌ها آب می‌خورد و می‌خواهد تحریک کند، عده‌ای هم عقیده داشتند که اوتوده‌ایست.

لیکن بهر جهت، «مرضوبان» در میان کارگران مسجد سلیمان نفوذ دارد، هیئت مدیره موقت هم معلوم نیست اگر واقعاً او مرد ناراحتی است چرا در باره او تصمیمی نیگیرد؟

صبح روز سه‌شنبه، قرار شد هیئت مختلط مسجد سلیمان را ترک گفته و به نفت گل و آغا جاری بروند.

مکی قبلاً به فرودگاه رفته بود. اللهیار - بقیه در صفحه ۲۳

خطری که خوزستان را تهدید می‌کند

کسانی که بخوزستان می‌روند در نظر اول متوجه خطر بزرگی می‌شوند که خوزستان را تهدید می‌کند. این خطر اگر دوام یابد این منطقه زرخیز را با آتش خواهد کشید. در هر گوشه خوزستان که شماس کنید، فریاد اعتراض بی‌کاران بلند است. این بی‌کارها بیش از همه جا در مناطق نفت خیز پراکنده شده‌اند و به همین جهت خطر بزرگی را بوجود آورده‌اند که موسسات عظیم و دقیق نفت را تهدید می‌کند.

با وجود این اعضاء هیئت مختلط، بهر جا که می‌رفتند با سیل احساسات وطن پرستی مردان و زنان کارگر روبرو می‌شدند. نمایندگان مجلس سنا و شورا غالباً در پی امر تصور می‌گردند این‌ها برای استقبال از آنان آمده‌اند هم کار دارند ولی بعد که رئیس موسسات نفت توضیح میداد معلوم می‌شد کارگران و مهندسان، چون هیئت می‌خواهند به بازدید کارخانه‌ها بروند، سرکار خود باقی مانده‌اند. اشتباه این نمایندگان وقتی کاملاً مرتفع می‌گردد که وضع خود را برای آنها روشن می‌کردند.

کارگرانی که شکایتی داشتند و از وضع خود ناراضی بودند نامه خود را یکی از اعضاء میدادند، بعضی از آن‌ها جلوی اتوموبیل اعضاء هیئت مختلط می‌آمدند می‌گفتند: «ما نان نداریم، ما نان و کار می‌خواهیم.» مسجد سلیمان، از همه مناطق نفت خیز بیشتر بیکار دارد.

روزی که هیئت مختلط از مهمانخانه بازدید شد چاه «داری» بود. این چاه اولین چاه نفتی است که داری پس از سال‌ها جستجو و مشقت توانست در خوزستان حفر کند.

انگلیسی‌ها خیلی این چاه را زیزو محترم می‌شمردند، نزدیک بی سال بود در آن را بسته و دیگر مورد استفاده قرار نمی‌دادند. دو کنار چاه سنگ بزرگی بعنوان یاد بود نصب شده و روی آن بزبان انگلیسی چنین نوشته شده است:

«چاه نمره ۲ - شروع حفر چاه ۲ ژانویه ۱۹۰۸ - پایان بهره برداری ۲۹ مه ۱۹۰۸ - ارتفاع ۲۱۷۹ پا - میزان نفتی که روزانه استخراج میشود: ۸۰۰۰۰ گالن»

بالین چاه که در دل گوه‌های بختیاری حفر شده بدبختی و فلاکت ایران آغاز شد. در مسجد سلیمان، سی چاه نفت وجود دارد که اینک هشت چاه آن کار می‌کنند. و نیز در این منطقه انگلیسی‌ها در آخرین روزهای اقامت خود در ایران یک کارخانه بزرگ برای تصفیه نصب کرده‌اند که هنوز کامل نشده و قسمت‌های کوچکی از آن باقی مانده است.

درین کارگران مسجد سلیمان، یک نفر بنام «مرضوبان» هست که نفوذ نسبتاً زیادی دارد. من «مرضوبان» را از نزدیک «بیم ولی» فرستادم که با او صحبت کنم. اعضاء هیئت مدیره و مسئولین او، در باره اش

را بگردانند - حتی بوقت انگلیسی‌ها انتشار دادند که ایرانی‌ها قدرت ندارند مصرف نفت داخله خود را نیز تأمین سازند. روی این زمینه، ما تصمیم گرفتیم بزرگترین دستگاه را بکاریمان ازیم تا دیگر جای حرف باقی نماند. باین جهت، سراغ پنج ۷۰ رقیب، پنج ۷۰ یکی از بزرگترین دستگاه‌های نفت بود که سالیانه در حدود سه میلیون تن نفت را تصفیه می‌کرد، ما در کار خود موفق شدیم و راه انداختن این دستگاه با دشواری‌های بسیار صورت گرفت. تمام دستگاه‌های وابسته به پنج شماره ۷۰ و مناطقی که نفت خام بآن میدادند، همه خوابیده بود و مشکلات فنی زیادی موجود بود که همه رفع شد.

ولی پنج ۷۰، بواسطه اینکه مقدار زیادی نفت تولید می‌نمود و مخازن آبادان ظرفیت نداشت بناچار آنرا از کار برداشتند و بجای آن پنج ۴۵ و همچنین یک پنج دیگر را که هر دو از دستگاه شماره ۷۰ کوچکتر بودند بکار انداختند.

روزهایی که انگلیسی‌ها در آبادان بودند، شب و روز شعله‌هایی بر فراز آبادان از دور چشم می‌خورد. این شعله‌ها، گاز هائی بودند که از دهانه لوله‌های تصفیه‌خانه بیرون آمده و آتش می‌گرفتند. وقتی ملی شدن صنعت نفت پیش آمد و انگلیسی‌ها از ایران رفتند، این شعله‌ها خاموش شد، اما چند روز پیش وقتی این پنج‌ها بکار افتادند بار دیگر بر فراز آبادان، این شعله‌ها دیده می‌شود.

شعله‌های خاموش شده! دکتر فلاح، مشاور فنی هیئت مدیره موقت شرکت ملی نفت در این مورد اظهار می‌داشت:

«انگلیسی‌ها پس از آنکه از ایران رفتند، گفتند ایرانی‌ها نمی‌توانند تصفیه‌خانه

روزی که هیئت مختلط با آبادان آمد، فردیک به یست هزار نفر از کارگران با استقبال آنها آمدند. یکی از ناظرین گفت کسانی که پشتیان مصدق هستند، دست خود را بلند کنند، یکباره هزاران کارگر دست خود را با مشت‌های سمره کرده بالا کردند

تهران مصور

قرن ترقی‌ی تهران

بقیه از صفحه ۶

از ایران است، با وجود این معلوم نیست چرا نویسندگان این مقالات افتضاحات و ضعف امور اخلاقی و اجتماعی خود را فراموش کرده و بیادترین حضرت عبدالعظیم افتاده‌اند... کشوریکه قرن‌ها مشعلدار تمدن دنیا بوده، و سرچشمه شعر و فلسفه و ادبیات و هنر جهان بشمار بیرون از اینگونه تبلیغات مغرضانه باک ندارد، مملکتی که مردانی چون بوعلی و فارابی و رازی و فردوسی و خیام و مولوی و سعدی و حافظ دارد، و کتاب شفا و قانون یکی از دانشمندان آن مدت هفت قرن در دانشگاه‌های اروپا تدریس می‌شدند، این کینه توزیها و تحقیرها کوچک نیست، سرزمینی که ترانه‌های آسمانی یکی از سخنسرایان آن مانند خیام در سراسر آفاق شهره خاص و عام است، و آثار هنری هنرمندان این کشور زین موزه‌های جهان است این گونه تبلیغات پلید را بیچیزی نمیانگارد، اما جای تأسف است که برخی از نمایندگان سیاسی ایران در خارج کشور تا این حد دست و پاهای خود را گشاده‌اند که بجای دادن اطلاعات جالبی درباره تمدن و فرهنگ و هنر ایران، بسط‌بوهات بیگانه مجال آرا می‌دهند که به تشریح بیگانه‌مطلب بچهره‌مهمل ملاحظت و رزید.

زنان شر افتمند هم

در رستاخیز ملی ایران شرکت کردند

يك زن ایرانی در حرم ابوالفضل، برای دکتر مصدق دخیل بست

يك پیرزن هشتادساله گفت: با آنکه بکپای من لب گور است با وجود این حاضرم همه چیز خود را فدای مملکت کنم... دوتن از زنان با مشتای گره کرده بطرف ولگروهای توده‌ای حمله کردند...

روز هفدهم دی در کانون بانوان مراسمی در حضور والا حضرت شاهدخت شمس بر با بود خانم صدیقه دولت آبادی رئیس کانون بانوان که با وجود کسالت و کوهک با شور و حرارت فراوان خدمت بانوان کشور عینمانند نطق مختصری ایراد کرد و سپس خطاب به هانی ایراد شد موضوع جالب توجه در این محفل نمایش مختصری بود که سه تن از دختران عضو کانون عهده‌دار اجرای آن بودند و محرک احساسات ملی بود و زنان و دختران کشور را بوطن پرستی و شهادت و تحمل محرومیتها برای اینکه نهضت ملی ایران ثمر بخش گردد دعوت مینمود.

نخست وزیر ایران دکتر مصدق، محبوبیت فراوانی در بین دانشجویان و دانش آموزان دارد، دوشیزگان و بانوان بی سر و صدا ساعتها در منزل نشسته، عکس نخست وزیر را بر روی تور و پارچه گلدوزی میکنند، هفته گذشته، یکی از این نابالوهای شایسته که محصول کار يك دوشیزه مبین پرست بود، تقدیم نخست وزیر ایران گردید. دکتر مصدق، با همه گرفتاری که داشت، پس از آنکه تابلو را دید و از زحماتی که برای ترمیم آن بکار رفته بود اطلاع حاصل کرد، بسیار خوشحال شد و شرحی در تقدیر از زحمات دوشیزه پروین شمس نوشت. دوشیزه پروین شمس در سلاس پنجم دبیرستان انوشیروان دادگر درس میخواند و از يك فامیل قدیمی شیرازی، مهربان، با ذوق و خونگرم است. پروین شمس میگوید: « برای این تابلو خیلی زحمت کشیدم و روی آن خیلی کار کردم، ولی چون دکتر مصدق علاقه دارم هیچ حسه نشدم»

نمیگیرم و از مال دنیا جز سه فرزند چیزی بود، چادر و سله‌دار و صورت پرچین این زن ندارم، آمده‌ام تا آقای دکتر مصدق کمک کنم، من زحمتکش از فراز و نشیب‌ها و زمر آیدهای بیست تومان بیشتر ذخیره داشتم که آنرا هم از این ورقه‌ها - زبدم، اگر آقای دکتر مصدق امر کند حاضرم سه فرزندم را هم در راه ایشان قربانی کنم، از کوشش چشمانم و زبدم و زبدم بی‌بهره‌اشک جاری

شماره ۴۴۹

که با اسلحه بمجلس شورایی رفتند و او کلا گفتند که هیچ قیمت نباید در برابر تهدید ییکانگان تسلیم شوند. این صدا پس از نیم قرن باردیگر در این چند روزه در خیابانهای تهران منعکس گردید و زنان پایتخت را دعوت کرد که روز سه‌شنبه ۱۷ دی، یعنی روز آزادی بانوان جلوی بانک ملی اجتماع کنند و در خرید اوراق قرضه ملی شرکت نمایند. بعد از ظهر سه‌شنبه، مردم تهران در برابر کاخ زیبای بانک ملی ایران شاهد شورانگیزترین و هیجان‌انگیزترین اساسات جمعی از زنان شر افتمند ایرانی بودند. حتی از کرج و شمیران نیز عده زیادی از زنان برای خرید اوراق قرضه ملی به تهران آمده بودند، اعضاء جمعیت زنان ملت ایران که بانی این اقدام ملی بودند، در محوطه جلوی بانک اجتماع کرده و با ایراد نطق‌های پر شور مردم را بخیرید اوراق قرضه ملی تشویق مینمودند.

جمعیت زنان ملت ایران، با آنکه بیش از سه ماه نیست تشکیل شده معینا قدمهای بلندی در راه منویات مبین پرستانه و آزادخواهان خود برداشته است، همین اقدام جمعیت در باب تشویق مردم بخیرید اوراق قرضه ملی سبب شد که گروه انبوهی از زنان در این چند روزه بجهت مزبور پیوستند. بعد از ظهر سه‌شنبه علاوه بر آنکه کلیه اعضاء جمعیت زنان ملت ایران بخیرید اوراق قرضه ملی مبارت و وزیدند، تصمیم گرفته شد که با فروش اشیاء گرانبهای خود در این نهضت ملی بیش از پیش شرکت کنند، حتی دختران دانش آموزی که عضو این جمعیت هستند داوطلب شده‌اند جواهرات و اشیاء گرانبهای خود را بفروش رسانند و بجای آن از اوراق قرضه ملی خریداری نمایند.

هنگامیکه نطق‌های پرهیجان زنان مبین پرست در برابر عمارت بانک تمام شد، و جمعیت تصمیم گرفت که برای خرید اوراق قرضه و اواد عمارت بانک شود شور و ولوله‌ای بی نظیر در مردم ایجاد گردید که نظیر آن تا کنون کمتر سابقه داشته است.

محوطه جلوی بانک و سالن بزرگ بانک بکپا چه احساسات شده بود، حتی عده‌ای از زنان دختران اشک میریختند و معنویات کیف خود را جلوی کیشته‌های بانک خالی کرده و جای آن اوراق قرضه ملی میخریدند. در میان خریداران اوراق قرضه، زن پیر و فرتوتی بود که قریب شصت سال داشت، نام او «بی‌بهره امیحی» خدمتگوار منزل مهندس اقلیدی بود، این زن دردمند و زحمتکش که تمام عمر خود را در سختی و مشقت گذرانده بود با تمام خود برای خرید دو برگ از اوراق قرضه در بانک حاضر شد. بی‌بهره را بالهجه نفرسی یکت: «آقا جان! با آنکه من ماعی ده تومان بیشتر حقوق

میخواستند که فرمان کشایش عدالتخانه و مجلس شورای ملی را صادر کند و علمای دین را که متحصن شده بودند از متحصن خارج نماید. این صدامیکت که در آغاز مشروطیت، هنگامیکه کابینه اتابک روی کار بود دولت ایران از اجاب تقاضای قرضه کرد علاوه بر نروتمندانی که حاضر شدند پولهای خود را رویم بگذارند دولت را از مضیقیه مالی نجات دهند، زنان روسته و نقابدار ایرانی هم در این نهضت بزرگ شرکت جستند و با فروش گوشواره‌ها و انگوهای خود بدولت کمک کردند.

این صدامیکت گفت: در زمان ازلیما توم روسها بمناسبت آمدن شوستر بایران، باز همین زنهای در خیابانهای تهران برای افتادند و فریاد «بامرک، یا استقلال» کشیدند و آمادگی خود را برای جانفشانی اعلام داشتند، و حتی بقول «شوستر» همین زنهای بودند بی‌بی زهره اسفند آفرای دکتر مصدق امر کند حاضر سه فرزندم را در راه او قربانی کنم.

زنان و دختران و جنویات کیف خود را جلوی کیشته‌های بانک خالی کرده و اوراق قرضه ملی میخریدند

زنان شرافتمند هم

بقیه از صفحه ۲۶

یکی دیگر از کسانی که در جلو گینه بانگ توده میخورد، یک زن ایرانی مقیم عراق عرب بود، وی بانگ زن عراقی عیاشی بر سرافکنده و بر اثر طول مدت اقامت در کربلا لهجه اش یکی تغییر کرده بود، پیش از سی سال نه داشت و در دهی باستانی اشک چشمش واپاک میکرد، نام او حمیله شعبی بود، حمیله بالهجه عربی میگفت: «عده سال بود که من از خاک وطن دور بودم، اما همیشه ایران را مثل مادرم دوست میداشتم، در کربلا ایرانیها دکتر مصدق را مثل یک پدر دوست دارند، همه او را نجات دهند» ایرانی میدانند، حتی کاسب های عراقی بدولت خود سر زش میکنند که چرا مثل دکتر مصدق انگلیسها را از خاک کشور بیرون نمیکند... موفقیکه من در کربلا بودم آرزو میکردم بتوانم دروزی بوظتم خدمتی بکنم، اما چون دستم نمیرسید بحرم حضرت ابوالفضل رفتم و در آنجا دخیل بستم که خداوند دکتر مصدق را در کارش موفق بکند، بعد که با افراد خانواده ام با بران آمدم دوست تو مان اوراق قرضه ملی خریدم، اما یکروز که از خیابان میگذاشتم دیدم یک خانمی در اتومبیل نشسته و زنان ایرانی را دعوت میکند که روز سه شنبه بعد از ظهر برای خرید اوراق قرضه ملی جلو بانک جمع شوند، من با آنکه دیگر کسی اندازی نداشتم تصمیم گرفتم با خواهران ایرانی خود شریک شوم، یک دست بند طلا و یک جفت گوشواره را فروختم و از پول آن این دسته اوراق را خریدم.

حمیله شعبی یکدسته اوراق قرضه ملی را که شامل پنجاه برگ بود نشان داد، ولحظه ای بعد در میان جمعیت ناپدید شد. یکی دیگر از کسانی که در میان زنان خیلی فعالیت بخرج میداد و بی در پی آنها را بخرد اوراق قرضه تشویق میکرد بانو «فالمه - ج» بود، این زن در حدود پنجاه سال داشت و بطوریکه می گفت بیست و پنج سال است در مدارس دخترانه تدریس میکند، از چشمان این زن شرافتمند برق میهن پرستی نمودار بود، وقتی از او سوال شد از خرید اوراق قرضه ملی چه فایده ای نصیب میشود؟... بالحن سرزنش آمیزی گفت: «آقا! مگر میخواهید چه فایده ای نصیب من شود... چه فایده ای از این بالاتر که وطن من دو میان ملل زنده دنیا سرافراز باشد و ما زنان ایرانی هم در این سرافرازی و سر بلندی سهیم باشیم؟ اینها که شب و روز فریاد میزنند و میگویند از روزیکه نفت ملی شده مملکت از دست رفته و مردم از گرسنگی دارند میمیرند و کشور بطرف فنا و اشغال میرود پس چرا خودشان قدمی پیش نمیگذارند و در این نهضت های ملی شرکت نمیکند؟»

بعلاوه کدام وقت ایران تا این حد سر بلند بوده؟... چه وقت ایرانی تا این حد مورد احترام مردم کیتی بوده؟... چه موقع ایران تا این پایه عزت و آبرو کسب کرده است... دکتر مصدق، این پیر مرد هفتاد ساله نام ایران را در جهان بلند آوازه ساخت، دیای غرب اورا قهرمان شرق و پور کترین مر سال ۱۹۵۱ میدانند، آنوقت جمعی بی آساف بلو میتازند و اورا خانن و عوام فریب و مزدور اجاب لقب میدهند!!... بخدا برای مامایه ننگ و سرفکستگی است که اینطور رجال ملی خود را لجن مال کنیم، باید از این آفتابان

که اینهمه دم از وطن پرستی میزنند پرسید کدام قسم را دورا ایران برداشته، کدام خدمت را ب مردم کرده، چه باری از دوش مردم بینوا برداشته اند...؟

آیا جز اینکه شب و روز هفتین بکنند و میان مردم تفرقه بیندازند و بمسلمات ملی ما فحش بدهند کاری کرده اند... نه آقا، این وضع نمیشود، حالا که مملکت بکسک ما احتیاج دارد ما با دل و جان برای هر گونه خدمت حاضریم...

جالب ترین صحنه ای که بعد از ظهر سه شنبه جلو بانک ملی دیده شد، بیرون موی سپیدی بود که لنگ لنگان و عازان از پله های بانک بالا میرفت، چادر نماز وصله دار و کهنه و کفش پاره و متندرس او پیش از همه جلب توجه میکرد، خیلی ها تصور کردند او زن فقیری است که برای گدائی آمده و با بیجهت وقتی خواست وارد بانک شود یکی از دربانها از دروازه جلو گیری کرد، اما بی زن یا تشدد گفت: «آقا برو کنار، میخواهم اوراق قرضه ملی بخرم». لحن تحکم آمیز او توجه عده ای را جلب کرد، بی زن وارد سالن بانک شد نگاه عمیقی با جماع زنان در جلو کیشه های بانک نمود، بعد لنگ لنگان بطرف یکی از کیشه های سمت چپ که خلوت تر بود رفت و روی خود را از جمعیت بر گرداند و کسه ای از جیب خود بیرون آورد، در کیشه را باز کرد و یک مشت اسکناس مندرس و پاره از آن خارج ساخت، با دقت آنها را شمرد و وقتی پنجاه تومان درست شد آنرا جلو کیشه گذاشت و پنج ورقه قرضه خرید، موفقیکه میخواست از جلو کیشه رد شود چند عکاس بطرف او هجوم بردند اما او روی خود را بر گرداند و گفت: «بعد از هشتاد سال عمر دیگر لازم نیست عکس را بردارید...» وقتی از او سوال شد که چرا اوراق قرضه ملی خریدم؟ گفت:

«آقا، درسته که من فقیر زبی چیزم، اما به لباس پاره و پوره من نگاه نکنید، اگر پول و ثروت ندارم در عوض یک دنیا غیرت و مردانگی دارم، من با این کسب سفید میخوام ب مردم دهانشون بدم که با آنکه یک پام لب کوزه و یک پام توی این دنیا، با وجود این حاضریم برای مملکت همه چیزمو بدم، یابن ترتیب دسته دسته زن و مرد و کودک در پشت کیشه های بانک ملی بخرد اوراق قرضه ملی اشتغال داشتند، با وجود این بانو فرغ شهاب و خانم اردشیر و سایر گویندگان و سخنرانان جمعیت زنان در پشت بلند گو مردم را بخرد اوراق قرضه ملی تشویق و ترغیب میکردند، مقارن ساعت پنج بعد از ظهر بود که یک اتومبیل حامل بلند گو از طرف خیابان اسلامبول بطرف خیابان فردوسی و جلو بانک سر از بر شد، از شمار هائیکه میداد پیدا بود که برای اختلال و برهم زدن اجتماع زنان جلو بانک آمده است، عده ای ولگرد توده ای باقیافه های نامأنوس اطراف اتومبیل را احاطه کرده و بی در پی فریاد زنده با صلح، مرده باد دولت مرتجع، میکشیدند، در این موقع سیل احساسات مردم علیه آن بیوطنان بجوش آمد، چند نفر که خیلی عصبانی شده بودند بطرف اتومبیل رفتند، یکی از آنها نامت شیشه اتومبیل را خورد کرد و در حالیکه قطرات خون از دستش میچکید سیلی محکمی بگوش یکی از آنها

غم بین

غم گرمی!

علی الصباح، وکیلی بناه گفت که یارب چقدر، شام و سحر خواب افتخاب به بینم؟ نه باری از قبل دوام رسد، نه ز ملت چگونه کار زهوند را خراب به بینم؟ چو در نظارت آراء، بسته دست تغلب چها زهیت نظر بدلعاب به بینم؟ رسید فصل زمستان و ترسم از غم گرمی ز سرد مهری دولت، بیجان عذاب به بینم چو اجتناب نمودم، ز راستی و درستی کنون ز خود همه کس را در اجتناب به بینم نه بس بود غم محرومیم، که بایه ازین پس ز خلق، کيفر اعمال ناسواب به بینم! چه لطمه ها کف ازین زعمور دزد بیابم چه صدمه ها که ازین پس ز شیخ و شاب به بینم نه قرب و منزلت از «میرزا قشتم سابق» نه لطف و مرحمت از «شیخ ابوتراب» به بینم چه حیلتی کنم ای گرمی عزیز، بکارت که خویش را ز وسال تو کامیاب به بینم؟ مرا چه تاب و توان، تا ز هجر روی تو خود را چو موی، بر سر آتش به بیج و تاب به بینم ره افول سپردی تو ای ستاره طالع که سایه بر لب ماهت چو آفتاب به بینم ز اشک دیده و خون جگر چه سود، خدارا مگر در آتش غم خویش را کباب به بینم ز اعتماد برون رفت درد و داغ دل من از آن بود همه گر خواب انقلاب به بینم رسید دور بیابان و گشت قطع امیدم چگونه چشمه فیض ترا سراب به بینم؟ باستان کروی آوم؟ که باید ازین پس سر ارادت خود، دور از آن جناب به بینم

نشانت از که پیر سه فرساعت از که بگیرم؟ جمال طلعت ماهت، مگر بخواب به بینم!

پان تور کیسم

دولت ترکیه، از نهضتی که برای توسعه «پان تور کیسم» بوسیله جمعیتی بنام جمعیت ملیون شروع شده است، پشتیبانی مینماید. خیر هائی که در این زمینه بمقامات رسمی رسیده حکایت از این دارد که این جمعیت بکسک دولت ترکیه اخیراً ۳۰۰ شعبه در شهرهای عده ترکیه افتتاح کرده و مشغول فعالیت و تبلیغ مرام خود میباشد. در این جمعیت عده زیادی از استادان دانشگاه و روشنفکران ترکیه شرکت دارند. سخنگویان این جمعیت گفته اند که محدود کردن ترکیه بمرز های کنونی موجب انحطاط ملت ترک است و باید تمام ترک زبانان را در تحت لوای یک حکومت در آورد و برای انجام شدن این هدف از خون ریزی و جنگ هم نباید ترسید. وجود چنین جمعیتی در ترکیه و پشتیبانی دولت ترکیه از آن، موجب نگرانی برای همسایه های ترکیه و دولتی که تسمتی از سکنه آن زبان ترکی سخن میگویند شده است. دولت ترکیه همواره وفاداری خود را با اصول سازمان ملل ایران داشته و اظهار نموده است که ترکیه فقط حدود فعلی خود را قایل میباشد ولی از طرفی هیچوقت از قبول مهاجرین ترک نژاد و کمک و مساعدت با اینگونه نهضت ها، کوتاهی نکرده است.

در این مسافرت، برای اعزاء هیئت مختلط که از تهران آمده بودند یک تکه مسلم گردید و آن محبوبیتی است که مسکی در بین کارگران خوزستان دارد. مسکی را واقفاً مردم خوزستان دوست دارند، او تنها کسی است که هر چه بگوید کارگران قبول میکنند. روزانه حداقل دوست نامه برای مسکی میرسد که راجع به آنها قیام می نماید. در میان این نامه ها، گاهی اوقات کاغذ های عاشقانه ای هم برای مسکی فرستاده میشود. یکی از این کاغذ ها که خیلی مورد توجه واقع شده از یک زن ناشناس است. چهار هفته است از زن هفتای یکجا یک نامه برای «مسکی» میفرستد و به هیچ عنوان نام و نشانی از خود در نامه ها ذکر نمیکند. نامه اول این زن، رنگ سیاسی داشت و بهمن جهت مسکی موافقت کرد و در یکی از روزنامه های هفتگی انتشار یافت ولی نامه های بعدی این زن، کاملاً رنگ عاشقانه داشت.

در این موقع وضع صورت خطرناکی در آمده بود و چیزی نمانده بود که ولگردان خانه صلح و توده ایهای نفتی در زیر لگدمردم قطعه قطعه شوند، اما در این گیر و دار عده زیادی پلیس بداد آنها رسید و آنانرا از چنگال مردم نجات داد. در این موقع فریاد زنده باد ایران، زنده باد دکتر مصدق در فضا طنین انداز شد و باردیگر صدای بکزن شرافتمند ایرانی که در پشت بلند گو مردم را بخرد اوراق قرضه ملی تشویق مینمود در محوطه جلو بانک منعکس گردید، و باز مردم برای خرید اوراق قرضه طرف کیشه های بانک هجوم بردند.

بار دیگر شعله های آتش

بقیه از صفحه ۲۱

سال بود کتر شایگان در «گست هوز» مهاجرتخانه بزرگ شهر بودند، وقتی که سواد اتومبیل شدند و خواسته بفرود گاه بروند سید نرلز بیکران مسجد سلیمان دور آنها جمع شدند. این بیکران در عین حالیکه از هیئت اجزائی نان و کار میخواستند اظهار میکردند ماهمه جور حاضر بصلح محرومیت هستیم برای اینکه امیدواریم که برای همیشه از شراستمار نجات یافته ایم.

بیکران خوزستان هم مانند سایر مردم آن زمان از صمیم قلب فریاد زنده باد دکتر مصدق بلند می کردند و میگفتند ما روز و شب دعا میکنیم تا دولت ملی ما پیروز و موفق گردد. البته نمیتوان انکار کرد که دستهای هم برای تحریک مردم پشت پرده در کار است ولی روزمره همه مردم حتی بیکران هم سرشار از احساسات ملی بودند و با شور و حرارت بی پایان برای اعزاء هیئت مختلط کف میزدند پیش از صد بار از زبان آن ها شنیدم که میگفتند ما برای کامیابی و پیروزی دولت ملی خودمان حاضر هر گونه فداکاری و جانفیزی هستیم و میدانیم که امروز دولت در فشار و مضیق است ولی انتظار داریم حتی الامکان در این فکر باشند که ما را از بیکاری و بی بانی نجات دهند یکی از بیکاران میگفت: من اگر از گرسنگی هم بمیرم دیگر نیگوارم انگلیسی ها با بران برگردند.

اعضای هیئت مختلط بزرگتر تمام موارد مشکلات را برای آن ها توضیح میدادند و بدان ها میگفتند شما خودتان بهتر میدانید که دولت کاملاً متوجه کار شما هست ولی حالا وقتی است که همه باید فدا کاری کنیم، این فدا کاری شما را تاریخ ایران فراموش نخواهد کرد.

مکی و بانوی ناشناس

در این مسافرت، برای اعزاء هیئت مختلط که از تهران آمده بودند یک تکه مسلم گردید و آن محبوبیتی است که مسکی در بین کارگران خوزستان دارد. مسکی را واقفاً مردم خوزستان دوست دارند، او تنها کسی است که هر چه بگوید کارگران قبول میکنند.

روزانه حداقل دوست نامه برای مسکی میرسد که راجع به آنها قیام می نماید. در میان این نامه ها، گاهی اوقات کاغذ های عاشقانه ای هم برای مسکی فرستاده میشود. یکی از این کاغذ ها که خیلی مورد توجه واقع شده از یک زن ناشناس است. چهار هفته است از زن هفتای یکجا یک نامه برای «مسکی» میفرستد و به هیچ عنوان نام و نشانی از خود در نامه ها ذکر نمیکند. نامه اول این زن، رنگ سیاسی داشت و بهمن جهت مسکی موافقت کرد و در یکی از روزنامه های هفتگی انتشار یافت ولی نامه های بعدی این زن، کاملاً رنگ عاشقانه داشت.

در این موقع فریاد زنده باد ایران، زنده باد دکتر مصدق در فضا طنین انداز شد و باردیگر صدای بکزن شرافتمند ایرانی که در پشت بلند گو مردم را بخرد اوراق قرضه ملی تشویق مینمود در محوطه جلو بانک منعکس گردید، و باز مردم برای خرید اوراق قرضه طرف کیشه های بانک هجوم بردند.

تهران مصور

تحت نظر هیئت تحریریه اوله میشود مؤسس: شادروان احمد دهقان دارلاده اعتبار: مهندس عبدالله والا محل اداره: تهران - خیابان 47 زله

توران مصور

نکشماره ۶ ربیال

جمعه بیستم دی ماه ۱۳۳۰

شماره ۴۲۹

شرکت زنان در دستاخیزمی ایران (صفحه ۲۲ را بخوانند)